

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sobota, 14. 10. 1967

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Neodgovornost odgovornih

Občinski sindikalni svet v Kranju je pred letošnjimi delovnimi konferencami sindikalnih podružnic in občnim zborom občinskega sindikalnega sveta pripravil več seminarjev, na katerih so se pogovorili o nalogah sindikalnih podružnic, predvsem pa o pripravi predračunov in programov dela sindikalnih podružnic za prihodnje leto.

V kranjski občini je 108 sindikalnih podružnic. Zanimivo pa je, da se je seminarja za blagajnike sindikalnih podružnic udeležilo le 33 blagajnikov, seminarju za predsednike nadzornih odborov sindikalnih podružnic pa je prisostvovalo le 18 predsednikov. Razen tega še to, da se obeh seminarjev niso udeležili ravno tisti blagajniki in predsedniki nadzornih odborov, kjer je bilo ob pregledu materialnega poslovanja v sindikalnih podružnicah ugotovljeno največ pomanjklivosti.

Nehote se vsiljuje vprašanje, kaj je vzrok tega? Najbrž bi bil takšen odnos predstavnikov vodstev še delno razumljiv, vsekakor pa ne opravičljiv, če ne bi bilo to ravno predstavniki nadzornih organov. Prav zato pa je po eni strani smešno, po drugi pa vredno obsodbe, da gre pri tem v veliki meri najbrž za neodgovornost najbolj odgovornih.

Prav gotovo se ne moremo zadovoljiti z opravičilom, da gre pri tem za nezainteresiranost za delo v sindikalni organizaciji. Konec koncev so ti predstavniki že na občnih

zborih sindikalnih podružnic morali vedeti, da njihovo delo ne bo samo na papirju. Kako naj sicer na prihodnjih občnih zborih ali delovnih konferencah poročajo ostalim članom sindikata, kakšno je bilo delo članov vodstva sindikalne podružnice.

In nenazadnje, kdo naj potem nadzira delo vodstev?

Prav bi bilo, da bi se na bližnjih delovnih konferencah člani sindikalnih podružnic pogovorili tudi o takšnih neodgovornostih odgovornih predstavnikov!

A. Zalar

S seje skupščine komunalne skupnosti za zaposlovanje Brezposelnost na Gorenjskem narašča

Kranj, 13. oktobra — Danes dopoldne je bila v Kranju deveta redna seja skupščine komunalne skupnosti za zaposlovanje iz vseh petih gorenjskih občin. Člani skupščine so dobesedno del seje posvetili problemu brezpo-

selnosti na Gorenjskem. Zadnji podatki zavoda namreč kažejo, da je brezposelnost v zadnjem času na Gorenjskem precej narasla, hkrati pa zaenkrat tudi ni upanja, da v prihodnje ne bi še naprej naraščala. Predvsem se je v zadnjem času povečala brezposelnost mladih in bo v prihodnje, kot kaže, prav ta najbolj naraščala. Zato je skupščina sprejela več sklepov (o katerih bomo podrobneje še pisali) in hkrati ugotovila, da bodo v prihodnje morali problem zaposlovanja na Gorenjskem — in tudi v okviru republike — obravnavati in reševati vsi zainteresirani in predvsem tudi tisti, ki so najbolj odgovorni za to.

Razen tega pa je skupščina sprejela tudi spremembo finančnega načrta za letos, ker je bil primanjkljaj zavoda konec septembra za 23 odstotkov manjši kot ob polletju.

A. Z.

Predavanje o politični situaciji na Bližnjem vzhodu

Izvršni odbor občinske konference SZDL v Kranju je pretekli torek priredil v delavskem domu v Kranju predavanje o politični situaciji na Bližnjem vzhodu in akcijah Jugoslavije za rešitev tega problema. Predavanje in pogovor je vodil član sekretariata sekcije za mednarodne odnose pri republiški konferenci SZDL Jože Zemljak. Čeprav je bilo predavanje zanimivo pa se ga je od približno dvesto povabljenih udeležilo le okrog petindvajset.

A. Z.

Veletrgovsko podjetje
Kokra Kranj

Prodajalna pletenin
MIRA Kranj
(pri gimnaziji)

vam nudi pletenine priznanih tovarn

- Almira Radovljica
- Rašica Gameljne
- v vseh barvah in modelih
- ženske moške in otroške
- za jesen in zimo

Najcenejši in najboljši nakup pletenin
v prodajalni MIRA

Ob letni konferenci ZM Kranj

Danes bo redna letna konferenca zveze mladine Kranj, na kateri bodo pregledali delo mladinske organizacije v preteklem letu in sprejeli delovni dogovor za prihodnje. Konferenca bo v znamenju reorganizacije zveze mladine in krepitev njene vloge. Proces, ki se je začel z drugo republiško konferenco in XIII. plenomom CK ZMS, ko je bilo odpravljeno nasprotje med klasično politično organizacijo in samoupravno interesno, še ni končan in bo treba z vsemi silami stremeti, da organizacija ne bo združevala le občane z istimi letnicami rojstva, temveč da bo sleherni mlad človek videl v zvezi mladine svojo organizacijo, v kateri lahko uresničuje svoje politične, druge težnje in interese. Taka usmeritev zveze mladine pa terja osveščena mladega človeka, kateremu bodo vsaj v grobih obrisih jasni cilji naše družbene politike. Ta nov sodobnejši samoupravni koncept dela pa je tudi prvi pogoj za samostojnost te družbenopolitične organizacije, za njeno uveljavitev med članstvom in pogoj za uspešno reševanje vseh tistih vprašanj, ki mladega človeka pri vstopu v življenje najbolj ovirajo.

Razumljivo je, da pri uveljavljanju te nove vloge zveze mladine ne sme stati ob strani nobena družbenopolitična organizacija niti občinska skupščina. Samo s sodelovanjem vseh teh faktorjev bo zveza mladine postala v resnici zveza mladih ljudi, ki bo v svoji sredi oblikovala svobodno osebnost in uveljavljala tako družbeno prakso, za katero sta značilni demokratičnost in samoupravljanje. Tak vsebinski odnos med družbenopolitičnimi organizacijami in občinsko skupščino pa se nikakor ne sme omejiti le na vodstva — kot je bilo to sedaj — temveč mora prežeti celotno strukturo.

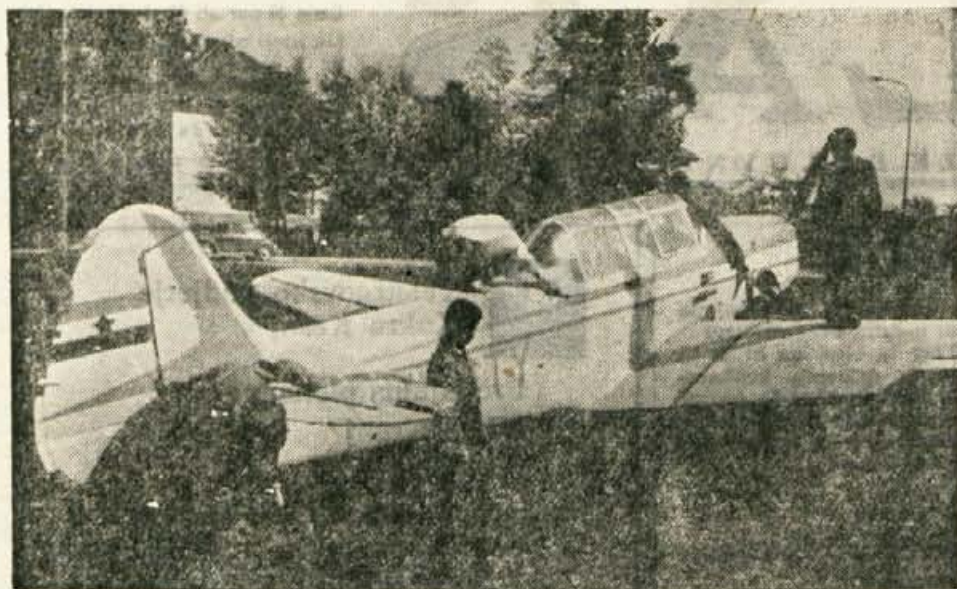
Današnja konferenca bo morala dati odgovor na marsikatera vprašanja in zahtevati pot za delovanje občinskega komiteja ZM. Problemi, kot so nezadovoljstvo mladih z lastno organizacijo, vse večja pasivizacija članstva, oportunistična, nezaupljivost, socialni in materialni položaj mladine itd., nikakor ne smejo ostati nerešeni. Konferenca naj bo predvsem dogovor mladih, kako reševati te probleme in hkrati ustvarjati moderno mladinsko politično organizacijo, ki se bo sposobna boriti za samoupravljanje in proti raznim birokratskim in tehotnokratskim težnjam, ki so še prisotne v naši družbi. Tak delovni dogovor bo dovolj trden temelj za to, da bo mladina kot poseben element družbe lahko odigrala vlogo, katere okviri so začetni z ustavo in s programom ZKJ.

Stane Boštjančič

Napis na delu razbitega rimskega nagrobnika, najdenega v gradišču nad Pivko. — Foto Triler

Več o izkopavanjih gradišča nad Pivko pri Naklem berite na 9. strani!

Komu in kako deliti stanovanja?

Občinski zbor skupščine občine Jesenice je na zadnji seji razpravljal med drugim tudi o onsutku pravilnika o oddajanju stanovanj občanom. Občinski zbor je predloženi usnutek sprejel, sprejeti pa ga bo moral še zbor delovnih skupnosti, ki na zadnji seji ni bil sklepčen in se bo zato moral še enkrat sestati.

Osnutek je pripravil svet za urbanizem, gradnje, komunalne zadeve, krajevne skupnosti in stanovanjske zadeve. Pravilnik je bil pripravljen v skladu z določili zakona o stanovanjskih razmerjih, ki pooblašča družbenopolitične skupnosti, delovne organizacije in pravne osebe, ki so kot investitorji zgradili stanovanjske hiše in stanovanja, da oddajajo stanovanja, s katerimi razpolagajo. Ker mora biti oddajanje stanovanj urejeno in po določeni pravni osnutku, je upravni organ pripravil osnutek pravilnika o oddajanju stanovanj občanom, ki so upravičeni do dodelitve stanovanja. Pravilnik se nanaša na občane, ki niso v delovnem razmerju, osebe in družinske upokojence, invalide, aktiviste in družine padlih borcev in žrtve fašizma, na osebe, ki uživajo socialno varstvo občine, na delavce v manjših delovnih or-

Proslave v Radovljici

Radovljica, 11. oktobra. Letos so se v radovljiški občini odločili, da bo slavnostna prireditev na čast obletnice oktobrske revolucije in dneva republike 4. novembra v Radovljici. V ostalih krajih radovljiške občine bodo te proslave v tednu, ko proslavljamo dan republike. Na središčni prireditvi v Radovljici bodo sodelovale vse domače amaterske skupine, pevski zbori iz Kroke, Podnarta in drugod ter godba na pihala iz Gerij.

ganizacijah ali s področja družbenih služb in gospodarstva. Stanovanja oddaja za stanovanjske zadeve pristojni upravni organ skupščine po prednostnem redu občanov, ki so zaprosili za stanovanja.

Prednostni red se sprejme na začetku vsakega koledarskega leta, in to na podlagi naslednjih meril: stanovanjske razmere, v katerih prosilec živi; starost in zdravstveno stanje uporabnikov; higienske, zdravstvene in socialne razmere, v katerih živi prosilec; aktivno sodelovanje v NOV in NOB; čas, pretekli od vložitve prošnje za dodelitev stanovanja.

Sprejeti prednostni red bo objavljen na občinski razglasni deski ter na razglasnih deskah krajevnih skupnosti in se med letom ne bo spreminjal razen v izjemnih primerih.

Jože Vidic

Nova avtomehanična delavnica v Trziču

V sredo so se v prostorih občinske skupščine Trzič pogovarjali o kreditiranju nove avtomehanične delavnice, ki jo namerava graditi AMD Trzič ob novi avtomobilski cesti v Bistrici.

Pogovora so se udeležili predstavniki Združene beograjske banke, Gorenjske kreditne banke Kranj, predsednik SOB Trzič Marjan Bizjak ter predstavniki AMZ Slovenije, AMZ Jugoslavije in AMD Trzič.

Za gradnjo nove avtomehanične delavnice AMD Trzič potrebuje okoli 80 milijonov S dinarjev. Od tega bodo Združene beograjske banke kreditirale 30 milijonov S din, Gorenjske kreditna banka Kranj 20 milijonov S din ter občinska skupščina Trzič 10 milijonov S dinarjev. Delavnica naj bi bila sodobno opremljena, saj bo samo notranja oprema veljala okoli 15 milijonov S dinarjev. Razen vseh popravil bodo imeli

Na zadnji seji občinskega sindikalnega sveta Jesenice so razpravljali o oceni gibanja gospodarstva v občini in o pripravah za redno konferenco občinskega sveta.

Dohodek delovnih organizacij se manjša, to je splošna ugotovitev, ki pa ne volja samo za jeseniške razmere, temveč za celotno jugoslovansko gospodarstvo. Tudi ugotovitev, da v nekaterih delovnih organizacijah hitreje naraščajo osebni dohodki kot produktivnost dela, oziroma kot celotni dohodek podjetja, ni nova.

Člani sindikata so izrazili zaskrbljenost, ker se več število nezaposlenih. Všeč jim ni tudi to, ker je opravljenih preveč nadur in da ne-

tudj organizirano stalno vlečno službo.

Tak objekt je v Trziču zelo potreben, saj imajo Trzičani že precej motornih vozil, ki pa jih stara delavnica ne more sprejeti v popravilo. Z dograditvijo nove ceste na av-

Jeseniški sindikat o perečih gospodarskih problemih

katera podejtna raje zaposlujejo honorarne kot redne delavce. Na seji so sklenili, da bo občinska konferenca 27. oktobra letos.

Po tej konferenci predsednik in tajnik občinskega sindikalnega sveta ne bosta več plačana uslužbenca, temveč bosta to delo opravljala poleg redne zaposlitve. Plačan bo samo tehnični sekretar, ki bo obenem član predsedstva.

V Jeseniški občini deluje 91 sindikalnih podružnic, od tega 30 v Železarni, v katerih je 11.551 članov.

Predsednik in tajnik občinskega sindikalnega sveta menita, da bodo po letni konferenci ustanovili tri strokovno močne komisije, ki bodo sposobne razčlenjevati poja-

ve v vsakdanjem življenju in delu in sposobne predlagati ustrezne rešitve za določene probleme. Te komisije naj bi bile za naslednja področja: za gospodarstvo in samoupravljanje; za organizacijska in kadrovska vprašanja in komisija za socialna vprašanja in delovne pogoje. J. V.

Bife na škofjeloškem gradu

Ze dober mesec je na škofjeloškem gradu odprt prenovljen bife s posebno sobo, ki je opremljena zelo estetsko in v stilu, ki ustreza grajski arhitekturi. Načrte za ureditev prostorov je napravil slikar Stefan Simonič.

Bife na gradu, katerega lastnik je Andrej Kolar, je dobro založen s pljačami vseh vrst, ob vsakem času imajo na voljo mizle prigrizke, za večje družbe po naročilu pripravijo tudi kosila ali večerje. Za posebne priliko, če želijo goste presenetiti s pravo domačnostjo v pristnem kmečkem okolju, je na voljo Skoparjeva hiša na grajskem vrtu. To je prava lesena kmečka hiša, krita s slamo, ki jo je muzej prestavil iz Puštala in jo za take prilike odšlopa bifeju. Tu vam po želji pripravijo pravo kmečko južino. Seveda pa je potrebno popreje obvestilo. V grajski sobi je prostora za trideset oseb, medtem ko v Skoparjevi hiši nekaj manj.

Bife na gradu je odprt vsak dan razen toka. Za družbe, ki želijo imeti kosilo ali večerjo prav v tork, pa jim radi ustrežejo tudi to. Prelep razgled iz grajske sobe in mir v kmečki hiši ter dobra gostoljubna zares prispevajo k dobremu počutju gostov. - ss

Pred letno skupščino

V nedeljo dopoldne bo imela na Jesenicah letno skupščino zveza kulturno-prosvetnih organizacij, ki sedaj združuje 17 kulturno-prosvetnih organizacij, od tega deset Svobod in kulturno-umetniških društev, pet kulturnih ustanov in dva kulturna aktiva. Za delo zveze je organiziran svet, ki je v svoji zadnji dvoletni mandatni dobi večkrat razpravljala o delu posameznih dejavnosti: o dramski, glasbeni, o knjižni-

strijski strani se bo promet čez Ljubelj še povečal, saj v turistični sezoni že sedaj pelje mimo Trziča preko 18.000 motornih vozil in bo tudi za tuje turiste nova avtomehanična delavnica dobrodošla.

D. Humer

čarstvu itd. Na 21 sejah so govorili o programu zveze, razen tega pa še o sodelovanju na kulturnem področju s sosednimi občinami in zamejstvom ter gostovanju drugih kulturno-umetniških ansamblov na Jesenicah. Imeli so tudi troje posvetov s predsedniki in tajniki društev. Za konkretnije delo je pri zvezi delalo še pet komisij. Za nedeljsko skupščino so pripravili izčrpno poročilo o svojem dvoletnem delu. - bb

Letalo Aero-2 so pred dnevi postavili pred osnovno šolo na Planini v Kranju. Učencem — članom modelarske šole ga je poklonila Zveza letalskih organizacij SR Slovenije. Z letalom, ki za letenje ni več sposobno, imajo učenci veliko veselih ur — Foto: Perdan

Avtobusna postajališča na Gorenjskem še vedno niso urejena. Makadamsko cestišče povzroča prah, klopi in itd. Na sliki: avtobusno postajališče v Podvinu. — Foto: Perdan

Kulturno-prosvetni dom v Lomu nad Tržičem, ki so ga začeli graditi pred petimi leti vaščani, bo kakor kaže kmalu gotov. V dvorani je okoli 250 sedežev in je namenjena prebivalcem Loma za razne kulturne prireditve. — Foto F. Perdan

Brez bistvenih sprememb

Na zadnji seji upravnega odbora zvezne gospodarske zbornice predsednik Anton Bole ni odkril smodnika, ko je poudaril, da je iz predlogov posameznih svetov in grupacij o nadaljnjih nalogah gospodarstva razvidno, da je treba spodbujati proizvodnjo zaradi prodaje in ne proizvodnje zaradi proizvodnje. Smodnika ni odkril, je pa na kratko in nazorno povedal eno izmed bistvenih načel reforme: tržišče — domače in tuje — je kriterij, ki odloča o uspešnosti kate-rekoll proizvodnje. Po kvantitativnih in kvalitativnih zahtevah tržišča se mora ravnati proizvodnja, zakaj blago, ki ne gre v promet, ki ga trg ne potrebuje, tako blago ne le, da praktično nima tolikšne vrednosti, kolikor gredejev in dela je vloženo vanj, ampak spravlja proizvodne organizacije tudi v težak materialni položaj, iz katerega se je le težko izmotali. Prilagoditev zahtevam tržišča je ključ iz sedanjih težav, nujnost v procesu uresničevanja reforme. Kdor prej pride, prej melje. Kru-to resnico tega pregovora spoznavajo letos tako tiste gospodarske organizacije, ki so se že bolj ali manj uspe-le vključiti v zahtevnejši proces proizvodnje, katere končni smoter je vnovčenje blaga na trgu, pa tudi tista

podjetja, ki še vedno delajo po starem, ki samo proizva-jajo in ne mislijo kaj prida na to, kje in kako bodo izdelke prodala, ki se jim zato polnijo skladišča, posledice pa so zamrznjena obratna sredstva in nelikvidnost.

Zdajšnji gospodarski sistem godi dobrim. To je ugotovitev republiškega sekretarja za gospodarstvo Sveta Kobala v ekspozeju o izpolnjevanju resolucije in izvajanju gospodarske politike v letu 1967 ter o gibanju gospodarstva v obdobju januar — julij letos, ki ga je imel na ponedeljkovi skupni seji republiškega in gospodarskega zbora skupščine SRS. Podjetja, ki so se prilagodila tržišču, ki so dobro delala in naredila več in boljše kot prejšnja leta, ki so si prizadevala za zmanjševanje stroškov proizvodnje — tem podjetjem tudi vnaprej ne bo težko premagovati težave, ki jih še čakajo pri uresničevanju reforme, pri vključevanju v zahtevnejše domače in mednarodno tržišče. Tisti pa, ki se niso dovolj vztrajno prizadevali vključiti se v povsem nove razmere gospodarjenja, so zašli v hude težave. In namesto, da bi jih te težave izučile, da po starem več ne gre, so čakali na »žegens« od zgoraj. Tega pa ni bilo in ga tudi ne bo. Vzroke in rešitve za sedanje probleme mora vsaka delovna organi-

zacija poiškati predvsem pri sebi, vsaka zase, zakaj receptov izven splošnih reformnih načel ni. Izvršni svet SR Slovenije meni, da je to dejstvo potrebno poudariti predvsem zato, ker je precej razširjeno prepričanje, da bodo v kratkem sprejeti ukrepi, ki bodo zmanjšali reformne napore in da bodo potem številne težave odpadle. Vendar je že povsem jasno, da ukrepi, ki so v pripravi, ne bodo imeli takega značaja, pač pa bodo to manjše korekture, ki bodo še nadalje stimulirale boljše in ekonomičnejše poslovanje delovnih organizacij, torej napore znotraj delovnih organizacij samih pri reševanju vprašanj in problemov, ki jih je sprožila reforma. Ti ukrepi in izpopolnitve v sedanjem gospodarskem sistemu naj bi torej vodile k še hitrejšemu razvoju ob nadaljnji utrditvi dosežene stabilizacije.

Prepočasno prilagajanje poslovne politike in proizvodne orientacije novim razmeram gospodarjenja je tudi eden izmed vzrokov za nezadovoljiv porast proizvodnje, ki je prišel do izraza posebno letos. Gre pravzaprav za stagnacijo ali celo nazadovanje — kljub v glavnem zadovoljivi preskrbi s surovinami, ob nelzkoriščenih kapacitetah, razpoložljivi delovni sili in povečani kupni

moči prebivalstva. Razen prepočasnega prilagajanja poslovne politike in orientacije proizvodnje novim razmeram gospodarjenja je treba med vzroki za tako stanje — s katerim ne moremo biti

zadovoljni — omeniti predvsem znatno povečane proizvodne stroške in pa počasno ter neučinkovito sprejemanje ukrepov za reševanje tekočih gospodarskih vprašanj. A. Triler

Tudi v avgustu ugodni gospodarski rezultati

Za gospodarstvo zlasti pa za industrijo radovljiške občine je v letošnjem letu značilen, sicer skromen, toda nenehen porast proizvodnje in celotnega dohodka. Vsa dosežanja gibanja kažejo na dokajšnjo stabilizacijo, ki je rezultat povečanega izvoza, prilagajanja asortimenta zahtevam trga, varčevanja z materialom itd. Tudi podatki za avgust so spodbudni vsaj za pretežni del industrije. Glede na to, da je bilo avgusta na voljo več delovnega časa kot julija, je industrija radovljiške občine proizvedla za 15% več blaga. Najbolj so presegli naloge v Elanu, Plamenu, Iskri Otoče in deloma že tudi LIP Bled.

V primerjavi z lanskim avgustom je letošnja proizvodnja za 5% večja v celotni industriji. Manj so proizvedli zlasti v tekstilni industriji. Skoraj enaka gibanja pričakujejo tudi v septembru. Primerjava z doseženo proizvodnjo v lanskih osmih mesecih z letošnjo pa pove, da je bila leta za 6% letos večja.

Plamen jo je povečal za 34%, Elan za 42, Iskra Otoče za 17%, Vezešina Bled za 13% itd. Pomemben je zlasti porast proizvodnje in realizacije LIP Bled, ki je povečal proizvodnjo v primerjavi z lanskim obdobjem januar—avgust za 3%, plačano realizacijo pa celo za 9%. LIP predstavlja v občini petino (21%) vrednosti celokupne industrijske proizvodnje.

Na vsak način je temu v veliki meri pripomogel dokaj uspešen izvoz, še zlasti kovinske industrije, ki je bila še pred reformo v silnih težavah. Tako je industrija radovljiške občine izvozila avgusta kar za 23% več kot lani avgusta. Plamen je v tem mesecu skoraj podvojlil izvoz, Veriga ga je povečala za 44, Elan pa za 34% itd. V primerjavi z lanskim osemmesečnim izvozom je bil letošnji za 24% večji. Prednjačijo ista podjetja, le da je vrstni red nekoliko spremenjen, in sicer je Elan izvozil letos za 69% več ko v lanskem obdobju januar—avgust, Plamen za 65, Veriga za 52% več itd.

DOMŽALSKI

oktobrski
SEJEM

1967

od 7. do 15. X.

- razprodaja
- ugoden nakup

- novi vzorci
- znižane cene

Jesen je tu, pridelki skoraj že pospravljeni, kmetje že pripravljajo njive za prihodnje leto. Traktorji pri oranju še niso povsem nadomestili konjev — Foto: F. Perdan

Pred krvodajalsko akcijo v radovljiški občini Kri — največja dragocenost

Občinski odbor rdečega križa v Radovljici se s svojimi krajevnimi organizacijami že pripravlja na krvodajalsko akcijo, ki bo sredi novembra. Po planu morajo v tej akciji v občini dobiti 1279 krvodajalcev, kar pomeni približno pet odstotkov celotnega prebivalstva. Kri bodo odvezemali v istih krajih kot v preteklih letih.

Zavod za transfuzijo krvi SR Slovenije odvzema kri s kozi vse leto. Tako pridejo v enem letu na vrsto vsi kraji v naši republiki. Prav tem akcijam, prizadevanju aktivistov rdečega križa in razumevanju prebivalcev se je treba zahvaliti, da imajo bolnišnice v Sloveniji skoraj vedno dovolj krvi, s katero rešujejo človeška življenja. Žal pa se tudi zgodi, da bolnišnicam krvi primanjkuje. To se zgodi takrat, če Zavod za transfuzijo na terenu ne dobi dovolj krvi, če krvodajalske akcije ne uspejo. Zavod za transfuzijo mora poprečno dnevno dobiti 50 litrov krvi, če hoče zadostiti potrebam vseh bolnišnic v Sloveniji. Za 50 litrov krvi pa je potrebno 200 krvodajalcev. Na osnovi teh potreb je narujen celotni plan odzema krvi in porazdeljen po občinah v vsej Sloveniji.

V radovljiški občini so v zadnjih letih plan odzema krvi dosegli z veliko težavo. Za dejstvo, da so ga le dosegli, se morajo zahvaliti razumevanju prebivalstva, prizadevanju aktivistov rdečega križa in pomoči nekaterih sindikalnih podjetij. Če pa bi imeli mnogo tako neuma-

nih prebivalcev — tako podarjajo na občinskem odboru rdečega križa v Radovljici — kot so v Ljubnem, na Črnivcu, v Mošnjah, na Brezjah, v Zasipu, Podhornu in v Podnartu z okolico, bi dosegli komaj 30 odstotkov plana. Le redkokateri prebivalec omenjenih krajev se namreč odzove pozivu za odvzem krvi. Kaj to lahko pomeni za bolnišnice, ki s krvjo rešujejo tako pogosto človeška življenja? Kaže, da se veliko ljudi ne zaveda, da so jutri lahko žrtve prometne nesreče, pa jim bo samo transfuzija, torej kri nekega neznanega človeka, vendar človeka

v pravem pomenu besede, rešila življenje. Pomoč, ki rešuje osnovno, kar človek ima — življenje, je humana akcija, ki jo ni mogoče nadomestiti z ničimer drugim. Politični, verski, rasni in drugi razlog pri taki pomoči stopijo daleč v ozadje:

Občinski odbor rdečega križa v Radovljici upa, da bodo v letošnji krvodajalski akciji sodelovali tudi tisti prebivalci, ki doslej še niso. Posebno pa upa na sodelovanje mladih ljudi, starih več kot 18 let. Pozivamo tiste zdrave prebivalce radovljiške občine, ki so toliko zreli, da znajo ceniti pomen krvi za reševanje ČLOVEŠKIH življenj, da se odzovejo akciji in da pustijo tokrat doma za laze privlečene izgovore, ki ne morejo biti nikomur v ponos. —at

● **SENCUR** — Pred dnevi so v Senčurju odprli delikatesno trgovino, ki ima sicer majhne, vendar prijetne prostore. Delikatesno trgovino je odprlo trgovsko podjetje Central Kranj. Izbira v trgovini je precejšnja, dosedanji promet pa kaže, da je bila taka trgovina v tem kraju zelo potrebna. Tudi trgovsko podjetje Zivila Kranj gradi povsem novo sodobno samopostrežno trgovino, ki bo, kot predvidevajo, odprta še letos.

● **ZELENICA** — V planinskem domu na Zelenici je bil minulo soboto in nedeljo XIX. redni posvet gorenjskih planinskih društev. Na njem so obravnavali najbolj pereča vprašanja planinske organizacije, delo mladih in šol v planinstvu, vprašanja planinskih postojank, planinskih potov, varstva gorskega cvetja, delo markerjev, alpinistov in drugih. Precej so govorili tudi o proslavi 75-letnice planinske organizacije, ki bo prihodnje leto.

Posvetovanje gorenjskih predsednikov in tajnikov pritožbenih organov

Občani raje pošiljajo pritožbe na zvezo in republiko

Občinske komisije bi morale poiskati vzroke, zaradi katerih se občani pritožujejo — Kaj storiti, ko so bili posamezni primeri materialno in formalno pravno pravilno obravnavani, problem pa je še vedno živ

V sredo je bilo v Kranju posvetovanje predsednikov in tajnikov občinskih komisij za prošnje in pritožbe iz vseh petih gorenjskih občin. Posvetovanje sta sklicali komisija za prošnje in pritožbe republiške skupščine in komisija za prošnje in pritožbe izvršnega sveta republiške skupščine. Namen posvetovanja (To je bilo prvo posvetovanje po spomladanskih volitvah) je bil, da občinske in republiške komisije tudi v prihodnje sodelujejo ter da se pogovorijo o metodah in načinu dela komisij pri obravnavanju raznih problemov.

Na posvetu so ugotovili, da zadnja leta vse več vlog oziroma pritožb prihaja na občinske komisije za prošnje in pritožbe, vendar podatki kažejo, da občani še vedno precej teh pritožb pošiljajo na republiške in zvezne komisije. Tako so lani državlja-

ni poslali zveznemu biroju za prošnje in pritožbe 65000 pritožb, republiškim komisijam v Sloveniji pa 4500. To pa kaže na precejšnjo nezaupanje občanov do občinskih komisij. Zanimiv je tudi podatek, da je večina pritožb lani bila naslovljena na kabinet predsednika republike. Kljub temu, da se v prihodnje temu ne bo dalo popolnoma izogniti, pa bi si bilo treba prizadevati, da bi bile občinske komisije tiste, pri katerih bi večina občanov iskala svoje pravice. Te komisije namreč tudi najbolje poznajo razmere v občini in zato lažje posredujejo oziroma rešujejo posamezne prošnje in pritožbe.

Podatki kažejo, da se občani pritožujejo pri republiških komisijah takrat, ko so izčrpali že vse pravne možnosti. Velikokrat se dogaja, da so bili primeri materialno in formalno pravno pravilno obravnavani, kljub temu pa problem še vedno ni rešen in občan še vedno trpi krivico. V takšnih primerih je potem komisija tista, ki mora odločiti, ali se je komu zgodila krivica ali ne. Prav v takšnih primerih pa bi komisije v občinah morale bolje opravljati svoje naloge. Ker pa to vedno ni tako, se občani potem obračajo na republiko in zvezo.

V zadnjih dveh letih je olo prav zaradi teh in seveda tudi drugih primerov precej narejenega pri izboljšanju kadrovskega sestava občinskih komisij. Vendar pa je v posameznih občinah še vedno precej članov komisij, ki moralno, politično in strokovno niso najboljše in sposobni. Zato bi si v občinah tudi v prihodnje morali prizadevati, da bi sestav teh komisij izboljšali.

Zadnji podatki kažejo, da se občani največkrat pritožujejo na komisije zaradi stanovanjskih, zdravstvenih, pokojninskih problemov, zaradi gradenj hiš, nepravilnosti v delovnih razmerjih in zaradi imovinsko pravnih zadev. Vse to pa narekuje, da bi občinske komisije v prihodnje morale začeti raziskovati tudi vzroke za pritožbe. Ugotoviti bi morale ali so vzroki v pomanjkljivih predpisih ali kje drugje. Razen tega pa bi člani komisij morali sodelovati tudi pri raziskovanju posameznega problema na terenu. Zato pa morajo biti člani komisij sposobni za takšno delo. Razen tega so

na posvetu poudarili, da bi občinske komisije morale v prihodnje sodelovati tudi z občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami in ne samo z občinsko skupščino, kakršna je bila največkrat dosedanja praksa.

Predstavniki posameznih občin so potem povedali, katere so glavne značilnosti pri dosedanem delu. Tako je kranjska komisija do sedaj obravnavala največ socialno zdravstvenih vprašanj, stanovanjskih težav in problemov zaradi zaposlovanja. Komisija je med drugim pregledala pravilnik o dodeljevanju stanovanj in ugotovila, da je v občini 189 prosilcev stanovanj na prioriteten listi. Pri tem pa so ugotovili, da bi precej teh pritožb morali reševati v delovnih organizacijah. Prav tako so pri dosedanem delu komisije ugotovili, da se s posredovanjem zavoda za zaposlovanje zaposli v delovnih organizacijah komaj polovica vseh zaposlenih. To pa kaže, da je ob sprejemanju v delovno razmerje še vedno precej pomembno poznanstvo. Na vprašanje, kako naj komisija ravna, ko so bili posamezni primeri materialno in formalno pravilno obravnavani, hkrati pa izčrpane vse pravne možnosti, problem pa še vedno ni rešen, so predstavniki republiških komisij menili, naj takšne primere komisije rešujejo posebej. Pri tem pa naj bi se skušale pogovoriti s tistimi (delovna organizacija, upravni organ, ali pa tudi občinska skupščina), ki so občanu naredili krivico, da se takšne napake odpravijo oziroma ugodneje rešijo.

Podobne težave pa so omenjali tudi predstavniki komisij iz drugih gorenjskih občin. Menili so tudi, da občani raje pošiljajo pritožbe na zvezni biro za prošnje in pritožbe in republiški komisiji zato, ker v pritožbah lahko napišejo stvari, ki so resnične ali neresnične. Takšnih pritožb pa občinskimi komisijam največkrat ni mogoče pošiljati, ker bolje poznajo razmere v občinah.

Posvet je nedvomno precej pripomogel k boljшему delu občinskih komisij za prošnje in pritožbe v prihodnje. Čudno je le, da se ga niso udeležili predstavniki iz radovljiške občine. Ravno iz te občine pa sta republiški komisiji v zadnjem času dobili precej pritožb občanov.

A. Zalar

Tri Leninova srečanja

Kako so sodobniki videli voditelja ruske revolucije?

V svojih spominih na čas pred prvim uporom ruskega proletariata leta 1905 je neki revolucionar zapisal:

»Med našimi ljudmi je bila neka ženska, katere imena ni nihče poznal. Vsi smo jo klicali le Nataša. Imela je hčerko Lizo, staro tri ali štiri leta...«

Liza je bila Jelizaveta Drabkina — pisec Treh spominov na Lenina — ženska, ki je imela kot aktivni politični delavec zelo burno življenje. — V odločilnih dneh leta 1917. in 1918. je delala v Smoljnem — središču upora v Petrogradu (Leningradu), a kasneje v Kremlju. Večkrat je srečala Lenina in poslušala njegove govore. Bila je tajnica prvega sovjetskega predsednika Sverdlova in prijateljica ameriškega novinarja Johna Reada, pisca nepozabnih reportaž Deset dni, ki so pretresli svet.

PRAVDIN KURIR

Kot hčerki profesionalne revolucionarke je bilo življenje Jelizavete Drabkine od zgodnjega detinstva vezano na ilegalno partijsko delovanje. Bila je še majhna, ko jo je mati začela vpeljevati v svoja skrivnostna potovanja. Ta potovanja so postala posebno nevarna okoli leta 1905. Liza je nosila rokopise v Pravdino tiskarno in odnašala iz nje prve odtise. Njena naloga je bila, da s svojo otroško pisavo piše brezkončna pisma in to tako, da je puščala velik razmik med posameznimi vrsticami. Navadno so bile v teh pisemih družinske vesti, kot na primer: »Vasja se namerava oženiti. Teta Clara je kupila hišo. Peča ima vročino...« To so bili tako imenovani »sestavki«, tj. pisma, v katerih so bila napisana med vrsticami z nevidnim črnilom posebna sporočila.

Zaradi vsega tega ne preseneča, da je postala Jelizaveta član boljeviške partije, ko je bila stara 15 let. Bila je eden izmed prvih članov zveze delavske mladine, kasnejšega komsomola. V času revolucije je bila v Smoljnem ter je tudi sama sodelovala v velikih dogodkih. V svojih spominih piše o teh težkih, toda razburljivih dnevih enostavno in z globoko prizadetostjo.

»TO JE LENIN«

V jeseni leta 1920 je imel Lenin tri nenavadna srečanja z inozemci, ki so o tem napisali izčrpen opis. Prva oseba je bila ženska-revolucionar, druga znani pisatelj, a tretji... O tretji vam bom pripovedovala kasneje.

Do prvega srečanja je prišlo v času 9. vseruske partijske konference v Kremlju. Razprava se je že precej raz-

vlekla, ko so se odprla vrata in je vstopila sivolasa ženska z ognjenimi plavimi očmi... Takoj, ko je vstopila, so prisotni burno zaploskali. Lenin, ki je predsedoval, je hitro vstal, ji šel nasproti in jo prisrčno objel.

To je bila Klara Zetkin.

Pred dvema dnevoma je prišla iz Nemčije v Rusijo. Zaradi vojne v Poljski je morala potovati čez Litvo in Estonko. Pozno ponoči je prišla Klara v Moskvo, kjer jo je pričakala množica ljudi z rdečimi zastavami.

Ko se je spominjala tega srečanja z Leninom v Kremlju, je Klara kasneje dejala, da se ni Lenin niti malo spremenil od njune ločitve pred nekaj leti.

»Dobro pogledjte tega človeka,« ji je, takrat rekla Roza Luksemburg. »To je Lenin.«

NA KOSILU V LENINOVI HIŠI

Klara je v Kremlju po tolikih letih zelo skrbno pazila na vsako Leninovo odločitev. Opazila je, kako je pozorno spremljal razpravo, ki se je od časa do časa spremenila v žolčno debato. Opazila je njegovo umirjenost in premagovanje samega sebe. Zanj je bila značilna enostavnost in iskrenost v odnosih do tovarišev.

Klara Zetkin je dobila prostor za razpravo in — poisanju časopisov — imela »ognjeni govor«. To ni bila fraza. Klara je bila aktivna v mednarodnem delavskem gibanju že štiri desetletja. Osebo je poznala Engelsa, Viljema Lübknichta, Augusta Bebela, Lauro, hčerko Karla Marxa in njenega moža Paula Lafarga. Klara Zetkin, somišljenica Lübknichta in Roze Luksemburg, je videla v Sovjetski Rusiji utelešitev idej, katerim so ona in njeni prijatelji posvetili življenje. Zaradi tega so bili vsi njeni govori v Rusiji zares »ognjeni«.

Na tej konferenci je imela Klara priložnost, da z Leninom izmenja le nekoliko besed. Ker je Lenin želel z njo več govoriti, jo je povabil k sebi domov.

Prvo, kar je Klara opazila, ko je prišla v Leninovo stanovanje v Kremlju, je bilo skromno pohištvo. Lenin se še ni vrnil, vendar sta njegova žena Nadežda Krupskaja in sestra Marija Uljanova sprejeli Klaro nad vse prisrčno. Povabili sta jo, naj pri njih obeduje. Klara se spominja, da so imeli le čaj, kruh, maslo in sir. Tedaj je prišel Lenin. V sobo je vstopil, ko je Klara z navdušenjem pripovedovala o veličastnem delu boljševikov v umetnosti in vzgoji.

O UMETNOSTI — IN BIROKRACIJI

Klara in Lenin sta se takoj začela pogovarjati o umetnosti. Lenin je pravil, da pripada umetnost ljudstvu in da mora zblíževati in združevati občutke, misli in želje množic. V ljudeh mora buditi občutke lepega, razvijati in dvigati množice na novo, višjo raven. Lenin je vemer poudarjal naslednje stališče: »To ne pomeni spuščati se na raven nezobraznega bralca, marveč njegovo postopno in zelo skrbno dviganje na višjo raven.«

Leninov pogovor s Klaro se ni omejil le na probleme kulture in umetnosti. Klara je imel za enega izmed svojih najbližjih prijateljev v mednarodnem delavskem gibanju. Povedal ji je svoje ideje in probleme.

Razpravljala sta tudi o vprašanju, ki je mučilo Lenina do smrti: nevarnost birokracije.

»Iz dna duše sovražim birokracijo,« je dejal Lenin, ko je razlagal, da ne misli na tega ali onega uslužbenca, marveč na birokratski državni sistem, ki paralizira in zopet na drugi strani rodi korupcijo povsod, od spodaj pa vse do vrha.

Lenin je menil, da je edini način za izkoreninjenje birokracije v tem, da dajo ljudstvu največje možnosti izobrazbe in splošnega dviga njegove kulture.

Ko se je te hladne noči vračala Klara v svoj hotel, je razmišljala o vsem, kar je bilo izrečenega. Mislija je na to, kako je Lenin nenavadni voditelj, povsem drugačen od različnih »liderjev«, za katere je ljudstvo »zgodovinska kategorija«, ki se uporablja kot gluha figura.

»RUSIJA V SENCI«

Čas je tekel in iz dneva v dan je moral Lenin reševati najrazličnejše probleme, od proizvodnje orožja do pogovorov z Veliko Britanijo.

Nekega dne so mu dejali, da bo prišel v Sovjetsko Rusijo H. D. Wells, angleški pisatelj, ki želi z njim govoriti. Kasneje je H. D. Wells napisal knjigo o tem obisku, ki ji je dal naslov Rusija v senci.

Neki sovjetski snemalec je razumel beseda »senca« dobesedno in tako je bila njegova filmska verzija o tem srečanju spremljana z zimsko nočjo, mrazom in snegom. V resnici ni bilo niti temna niti sneženo, ker je prišel Wells v Sovjetsko Rusijo 26. septembra in je sam zapisal, da je bilo med njegovim štirinajstodnevno bivanjem nenavadno toplo in sončno.

Temačnost, ki se je izkristalizirala v Wellsovi zavesti

je bila drugačne vrste. Prišel je po edini poti, ki je vodila z zahoda v Rusijo, po isti poti, po kateri je šla Klara Zetkin pet dni pred njim — skozi Estonsko in Petrograd. Potikal se je po pustih ulicah, po katerih je hodila Klara, videl iste hiše in se pogovarjal s podobnimi ljudmi kot Klara. Morda jima je celo isti sodelavec ROSTA (Ruska telegrafska agencija) postavil enako neizbežno vprašanje: »Kakšni so vaši vtisi o Sovjetski Rusiji?«

DVE PRICI ISTIH DOGODKOV

»Podobno kot Putilov v svojih delih, sem tudi jaz videla razkopane ulice in barikade v času zgodovinskih dogodkov. To me je spomnilo na sliko barikad pariške komune. O, sveto kamenje revolucije!« Tako je odgovorila Klara Zetkin.

»Ulice so v strašnem položaju. Razrešene so z luknjami. V nekaterih mestih so popolnoma uničene.« To je bil odgovor H. D. Wellsa.

Poleg vsega pa Wells ni bil malomeščan. To je bil človek, iz katerega knjig in razlag so izhajale junaške, nove ideje. Toda, kaj je videl tu, v državi, kjer je bila proletarska revolucija stara tri leta?

»Ruska revolucija je veličastna, je kot delo mnogih stoletij. Je zmagovalje človeškega duha in ne izbaja iz spleta slučajnosti, še več, na-

stala je kljub vsem slabim okoliščinam. Je začetek novih družbenih odnosov.«

Ne, to niso besede H. D. Wellsa, ampak Klare Zetkin. Wells je povedal nekaj drugega. Rekel je, da so bila tri leta ruske revolucije dolga in temačna leta, v času katerih je Rusija tonila vse globlje in globlje v nejasnost. On ni mogel videti bodočnosti Rusije.

To je bil vtis, ki je dal H. D. Wellsu idejo za naslov njegove knjige: Rusija v senci.

NI PRISLO DO BESED-NEGA DVOBOJA

Lenin je sprejel Wellsa zjutraj, 6. oktobra. Pisatelj je pričakoval besedni dvoboj z ruskim voditeljem in upal, da bo iz njega izšel kot zmagovalček. Kasneje je pisal, da bi bilo to zelo težko.

Najzanimivejše je, da je Wells menil, da je Leninov plan o elektrifikaciji »superfantastičen«.

»Ne morem razumeti ničesar od tega, kar se dogaja v tem temnem kristalu — Rusiji,« je pisal »ah ta mali človek v Kremlju lahko? On vidi, kako novi elektrificirani promet zamenjuje uničene železnice, vidi nova pota, ki prepletajo celo državo, vidi komunistično industrijo, ki se zopet dviga.«

(Nadaljevanje naslednje soboto)

Priredil P. C.

Potrošniki!

Jabolka najboljših sort za ozimnico

in takojšnjo porabo dobite v skladišču

na Resju pri Podvinu in na Bledu

Iast kmetijske zadruge Jelovica Radovljica

Cene so konkurenčno nizke. Ozimnico lahko dobite vsak dan. Eventualna telefonska naročila sporočite na št. 70-253

Kmetijska zadruga JELOVICA
R A D O V L J I C A

Obrtnik

trgovina

Kranj, Koroška 14

Nudi vam posojilo brez porokov, katerega odobrimo v trgovini.

Na zalogi imamo žensko in moško konfekcijo, pletenine, perilo, usnjeno konfekcijo, bunde itd.

Po znižanih cenah nudimo moške plašče, obleke ter ženske plašče in kostime.

Za obisk se priporočamo.

Iz tez za 13. občinsko konferenco ZM Kranj

Mladi danes niso obremenjeni z različnimi tradicijami oziroma preteklostjo. Zato njihova mnenja največkrat tudi niso enaka mnenjem starejših. Prav zato bi si zveza mladine morala v prihodnje prizadevati, da bistvo njenega dela ne bi bilo politikanstvo in frazerstvo, ampak konkretno delo. Upoštevati bi morala, da le kolektivno delo vzgaja človeka. To pa naj bi se pokazalo tako na kulturnem, zabavnem in športnem področju. Ena izmed oblik dela, o katerih bi bilo zato v prihodnje razmisliti, so razni klubi v mestu. Seveda pa naj bi imeli ti klubi programe in ustrezna vodstva.

Danes večina mladih dela v različnih (specializiranih) organizacijah. To se kaže v zabavi, športu, kulturi, rekreaciji mladih itd. Vendar pa se te organizacije velikokrat srečujejo z različnimi težavami. Zato bi si organizacija zveze mladine morala prizadevati, da bi bilo delo teh organizacij čim bolj nemoteno. Posebno pozornost pa bi morala ZM v prihodnje posvetiti mladim v JLA, ki se navadno po vrnitvi domov izogibajo delu v organizaciji. Največkrat je vzrok, da so v JLA izgubili stik z organizacijo.

Bistvo organizacije pa je danes idejna vzgoja mladih ljudi. Ta se kaže v marksističnih krožkih, debatnih klubih, klubih OZN, mladinskih urah, šolah za življenje itd. Vendar pa je vse te oblike treba prilagoditi, da bodo res prispevale k vzgoji mladincev v socialističnega in ustvarjalnega človeka.

Za idejno vzgojo mladih pa so odgovorne tudi družbenopolitične organizacije; posebno ZM in ZK. Delo zveze komunistov z mladimi trenutno ni najboljše. To je velikokrat tudi vzrok, da mladi včasih odklanjajo ZK. Celotno delo aktivnih mladincev danes trdi, da jim ni potreben vstop v ZK, ker menijo, da tudi brez tega lahko uspešno delajo.

Zveza komunistov bi zato morala imeti program za delo z mladimi. Mladinci na terenu, v šolah in gospodarskih organizacijah so do sedaj le redko čutili vlogo oziroma delo posameznih komunistov. Zato lahko ugotovimo, da bo zveza komunistov le z načrtnim delom z mladimi odpravila nekatere dosedanje napake. Prav tako bi organizacija zveze mladine morala več pozornosti posvečati socialistični zvezi. Delo organizacije ZM se namreč ne bi smelo kazati v prestižu ali konkurenciji pri posameznih akcijah, ampak naj bi bilo združeno s prizadevanji SZDL. Razen tega pa bi se zveza mladine morala bolj povezovati tudi z organizacijo zveze borcev, predvsem zaradi oživljanja tradicij NOB in boja proti imperialističnim zarotam.

Prav tako so v tezah omenjene tudi mladinske delovne akcije, ki v prihodnje ne bi smele biti »juriš na norme«, ampak vzgoja mladih ljudi.

Velik pomen pri vzgoji mladega človeka ima danes tudi šola. Zato pedagogi ne bi smeli pozabiti, da je ena izmed glavnih pomembnih oblik vzgoje mladih v šolah priprava na samoupravljanje oziroma delo v delovni organizaciji. Organizacija ZM pa bi si morala tudi na terenu prizadevati, da bi bilo delo in prizadevanje mladih usklajeno z delom drugih organizacij in članov krajevnih skupnosti.

Zadnje čase se pri nas vse huje pojavlja problem brezposelnosti. Velikokrat se dogaja, da tudi mladi v delovnih organizacijah obupujejo pri reševanju tega vprašanja. Že v sklepih lanske občinske konference ZM Kranj je bilo zapisano, da je ključ za reševanje tega problema v delovnih organizacijah. Zato morajo delovne organizacije najprej izdelati razvojne in kadrovske programe, pri tem pa upoštevati vse ekonomske kazalce. Prav zaradi tega pa je kakršnokoli obupavanje mladih pri reševanju teh problemov popolnoma odveč, ampak se morajo vključiti v to delo.

A. 2.

Novo!!!

Skofja Loka
Jegorovo predmestje
pri gasilskem domu

avtomehanična delavnica

Delavnica popravlja tudi vse vrste kmetijskih strojev.

Vabimo vas, da se poslužite naših uslug

Kmetijska zadruga
Skofja Loka

Konferenca zveze mladine v kranjski občini Uresničevanje nove vloge ZM

Reševati je treba vprašanja, ki so v življenju mladih najbolj pomembna

Danes popoldne bo v Kranju letna konferenca zveze mladine. Ob tej priložnosti smo zaprosili sekretarja občinskega komiteja ZM Petra Ogrizka, da nam je odgovoril na dvoje vprašanj.

Kaj meniš, kakšno je bilo delo organizacije zveze mladine v kranjski občini v zadnjem času?

»Na zadnji seji občinskega komiteja smo ocenjevali naše delo v pretekli mandadni dobi in ugotovili, da je bil vpliv občinskega komiteja v družbenem in političnem življenju v občini občutnejši kot leto poprej. Odpravljenih je bilo precej napak in slabosti pri našem delu; pri tem mislim zapiranje vase, neodgovornost posameznikov, pasivnost, nepoznavanje problemov mladih itd.

Z delom smo več ali manj zajeli vsa področja iz življenja mladih. Predvsem smo si prizadevali, da bi organizacija postala res idejno jedro mladih, ki pa ni voditelj, ampak usmerja delo, daje razne pobude, pomoč itd. Vedno, ko smo razpravljali o raznih vprašanjih, smo povabili k sodelovanju mlade ljudi s »terena«. Menili smo, da prav ti lahko največ prispevajo k razreševanju raznih problemov. Tako je na plenarnih o učnih uspehih, položaju mladine v gospodarskih organizacijah in v razpravah o programu dela sodelovalo veliko mladincev in posameznih aktivov.

O čem pa naj bi mladi razpravljali na letošnji konferenci, oziroma katerim vprašanjem bi bilo treba posvetiti največ pozornosti?

»Mislim, da bo konferenca potrdila dosedanje delo in na-

čin delovanja občinskega komiteja. Morala pa bo nedvomno nekatere zamisliti o delu še razviti in poudariti oziroma opozoriti na posamezne pomanjkljivosti. Zato bo tudi geslo letošnje konference uresničevanje nove vloge zveze mladine. Zamisel, o kateri govorim, je pravzaprav v naši organizaciji že znana. Temelji pa na široki interesni aktivnosti mladih.

Konferenca pa seveda ne bo mogla mimo vprašanj, ki so življenjsko pomembna za

mladino. Tu mislim predvsem zaposlovanje, izobraževanje, štipendiranje itd. Nerešeni problemi namreč mladega človeka pogosto pahnejo v moralne in druge življenjske krize. Zveza mladine mora zato vplivati na hitrejšo in boljše reševanje ravno teh problemov. Prav to pa bo tudi ena izmed glavnih nalog občinskega komiteja v prihodnje. Dajati bo moral pobude, usklajevati razne predloge, akcije itd.

A. 2.

Stari in mladi

Sami huligani! Le kakšna je današnja mladina! Kar strah me je pred njo. In kaj bo iz tega? Kakšen bo postal ta svet?

Tako je pred tednom jadikovala starejša ženica v Trziču ob neprijetnem dogodku treh mladincev, ko so sredi noči vdrli v stanovanje osamljenega možakarja in od njega izsilili denar.

Ta dogodek je bil v resnici vreden obsodbe. Vendar ne gre takih in podobnih primerov posploševati. Vedno so bile take izjeme in so tudi v današnjem svetu povsod, še huje kot pri nas. Res je, da je tudi v Trziču, na Jesenicah, na Kokričju, v Železnikih in drugod še mnogo mnogo lepih primerov mladine, ki se pridno učijo, se udeležujejo delovnih akcij, bere Voranca in Gorkega, sodeluje v športnih in drugih organizacijah. Res pa je, da današnja mladina dorašča v drugačnih razmerah in okoliščinah kot nekoč, res je, da so se stari vedno z dokajšnjo mero nezaupanja zgražali nad mladino odkar svet stoji, kajli mladina vedno nosi s seboj nove, sproščene nazore, ni obremenjena z dogodki in življenjem daljšega obdobja, je polna novih idej in sil. Sicer bi ne bila mladina! Ze star pregovor: Mladost je nora...» pove vse.

Vsiljuje pa se nekaj drugih pomislekov. Ali smo starejši vedno pripravljene poglobiti se v razmere mladega človeka, ga razumeti, enakopravno s njim deliti poglede na svet in razmere? Ali smo vedno

priljubljeni na družbo z lastnim otrokom ali ga prepuščamo samoti, dvorišču in cesti z dostikrat pretirano zaposlitvijo in hlastanjem po materialnih dobrinah in ob tem zapostavljamo duševno harmonijo v krogu družine, ki je temelj vse vzgoje od otrokove rane mladosti? Mnogo mnogo bi bilo še takih vprašanj.

Končno le še eno — o naših organizacijah in o družbenem življenju. Preveč splošen je občutek, da se mladi ne vključujejo v organizacije, da ne sodelujejo nikjer, kar seveda ni res. Kolikor pa to drži, bi bilo potrebno smejeje pogledati tudi na vzroke. Organizacijske oblike so marsikje pretoge. Na zadnjem sestanku koordinacijskega odbora vseh planinskih društev Gorenjske, ki je bil na Železnici, ko so največ govorili prav o mladini, je bilo slišati tudi to, da bi mogli elastičneje preiti iz ozkih okvirov stare prakse. Zlasti s tem, da bi bilo več sodelovanja med različnimi organizacijami, namesto da vsaka po svoje konkurenčno skuša dobiti mladino v svoje članstvo zgolj zaradi števila in ne zaradi dejavnosti. Ta cilj pa zahteva prelomnico v mnogih današnjih oblikah, ki za mladino niso privlačne.

Ob takih pomislekih o današnji mladini, o odnosih med stari in mladimi je težko izrekat obsodbe na eno in drugo stran. Življenje vedno prinaša novo in podira staro. Prihodnost pa vsekakor pripada mladim.

K. Makuc

Kranjčani!

Brezplačno preizkušnjo

MERCATOR KAVE

vam je pripravila za sredo, 18. oktobra in četrtek, 19. oktobra trgovina

DELIKATESA KRANJ

ZAVAROVALNICA KRANJ

bo v sredo, 18. 10. 1967, ob 14. uri v svojih poslovnih prostorih v Kranju, Kidričeva 40, odprodala najboljšima ponudnikoma dva nekarambolirana moped v voznem stanju. En moped TOMOS kolibri ima 3000 prevoženih kilometrov po generalni obnovi in bo začetna cena 1380 N din, drugi moped TOMOS kolibri bo imel začetno izključno ceno 1050 N din ob 11000 prevoženih kilometrih. Poprejšen ogled obeh mopedov bo možen na dan prodaje ob 6.30 do 14. ure pri Zavarovalnici v Kranju.

Mladinski godalni orkester iz Kranja

Gostovanje godalnega orkestra v Franciji

»Ne vemo, kaj bi bolj občudovali: veselo glasbo ali nadarjenost teh glasbenikov,« je zapisal Le Méridional le France

Kot smo v Glasu že poročali, je v okviru mladinskih izmenjav La Ciotata in Kranja meseca avgusta letoval v tem pobratenem mestu mladinski godalni orkester, ki deluje v okviru kranjske glasbene šole. To, da je letos prišla v Ciotat skupina mladincev s peštrimi in dobro pripravljenim glasbenim programom, je vneslo nekaj novega, svežega v to obliko sodelovanja med obema mestoma. Tokrat letovanje jugoslovanske kolonije ni imelo samo značaja recipročnosti; pomenilo je tudi konkretni prikaz dejavnosti naše mladine, in sicer na glasbenem področju.

Prav to pa je opazil tudi tamkajšnji tisk, ki je zaradi tega posvečal bivanju jugoslovanske kolonije neprimerno večjo pozornost kot prejšnja leta. Tako so trije francoski časopisi (Le Provençal, Le Méridional la France in La Marseillaise) kar trinajstkrat objavili razne članke in fotografije o prihodu, bivanju, koncertih in prireditvah kranjske mladine.

V naslednjem sestavku posredujemo bralcem nekaj misli francoskih časopisov o dvojnem koncertu, ki so ga 22. avgusta zvečer izvedli člani mladinskega godalnega orkestra v Salle des Fêtes v La Ciotatu. Z istim sporedom so nastopili 25. avgusta na veliki ploščadi glavnega trga v Saint Cyru. Temu koncertu, ki je bil množično obiskan, sta prisostvovala tudi župana obeh mest.

»To je bil velik in lep glasbeni večer, ki ga je pripravil komite za pobratenje La Cio-

tat-Kranj ljubiteljem glasbe v našem mestu«, začena komentar glasbeni kritik časopisa Le Provençal v članku pod naslovom: »Učenci Glasbene šole iz Kranja pripravili koncert zelo visoke kvalitete«. Nadalje pravi: »Poudariti moramo, da publika v dvorani sploh ni mogla pozabiti veličastne izvedbe učencev g. Liparja. Svoj program so začeli z godalnim orkestrom, katerega izvajanje je bilo od prvih taktov dalje resnično presenečenje za poznavalce glasbe in ostale poslušalce. Serenada B. Ipavca, kolo, menuet so dali orkestru priliko, da pokaže vse svoje visoke glasbene sposobnosti.« Dopisniku časopisa Le Méridional je bilo posebno všeč kolo P. Liparja, o katerem je zapisal, da je izredna »orkestralna igra navdušila celo nepoznavalce glasbe, za kar se imamo zahvaliti direktorju glasbene šole, ki zasluži resnično pohvalo.«

Med našimi solisti so tamkajšnji kritiki izredno pohvalili klarinetista Tomaža ing. Zavrnšnika. Nekaj mnežj: »Talentirani klarinetist je osvojil dvorano s koncertom za klarinet in orkester nemškega skladatelja K. M. von Webera. Navdušenje, ki je temu sledilo, ga uvršča med velike izvajalce.« (La Marseillaise) »Izredna sposobnost solistov se je odražala v naslednjih točkah, zlasti v odličnem klarinetistu, ki je dosegel popolnost v Webrovem koncertu.« (Le Provençal) Le Méridional pa je zapisal: »Lahko rečemo, da ga velik aplavz, ki ga je doživel, pa tudi visoka ocena g. Andreoja, znanega glasbe-

nika v našem mestu, uvrščata med najboljše soliste.«

Prvi del programa sta zaključili marseleza in jugoslovanska himna. Sledil je nastop mešanega in moškega pevskega zbora, sestavljenega iz članov orkestra, ki sta zapela pet slovenskih narodnih pesmi. »Odlična zbora in solist so z lepimi pesmimi osvojili dvorano. To, kar preseneča, je ljubezen, ki jo vnašajo ti mladi ljudje v svoje interpretacije. V čudoviti sestavi in z ljubeznijo je zbor zapel več narodnih pesmi, večih otožnih in mi smo z njimi delili čustva, ki so jih pesmi izražale.«

Sledil je zabavni del programa z nastopom narodno zabavnega ansambla v sestavi: ing. T. Zavrnšnik (klarinet — tudi vodja orkestra), A. Miždarič (trobenta), B. Markič (bariton), D. Kustrle (harmonika) in J. Velušček (vijolina). »Z rutami slovenske narodne noše okrog vratu je ansambel v največje veselje poslušalcev zaigral značilne slovenske pesmi. Ne vemo, kaj bi bolj občudovali: veselo glasbo ali talent teh glasbenikov,« je zapisal Le Méridional. Le Provençal pa: »Višek večera je bil ansambel slovenske folklorne glasbe. Brez vsakega dvoma je, da slavni tirolski ansambli ne igrajo bolj v tej zvrsti. Kvintet bi moral porabiti velik del celotnega programa, da bi zadovoljil publiko, ki je z občalovanjem pustila oditi simpatične glasbenike.« »To je bil lep glasbeni večer, toda tudi velika manifestacija prijateljstva med našima dvema narodoma, ki ju družijo tr-

bene tradicije in želja po miru,« zaključuje svoj komentar La Marseillaise. Podobne misli sta zapisala tudi druga dva časopisa.

Ob tej priliki so Francozi šaljivo zapisali, da »imajo učenci g. Liparja več strun v svoji umetnosti,« kajti presenečeni so bili nad dejstvom, da nekdo lahko igra v orkestru, poje in še sodeluje v zabavnem ansamblu.

Poleg teh dveh nastopov je orkester priredil krajši koncertni spored tudi ob sprejemu vabljenih francoskih gostov v vili La Calanque 24. avgusta. Tri dni prej pa je moški zbor sodeloval na komemoraciji v počastitev padlih v I. in II. svetovni vojni. Razen teh uradnih na-

stopov sta pevski zbor in narodno zabavni ansambel s svojim sporedom popestrila še več prijateljskih srečanj. Žal pa se orkestru ni uresničila želja, da bi imel koncertne nastope že prve dni, ko so prišli v La Ciotat. V tem primeru bi na osnovi priznanja kvalitete glasbene skupine lahko organizirali še več koncertnih nastopov v večjih krajih Provançe.

Ob tej turneji lahko ugotovimo, da so mladi kranjski glasbeniki dokazali visoko stopnjo glasbene izobrazbe, ki jim jo daje glasbena šola ter so visoko predstavljali ne le kulturni ugled kranjske komunne, temveč so dostojno zastopali našo državo kot celoto.

Dušan Stanjko

Pri Zavodu Borec so izšle nove knjige:

1. Jules Roy: BITKA ZA DIEN-BIEN-FU

Knjiga opisuje znano bitko pri Dien-Bien-Fuju, ki je bila velik poraz francoskih kolonialnih sil v Vietnamu in odločilna zmaga Vietkonga, po kateri je nastala država Severni Vietnam. Hkrati je v knjigi opisana zgodovina francoske okupacije Vietnama do njenega konca in do prihoda Američanov v Vietnam. V naslednji knjigi (knjižni program za leto 1968) bodo bralci dobili kompletno zgodovino Vietnama do današnjih dni.

ppl. cena N din 40.00

2. Mate Radulović: KROG SE JE SKLENIL NA TROMEJI

Knjiga opisuje likvidacijo četniških in podobnih odpadniških skupin na tromeji med Srbijo, Bosno in Crno goro, ki so terorizirale prebivalstvo in onemogočale normalno življenje v teh krajih še celo desetletje po osvoboditvi. Razkriva vzroke zakoreninjenja tega nasilja, ki se je obdržalo predvsem zaradi plemenskih zvez in svojevrstnega načina življenja v teh prostranih, komaj dostopnih področjih.

cpl. cena N din 28.00

3. V OGNJU PREMINULI

Knjigo sestavljajo spomini, trije dnevnik o neposrednih dogodkih v varšavskem getu, v katerem so Nemci sestradali, do smrti izmučili in pobili na desetisoče poljskih Židov. Za naše bralce so zanimivi predvsem avtentični podatki o prvem uporu v Varšavi, v milijonskem mestu, ki je bilo med vojno popolnoma razdejano.

cpl. cena N din 35.00

4. Dr. Metod Mikuž: ORIS PARTIZANSKE SANITETE NA SLOVENSKEM

Delo obravnava zgodovinski nastanek, razvoj in delovanje partizanske sanitete v vseh slovenskih pokrajinah in tako rekoč sleherno partizansko zdravstveno ustanovo, naj je bila namenjena neposredno vojski ali civilnemu prebivalstvu. Nastalo je na osnovi doslej objavljenih spominov partizanskih zdravstvenih delavcev iz obsežnega gradiva, ki ga hrani IZDG v Ljubljani.

ppl. cena N din 35.00

Poleg novitet priporočamo slovenskim bralcem še:

1. Karel Leskovec: KRIŽPOTJA

cpl. cena N din 41.00

2. Mihailo Marić: SORGE, OBVESČEVALEC STOLETJA

cpl. cena N din 38.00

2. Emil Sovdat: TAM, KJER TEČE BISTRA ZILJA

cpl. cena N din 17.80

4. Zbornik SUTJESKA

cpl. cena N din 48.00

Knjige naročajte pri Zavodu Borec, Ljubljana, Beethovnova 10, ali pri poverjenikih.

Spored gostovanj za leto 1968

Pred dnevi so se sestali na posebnem plenumu kulturni delavci radovljiske občine. Obravnavali so program kulturnih organizacij ter občinske zveze do konca leta. Dogovorili pa so se tudi za nekatere večje akcije v letu 1968.

Med najpomembnejšimi je program gostovanj poklicnih

gledališč v nekaterih krajih občine. Na skupnem posvetu so ocenili uspeh letošnjih gostovanj in se odločili, da bodo sprejeli podoben spored gostovanj tudi za prihodnje leto. Do letošnjega oktobra je bilo v treh večjih krajih radovljiske občine trideset uprizoritev poklicnih gledališč v organizaciji zveze kulturno

prosvetnih organizacij. Za gostovanja so porabili okoli 8 milijonov dinarjev. Denar so prispevali delovne organizacije, republiški sklad za pospeševanje kulturnih organizacij in posamezniki. Za prihodnje leto predvidevajo prav toliko gostovanj, odločili pa so se tudi za organiziranje abonmaja. J. B.

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA

Starši, ali poznate revijo Pionir?

Revija Pionir je odlično dopolnilo učnemu načrtu na osnovnih šolah!

Po prvi številki revije PIONIR so ugotovili pedagoški svetovalci, razredniki četrtih in petih razredov, predmetni učitelji in profesorji slovenščine, zgodovine, zemljepisa, spoznavanja narave in družbe, biologije, temeljev socialistične morale, glasbenega in tehničnega pouka, fizike in telesne vzgoje

- da se objavljeni prispevki v reviji PIONIR tesno navezujejo na učni načrt skoraj vseh predmetnih področij osnovne šole od četrtega do osmega razreda,
- da so objavljeni prispevki dragoceno dopolnilno branje, ki ga uporabljajo pri pouku za izhodišče, ponazoritev ali dopolnitev obravnavanih učnih tem.

Barvne fotografije in ilustracije v reviji PIONIR odlično ponazarjajo in poživljajo pouk. Ze zaradi bogate opreme je vredno biti naročnik naše edine in prve barvne poljudnoznanstvene in literarne revije za srednje in višje razrede osnovne šole.

TUDI V DRUGI ŠTEVILKI REVIIJE PIONIR SODELUJEJO PRIZNANI AVTORJI. OB NASLOVIH NJIHOVIH PRISPEVKOV NAVAJAMO TUD MOŽNOST POVEZAVE S PODROBNIMI UČNIMI NACRTI OD ČETRTEGA DO OSMEGA RAZREDA.

- Pol stoletja oktobrske revolucije — prof. dr. Metod Mikuž**
(Spoznavanje družbe, zgodovina, temelji socialistične morale od 4. do 8. razreda)
- Zgradba zemlje — ing. Sonja Tovornik**
(Zemljepis od 6. do 8. razreda)
- Literarna podoba Bohinja — prof. Miljeva Tomc-Jekovec**
- Bohinj — prof. Eta Kunaver**
(Oboje pri spoznavanju družbe v 4. in 5. razredu in slov. jezik od 4. do 8. razreda)
- Glanni Rodari: Napačno pripovedovanje pravljic**
- Zgodovina sveta — prevedla prof. Martina Sircelj**
(Slovenščina od 4. do 8. razreda)
- Raziskovanje Afrike — prof. France Lovrenčak**
(Zgodovina in zemljepis v vseh razredih)
- Junak ni hotel v vojno — Matija Dermastia**
(Telesna vzgoja, temelji soc. morale in slovenščina od 4. do 8. razreda)
- Sodobno letalstvo — prof. S. L.**
(Tehnični pouk in fizika)
- Pihala — prof. P. L.**
(Glasbeni pouk)
- Plovba po Jadranu v starih časih — dr. Ignacij Voje**
(Spoznavanje družbe in zgodovina v vseh razredih)
- Množične akcije v Ljubljani — prof. Matija Žgajnar**
(Spoznavanje družbe v 4. in 5. raz. in zgodovina v 8. raz.)
- Naša sosedna Venera — prof. Pavel Kunaver**
(Zemljepis v 6. razredu)
- Pes, moj zvesti prijatelj — nagrajeni spis bralca**
(Slovenski jezik v vseh razredih)
- Pionirjeva pošta. Mihec Pihec in jezikovni kotichek**
(Slovenski jezik od 4. do 8. razreda)
- Nagradni kviz — Igor Longyka**
(Primeri nalog objektivnega tipa z vseh predmetnih področij)

Starši, revija PIONIR naj bo stalna spremljevalka vašega šolarja.

Ob zaključku šolskega leta bodo imeli naročniki vezan letnik revije PIONIR, ki bo najbogatejša in najcenejša knjiga, saj je letna naročnina le 11,70 N.din. Naročnino lahko poravnajo učenci najkasneje do zaključka šolskega leta pri šolskih poverjenikih Mladinske knjige.

OB BARVNI REVIIJE PIONIR BO POUK PESTREJSI IN BOGATEJSI!

Na revijo PIONIR se lahko naročijo tudi vsi, ki so že zapustili osnovno šolo. Naročila pošljite neposredno na prodajni oddelek založbe Mladinska knjiga, Titova 3, Ljubljana.

Sola na Podblici 1967

50 let šole na Podblici

Letos septembra je poteklo 50 let, odkar ima Podblica lastno šolsko poslopje. Kratki zapisi iz zgodovine te šole nam povedo, da je bila ustanovljena 1896 kot ekskurendna šola — z učiteljem, ki je hodil tja poučevati ob sredah in četrkih. Dve leti je bila nameščena v Nemiljah v hiši Beštra Franca, nato pa se je na zahtevo Jamničanov in Podbelcev preselila na Podblico v hišo Bertonceleja Mihaela.

Lastno šolsko poslopje so začeli graditi leta 1913. Poslopje je bilo v naslednjem letu pod streho, zaradi vojne pa ga niso mogli dokončati. Načrt stavbe je izdelal ing. Bloudek, proračun gradbenih stroškov pa ing. Fr. Emmer, oba iz Kranju. Zidavo je prevzel in opravil podjetnik Dežman Valentin iz Lancovega pri Radovljici.

Notranjost šolskega poslopja je bila do 15. 9. 1917 toliko urejena, da so lahko začeli s poukom. Stanovanje in drugi prostori pa so bili pripravljeni za vselitev šole leta 1919.

V šolskem letu 1919/20 je postala šola samostojna enorazrednica, leta 1935 pa dvozredna šola.

Prvi učitelj na Podblici je bil Ivan Stupica, šolski vodja iz Dražgoš, ki je hodil na Podblico poučevati dvakrat na teden od 1896. do novembra 1914. leta.

Za njim so se zvrstili: Ema Peče iz Selc od 1914. do 1919. leta, Maksa Gregorič (1919 do 1921), Helena Jenko (1921 do 1922), Janko Kavčič (1922 do 1924), Junc Leopold (1923—1926), Adolf Klavara (1926), Kati Blejcek (1926—1928), Košča Franc (1928—1929), Karel Kušar (1929—1934), Štrukelj Andrej (1934—1936), Karlovič-Cotman Lidija (1936 do 1938), Povoden Marija (1936 do 1937), Marčun Marija (1938), Može Franc in Valentina (1938—1941).

Partizanska šola je delovala na Podblici na domu Bešter Tinke (1943—1945) in Vidic Marije (1945), v Nemiljah v hiši Berceta Franca (1941 do 1945), na Jamniku pa na domu Lotrič Marije.

Nemške šole na Podblici je bilo hitro konec. Poučevala sta dva učitelja vsega tri tedne.

Prva je po vojni službovala na Podblici učiteljica Gorjanc Antonija iz Predoselj (1945 do 1948) za njo Oblak Marija (1948—1959), Zontar Stanislav (1959—1963) — Krašna Marjan (1963) in zadnja Jenko-Jerala Julka od 1963 dalje.

Število učencev zadnja leta upada. Od 44 učencev v prvih povojnih letih je število učencev padlo na letošnjih 21 učencev.

6. 2. 1963 je bila šola pripojena centralni šoli Lucijan Seljak v Kranju in od takrat deluje kot njena podružnica. Letos je bila šola temeljito popravljena in je bilo vloženi v popravila blizu 2.300.000 S din.

Praznovanje 50-letnice šole se letos vključuje v praznovanje otvoritve novega gasilskega in kulturnega doma, ki bo verjetno 15. oktobra. Med tednom pa bo šola pripravila prijeten večer za starše.

B. D.

Filmi, ki jih gledamo

V prihodnjem tednu bomo v kranjskih kinematografih lahko videli le dva premierska filma, ki pa bosta po vsej verjetnosti ostala cel teden na sporedu, predvsem zaradi igralcev, ki v teh filmih nastopajo.

Louis de Funesa se spominjamo iz nekaterih francoskih filmov, ki so bili še pred nedavnim na sporedu (Zandar v New Yorku). Ta zanimiva igralska osebnost navdušuje gledalce doma in v tujini. Komedije, v katerih nastopa de Funesa zbuja smeh. Resda je v filmih marsikdaj, kar se je dalo videti že pred desetletji, vendar pa ta svojevrsten komik zabava prisotne v dvorani predvsem z nekakšno navidezno uglajenostjo, za katero se skriva

Po predsllovanskih sledovih na našem ozemlju

Gradišče nad Pivko

Stučelj, skalnati pomol s strmimi, kompaktnimi konglomeratnimi stenami nad Pivko pri Naklem, mi je že kot otroku zbuja pozornost in razvnela fantazijo. Nekaj je tu nekda, v sivi davni, bilo. Otroci, ki smo ga ogledovali od spodaj in zgoraj, smo to bolj slutili kot vedeli. Nekaj, ampak kaj? Izpostavijena lega, nekakšni jarki in nasipi, zarasli z gozdom, govornice starih ljudi, da je tam gori »šace« (zaklad) in da so v steni našli kavlje, za katere da so privezovali čolne takrat, ko je nakeljsko kotlino še zalivalo jezero — vse to niso bili iz trte izviti vzroki za Stučelj. Ampak bolj ko smo lezli po stenah in iskali tiste kavlje, ki jih nikjer ni bilo, bolj smo dvomili v pripovedovanja. Nobeden, s katerim smo govorili, kavljev ni sam videl, vsak pa je vedel natančno povedati, kdo jih je videl, kje da so, kdaj jih je videl. Potem smo povprašali tistega drugega, pa se je spet izgovarjal, da je to samo slišal od nekoga tretjega, od očeta ali starega soseda; ni jih sam videl, ampak so pa bili in verjetno so še, samo težko je priti do njih, skriti so in stena je tam strma. Tako so nam iskanja padala v vodo drugo za drugo. Da pa slutnja in govornice le niso iz trte zvite, zgolj plod živahne ljudske domišljije, to smo zvedeli šele nekaj let pozneje, ko je nekdo nekje izvrtal znano knjigo Josipa Zontarja Zgodovina mesta Kranja. Na prvih straneh smo odkrili, da je leta 1935 preiskal R. Ložar gradišče nad Pivko pri Naklem, pod katerim je v rimski dobi po nekdanji tovarni potil iz prazgodovinske dobe vodila pot od severa prek Ljubelja naprej proti Ljubljani. Tudi skico gradišča z obrambnimi nasipi, jarki in z označenimi poskusnimi izkopavanji smo videli v tej knjigi.

Zdaj, po tolikih letih od prvih poskusnih izkopavanj, pa so arheologi začeli odstrati zavese sivih stoletij in žive ljudske domišljije z gradišča na Stučlju. Že lani mi je kustos za arheologijo Gorenjskega muzeja v Kranju Andrej Valič povedal, da ga zanima to gradišče in da ga bodo — če bo le denar — začeli sistematično izkopavati. Prve krampe in lopate so v ilovico zasadili prvega avgusta letos, te dni pa bodo z raziskovanjem končali. Denar sta prispevala kranjska občinska skupščina in sklad za pospeševanje kulturnih dejavnosti SR Slovenije, delavci pa je vodja raziskovanj, kustos za arheologijo Gorenjskega muzeja Andrej Valič, dobil v Naklem. Ogromno zemlje so že prekopali in jo zvozili v bližnjo

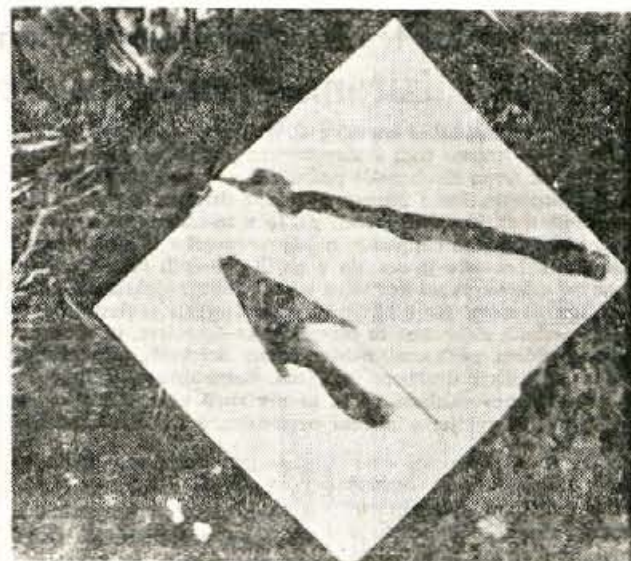
vrtačo, posekati so morali nekaj borovcev, največ pręglavic pa so jim povzročali štorovi in korenine dreves, ki jih je bilo najtežje izkopati iz zemlje. Zdaj so pri kraju z deli; izkopane ostanke gradišča bodo še zaščitili z ilovico, da zid — točneje: njegovi ostanke — ne bo razpadal. Ko bo gradišče urejeno, bo gotovo pomenilo za Stučelj še eno zanimivost več, zaradi katere ga bodo Naklanci in okoličani v nedeljskih popoldnevih še raje obiskovali kot doslej.

Skozi visoke krošnje borovcev je opoldansko sonce zlatilo suho gozdno praproto, ko sva z Andrejem Valičem hodila po izkopanih ostankih starega gradišča in si ogledovala izkopane rove skozi nekdanji nasip. »Veliko dela je bilo, veliko podatkov nam

je dalo to izkopavanje, vendar je zdaj še zelo težko kaj določnejšega reči, kaj je na tem mestu pravzaprav bilo,« mi je pripovedoval Andrej. »Skoraj gotovo pa gre za utrdbeni objekt, ki so ga nekdanji prebivalci tega ozemlja le občasno uporabljali. To nam dokazujejo skromne najdbe. Če bi šlo za nekdanje stalno naselje, bi moralo biti kulturna plast znatno bogatejša. Nobenih človeških skeletov nismo našli, ampak le nekaj sezganih živalskih kosti v osrednjem delu gradišča. Tudi fragmenti keramike kažejo, da ljudje tod niso stalno bivali, ampak le občasno. Posodo, ki so jo sem prinesli, so tudi odnesli, ko so odšli; le kar se jim je tod razbilo, so pustili. To je še en dokaz, da gre za občasno prabežališče ali utrjeno točko, ne pa za stalno bivališče. Dela najdene keramike kažejo samo na domorodne elemente, so torej brez zunanjih vplivov, nič uvoženega iz drugih krajev nismo zasledili.«

Okrog gradišča, katerega ostanke so izkopali, je v polkrogu potekal obrambni nasip, za njim pa obrambni jarek. Nasip so gradili zelo preprosto: z ilovico, ki so jo kopali za obrambni jarek, so naredili nasip med jarkom in gradiščem. Nasip je bil na zunanji strani utrjen s hlodi, zabitimi v zemljo; pri izkopavanju so našli v kompaktni ilovici nekaj lukenj, kjer so bili zabiti hlodi. Nasip je bil na tej strani zato lahko strmejši in njegova obrambna funkcija znatno učinkovitejša. Če vemo, da je bilo med vrhom nasipa in dnom jarka približno 5 m višinske razlike, moramo vsekakor ugotoviti, da je bil ta prostor za tiste čase močno utrjen.

Za tiste čase? Za katere? To vprašanje verjetno vsakega najbolj zanima. Andrej Valič pravi, da prav konstrukcija nasipa in obrambnega jarka dokazujeta, da gre prvotno za hallstatsko naselje oz. uporabo prostora. To pomeni, da začetek gradišča lahko postavimo približno v čas okrog leta 500 pred našim štetjem. Obrambni nasip, ki je prvotno potekal v sklenjenem loku (v smeri proti Pivki in Naklem pa so gradišče varovale strme konglomeratne stene Stučlja), je bil pozneje na severni strani prebit za vhod na gradišče. Zraven tega gradišča, v smeri proti Strahinju, je še en obrambni nasip, katerega konstrukcija kaže, da je po nastanku kasnejši. »Funkcija tega drugega prostora v bližini z obrambnim nasipom nam še ni jasna,« pripoveduje Andrej Valič. »Nekaj poskusnih izkopov na tem prostoru znotraj nasipa in tudi jarek skozi nasip nam doslej

Dve puščici, ki so jih našli pri raziskovanju gradišča nad Pivko pri Naklem — Foto A. Trifer

nista dala še nobene najdbe. Dejstvo je, da je ta prostor zraven starejšega gradišča bil, da so ga uporabljali, ne vemo pa, za kaj. Gre za širjenje gradišča, vzrokov za to in pomena pa ne poznamo.«

Gradišče, ki so ga izkopali, ima obliko peterokotnika. Znotraj je četverkoten dvignjen prostor, okrog pa zid oznasip iz kamnja, ki je kasnejši. Kljub temu, da so arheologi odkrili precej lukenj, kjer so bili nekda kolci, teh niso mogli povezati v kakršnokoli arhitekturno obliko. Ti ostanke kolov in zogleneli deli lesa (verjetno gre za stropno ali strešno konstrukcijo) dokazujejo, da je bil prvotni objekt lesen, da pa je bil pozneje požgan, uničen. Dvanajst dobro ohranjenih pušic, ki so jih našli v tem osrednjem delu, — nekatere med njimi imajo zakrivljene konice, kar nam pove, da so se od nečesa odbijale — dokazuje, da je bilo to mesto gotovo prizorišče kakšnega boja. Kdaj, kdo so bili branitelji in kdo napadalci — to so vprašanja, na kateri še ni mogoče odgovoriti. Kamniti nasip, ki je prvotno leseno arhitekturno povsem uničil, je poznoantični; to sklepajo po tehnični vezavi in po peterokraki obliki. Med kamni tega nasipa (ali zidu) je mnogo zgodnjeantičnih arhitekturnih členov — ostanke razbitih rimskih nagrobnikov, ki so lepo izklesani iz podpeškega apnenca (Podpeč pri Ljubljani). Napisli na teh razbitih rimskih nagrobnikih so lepo ohranjeni, črke so kvalitetne: iz tega sklepa Jaroslav Šašel iz Slovenske akademije znanosti in umetnosti, specialist za napise na antičnih kamnih (epigrafik), da izvirajo iz konca prvega in začetka drugega stoletja našega štetja. Našli so šest kamnov z odlomki napisov, 10 takih, ki imajo ohranjen samo relief, manjših ostanke pa je veliko. Vse kaže, da so to ostanke nagrobnikov s pokopališča, ki je bilo pod Stučljem, ob cesti, ki je vodila s Koroške proti Ljubljani. Kdo je poko-

pališče uničil, razbil nagrobnike in jih porabil za nasip gradišča na Stučlju? Vprašanje ostaja za zdaj brez odgovora. Sklepamo lahko le, da ti ljudje niso imeli nobenega pravega odnosa do nekdanje zgodnje antične kulture.

Zadnje dejanje gradišča na Stučlju pomeni poglobljeni kvadratni prostor okrog osrednjega (tudi kvadratnega) dvignjenega prostora. To je še neresena uganka. Valič meni, da gre morda za osnovo srednjeveškega kvadratnega stolpa, ki pa ni bila nikdar izkoriščena, zakaj v poznem srednjem veku na tem mestu ni nobenih sledov več, ta prostor takrat niso več uporabljali za kakršnekoli namene. To pa je seveda samo domneva. Kontinuiteto gradišča po ohranjenih ostankih lahko sledimo iz hallstatske dobe pa tja v kasno antiko, v 5. ali 6. stoletje našega štetja, v nemirno dobo preseljevanja narodov. Pozneje ni več sledov o uporabi tega prostora.

Povzamemo torej lahko, da gradišče na Stučlju nad Pivko (ali kakrkoli drugega je že bilo) ni bilo uporabljeno samo enkrat, ampak večkrat. Vsak, ki je prišel, je prinesel nekaj svojega in v glavnem povsem uničil prejšnje. To povzroča težave raziskovalcem, saj je po ohranjenih materialnih ostankih nemogoče slediti posameznim razvojnim fazam, drugih virov (zgodovinskih, primerjalnih) pa praktično ni. Lahko pa sklepamo, da so gradišče uporabljali skozi daljše obdobje — od hallstatske dobe pa tja do kasne antike (okrog 1100 let), in sicer zelo intenzivno. Verjetno je bila to utrdba, ki je branila križišče spodaj v nakeljski kotlini. Tam so se namreč verjetno križale poti v štirih smeri: proti Koroški (Virunum), Radovljici in Bohinju, proti Kranju in proti Kamniku. Geografska lega kaže, da je vsakokratni posestnik gradišča lahko uspešno nadzoroval to križišče in poti.

(Nadaljevanje na 21. strani)

človek, ki hitro zapade v nenavadno situacijo, iz katere se potem popolnoma po naključju reši. Slednje mu velikokrat uspeva na povsem avtorski način.

V filmu Luksuzna restavracija je Luis de Funes lastnik poznane restavracije v Parizu. K njemu prihajajo različni, vendar vsi po vrsti zelo ugledni ljudje. Pride tudi predsednik neke države. Zgodí se, da ga prav tu, v njegovi restavraciji ugrabijo. Lastnik restavracije se znajde v nerodni situaciji. K njemu pride policija in tu se vrlogitje začne. Luis de Funes s policaji zna ravneti. Sodeluje z njimi vse dotlej, dokler predsednika ne najdejo.

V ameriškem barvnem filmu Ljubezen na pesku nastopa Richard Burton in Elizabeth Taylor. Oba poznamo! Prvega smo videli pri nes v filmu Becket, v naslovni vlo-

gi. Oba skupaj pa v Kleopatri, najdražjem filmu doslej. Pravi, da je Richard Burton zelo skrbel za to, da bi njegova žena Elizabeth postala dobra karakterni igralca. Tako sta posnela skupaj že nekaj filmov in pravijo tudi, da je Richard kar dober učitelj svoji ženi. — V filmu ki ga bomo videli, igra Burton učitelja neke verske gimnazije, Elizabeth Taylor pa mater enega izmed dijakov na tej gimnaziji. Tako se spoznata. Na to sledimo ljubezenski zgodbi, ki nam jo zagotavlja naslov, vse dotlej, dokler se ne razideta.

Vsebine filmov smo povzeli po filmskih katalogih, ki jih izdajajo distribucijska podjetja. Omenimo naj še, da bo v prihodnjem tednu na sporedu tudi repriza jugoslovanski film v barvah Marš na Drini, ki ga je že pred leti režiral Zika Mitrović. V glavni vlogi nastopa Ljuba Tadić.

Aktualna tema: odgovornost v delovnih organizacijah »Organizirana neodgovornost« — ali res?

Znani ameriški sodobni sociolog C. W. Mills — njegovo knjigo *Elita oblasti* imamo tudi v slovenskem prevodu — je zapisal, da so se moderne birokracije pretvorile v sistem »organizirane neodgovornosti«. Josip Zupanov, doktor družbenih ved z Ekonomskega inštituta v Zagrebu, pa le v uvodnem referatu na letošnjem blejskem simpoziju o odgovornosti v delovnih organizacijah rekel: »Če je res, da v naših delovnih organizacijah nihče ne odgovarja za kvaliteto tako važnih kolektivnih odločitev, kot so odločitve o obsegu in asortimentu proizvodnje, o delitvi osebnih dohodkov in investicijske odločitve, ni to samo resen problem poslovne učinkovitosti delovnih organizacij, ampak tudi širši družbeni problem. Samoupravni sistem bi bil resno kompromitiran, če bi se pretvoril v to, v kar so se moderne birokracije: v sistem organizirane neodgovornosti.«

Problem odgovornosti v delovnih organizacijah je pri nas v sedanjem obdobju nedvomno sila aktualen, zato je prav, če povzamemo nekaj ugotovitev z blejskega simpozija. Ugotovitve odkrivajo vrsto slabosti. Zdjaj na osnovi znanstvenih raziskav vemo tisto, kar smo pravzaprav že dolgo vedeli: da je odgovornost v naših delovnih organizacijah slaba. In nujno potrebno bo, da bo reforma tudi na tem področju začela pometati. Glavne ugotovitve in zaključke simpozija bodo predložili tudi zvezni konferenci samoupravljavcev, prav pa je, da se z njimi seznanijo tudi širši krog naših občanov, predvsem pa tisti, ki so tako ali drugače prizadeti in ki tako ali drugače lahko kaj prispevajo k temu, da naš samoupravni sistem ne bo zaplul v vode »organizirane neodgovornosti«. V tem članku zato povzemamo nekaj misli iz referata Josipa Zupanova »Nekaj empiričnih podatkov o odgovornosti v delovnih organizacijah« in iz referata Vladimira Arzenška »Analiza ankete o odgovornosti v delovnih organizacijah.«

Zupanov definira odgovornost v delovni organizaciji s stališča posameznika kot »čut odgovornosti«, tj. kot odnos posameznika do svoje vloge v delovni organizaciji, s stališča organizacije pa kot sposobnost delovne organizacije, da usmerja vedenje posameznikov in skupin v smislu takih normativnih predpisov, ki ustrezajo njenim koristim. Organizacija usmerja vedenje tako, da formalno definira dejavnost, ki jo zahteva od posameznika. Toda naj so te formalne definicije ljudi še tako precizne in izčrpne, v njihovem vedenju v organizaciji bo vedno bolj ali manj zaznavna tendenca odstopanja od predpisov. Vzrok za odstopanje je, prvič, velika variabilnost človeške narave, ki jo je težko popolnoma vključiti v kalupe, in drugič razni pritiski »naravnih« socialnih struktur v organizaciji in izven nje. Praktična izkušnja je ljudi naučila, da je treba s takimi odkloni vnaprej računati. Zato že pri »projekiranju« delovne organizacije vključijo v njeno formalno strukturo kontrolne instrumente oz. mehanizme za korekcijo stvarnega vedenja v smislu predpisane-

ga organizacijskega vedenja. Ta kontrola deluje na temle načelu: kadar posameznik odstopi od predpisanega vedenja, ga bo doletelo nekaj neprijetnega, kadar pa se njegovo vedenje sklada s predpisanim, bo doživel nekaj prijetnega. Z drugimi besedami: odklon se kaznuje, konformnost nagraduje. Te »nagrade« in »kazni« so lahko zelo različne: lahko gre za denar, moč, ugled, varnost, položaj v skupini ipd. Nagrade in kazni označujemo s skupnim imenom sankcije: nagrade so pozitivne sankcije, kazni pa negativne.

Na osnovi empiričnih raziskav je Zupanov prišel do tegale zaključka: »Če je točno, da v naših delovnih organizacijah prevladuje — in sicer vedno bolj — anarhični tip distribucije (razdelitve) sankcij za vedenje na delovnem mestu, je to zelo resen problem. To pomeni, da delovne organizacije stvarno nimajo nikakršnih »instrumentov za korekcijo« individualnega vedenja. To pa spet pomeni, da bodo poleg slučajnih faktorjev edini sistematski faktorji vedenja norme in vrednote širših družbenih skupnosti. In čeprav so te norme in vrednote pomembni faktorji vedenja ljudi v delovnih organizacijah, se ne more nobena organizacija — niti samoupravna — opreti samo nanje, ampak mora imeti določen mehanizem za regulacijo vedenja posameznikov in skupin, če hoče biti učinkovita.« Zupanov ugotavlja, da je nujno potrebna znanstvena in praktična naloga ugotavljanje dejanskega stanja odgovornosti v naših delovnih organizacijah.

Bolj konkreten je v zaključkih svoje analize Arzenšek, ki ugotavlja, da so primeri kršenja odgovornosti pri vodilnih osebah v naših podjetjih pogosti. Samoupravni organi, ki so institucionalni sankcijski objekti, zelo redko izrečejo negativno sankcijo za kršitelje odgovornosti. Zelo pogost je mehanizem »ilegalizacije« kršitelja. Pri tem igrajo svojo vlogo: hierarhični status kršitelja, nesamostojnost samoupravnih organov in činitelji, ki so zunaj delovne organizacije. Posebno usodno je, da člani samoupravnih

organov, ki kršijo svojo odgovornost, praktično sploh niso kaznovani.

Neobstojnost sankcijske politike je posledica socialne organizacije podjetij. Nesankcioniranje pomeni nesposobnost delovne organizacije, da usmerja vedenje svojih članov v smislu predpisanega organizacijskega vedenja. Uspešna kontrola delavskega sveta nad upravo v dobri polovici podjetij, ki jih je Arzenšek anketiral, ne obstaja. V slabi polovici podjetij imajo posamezniki ali manjše skupine nezakonito oblast. Nosilci te oblasti so zvečine višji vodilni ljudje (direktor, člani kolegija). Institucionalizirana kritika kolektiva je minimalna. Kot poglobilni razlog za to navajajo anketiranci občutek ljudi, da se ne da nič spremeniti. Vse to vpliva na sankcijsko politiko delovnih organizacij. Kontrola delavskega sveta nad upravo je otežena, če obstaja nezakonita oblast posameznikov ali skupin. Močan je vpliv nezakonite oblasti formalnih ali neformalnih skupin na pogostnost kršenja odgovornosti vodilnih oseb, na preprečevanje razpravljanja o kršitvah in na preprečevanje negativnega sankcioniranja. Nesankcioniranje že naprej določa nadaljnje kršenje odgovornosti, kar je seveda razumljiv in nujen pojav. Nezakonita oblast omogoča ilegalizacijo kršitelja.

Podobe kršenja odgovornosti nam razodevajo, da je značilen kršitelj odgovornosti nestrokovna vodilna oseba. Negativno sankcioniranje nestrokovne vodilne osebe je redko. Anketiranci menijo, da so možnosti za izboljšanje kadrovske strukture v tem letu (anketa je bila izvedena februarja letos) majhne. Poglobilni vzrok za ta pesimizem so odpori nesposobnih oseb na vodilnih in strokovnih mestih ter familiarnost. Vemo, da je zasedba večine najzahtevnejših strokovnih in vodilnih delovnih mest v slovenskem gospodarstvu neustrezna. »Motijo se tisti, ki menijo, da je sedanja neustrezna kadrovska struktura posledica samoupravljanja. Ona je posledica pomanjkanja samoupravljanja. Nobenega razloga nimamo za dvom, da si delavci želijo sposobno strokovno in vodstveno ekipo.« Tako pravi Arzenšek. Na koncu je zapisal, da v sedanjem stanju vidi edino možnost za razreševanje problemov odgovornosti v predpisu izvršnega sveta, ki bi opredelil izobrazbo za tista vodilna in strokovna delovna mesta v Sloveniji, ki potrebujejo visoko izobrazbo. To je možno po 5. členu novega temeljnega zakona o delovnih razmerjih.

A. Triler

Za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Sprejet sklep o ustanovitvi reševalnih enot

Občinski zbor občinske skupščine Jesenice je na nedavni seji razpravljal in sprejel sklep o ustanovitvi reševalnih enot za izvajanje ukrepov varstva pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami na območju občine Jesenice. O njem bo razpravljal tudi zbor delovnih skupnosti občinske skupščine Jesenice.

Poleg občinskega štaba so ustanovljeni tudi štabi v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih za varstvo pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami.

Po navodilu republiškega sekretariata za narodno obrambo SR Slovenije se za opravljanje neposrednih del pri reševanju ljudi in premoženja ob naravnih in drugih hudih nesrečah v ustanovah, zavodih, manjših delovnih in drugih organizacijah ter v organih državne uprave organizirajo naslednje enote: za prvo pomoč; za požarnovarnostno in tehnično

reševalno službo; za zavarovanje in vzdrževanje redarstva. Več ustanov, zavodov, organizacij in organov, ki imajo poslovne prostore v isti zgradbi, organizirajo skupne reševalne enote. V šolah, gledališčih, muzejih, knjižnicah, kinematografih, skladiščih ipd., kjer zaradi omejenega števila delavcev ni mogoče organizirati reševalnih enot mešanega sestava, se organizira samo ekipa 3 do 4 ljudi pod vodstvom vodje ekipe.

Naloga reševalnih enot je, da skrbijo za preventivne ukrepe pred naravnimi in drugimi hudimi nesrečami, zlasti pa: za ureditev zasilnih izhodov; stalno usposobljenost gasilskih in drugih reševalnih pripomočkov za uporabo; preprečevanja vnašanja v zgradbo lahko vnetljivih snovi ipd. Opremo, potrebno za reševanje, so dolžne delovne in druge organizacije nabaviti same.

Jože Vidic

Ce kupujete dobro, kupujete pri Tomsche

Velika izbira, nizke cene

Irgovina

TOMSCHE

Villach — Beljak

Ce je moderno, potem

Schorschön Moser

Vaša modna hiša na Koroškem

Villach — Beljak, Klagenfurt — Celovec

Tomaž Moschitz

Zlatarna — urarna

Tarvisio — Trbiž

Via Vittorio Veneto 12

(300 m od tržnice)

Na zalogi so švicarske ure, zlato za zobe in ostali izdelki iz zlata. Zagotovljena kakovost. Govorimo slovensko, sprejemamo dinarje. Priporočamo se.

Te dni po svetu

KAIRO, 7. oktobra — Glavni urednik kairskega dnevnika Al Ahram Hasanin Heikal je objavil celovit pregled vzrokov, ki naj bi bili krivi za poraz egipčanske armade v izraelsko-egipčanskem spopadu. Med temi vzroki navaja tako splošno družbene kot tudi vojaške. Piše, da že sama obveščevalna služba ni bila kos svoji nalogi. Glavni udarec je vojska doživela, ko je bilo uničeno letalstvo. Prav tako ni bilo koordinacije med frontami v Egiptu, Jordaniji in Siriji.

NEW DELHI, 8. oktobra — Indijska ministrska predsednica Indira Gandhi bo na svoji poti po socialističnih državah obiskala Poljsko, Romunijo, Bolgarijo in Egipt. Te dni je Indira Gandhi gost jugoslovanske vlade.

LJUBLJANA, 8. oktobra — Na skupni seji obeh zborov skupščine SR Slovenije je republiški sekretar za gospodarstvo Svelo Kobal v svojem ekspoziciji ugotovil, da uspehi posameznih gospodarskih organizacij niso odvisni od splošnih pogojev gospodarjenja ampak od sposobnosti prilagajanja gospodarskih organizacij novim ekonomskim pogojem, ki jih je uvedla reforma.

BONN, 10. oktobra — V zadnjem času teče živahno dopisovanje med vladaoma obeh Nemčij. Doslej so izmenjali štiri pisma. V njih kancler Kiesinger predlaga, naj bi se sestali predstavniki obeh nemških vlad. V odgovoru pa je premier NDR zahteval najprej priznanje vzhodnonemške države.

ALŽIR, 11. oktobra — V Alžiru nadaljuje delo pripravljana konferenca skupine 77 držav v razvoju. Našo državno delegacijo vodi na tem sestanku Janez Vipotnik. Namen tega sestanka je izdelati osnovo za enoten nastop držav v razvoju na drugem zasledanju gospodarske konference OZN.

VALLEGRANDE, 12. oktobra — Bolivijske oblasti so uradno potrdile, da je v nekem spopadu bolivijskih gverilcev z bolivijsko patroljo padel Ernesto Ché Guevara, ožji sodelavec Fidela Castra, ki je že nekaj časa vodil bolivijske gverilce.

NEW YORK, 13. oktobra — Ameriška revija Life je znana po tem, da podpira ameriško politiko v Vietnamu. V zadnji številki pa objavlja članek, v katerem piše, da bi ustavitve bombardiranja severnega Vietnama ne pa sicer tudi razmejitvene črte med severnim in južnim Vietnamom, omogočilo ZDA, da obdržijo vpliv in navzočnost v Južnem Vietnamu.

Ljudje

Predsednica vlade prijateljske Indije Indira Gandhi je ponovno prišla v Jugoslavijo na poziv predsednika Tita in predsed. zvez. izvršnega sveta Mike Spiljaka. To njeno drugo bivanje v naši državi, odkar je Indira Gandhi indijski premier, pada v čas precejšnje napetosti v svetu: vojna v Vietnamu plamtj z nezmanjšano ogorčenostjo, medtem ko kriza na Blaznem vzhodu skrbi ne samo Arabce, ampak ves svet.

Razumljivo je bilo pričakovati, da bodo v središču pozornosti tega srečanja državnikov dveh držav prav ta vprašanja, vse bolj aktualna in napeta v mednarodnih odnosih. Jugoslavija in Indija sta bili in sta še angažirani v politični akciji, ki gre za tem, da je treba pri reševanju mednarodnih problemov omejitvi vsak pristop pozicij politike sile, agresije in osvajanja. Obe državi — Indija in Jugoslavija — znata na osnovi lastnih izkušenj v borbi za neodvisnost ceniti in spoštovati borbo drugih narodov za svobodo, prav tako pa tudi veliko željo ljudi na-

še dobe za mirom v svetu.

Zaradi tega je bil Beograd te dni kraj srečanja državnikov dveh nevrščenih in prijateljskih držav, ki sta že velikokrat izražali vzajemno soglasje o splošnih mednarodnih vprašanjih. Dejstvo je, da so notranje razmere v Jugoslaviji in Indiji različne. To lahko rečemo tudi za njun geografski in politični položaj v svetu, saj gre za azijsko in evropsko državo. Nedvomno tak položaj vpliva na občasne različne pristope in stališča do posameznih svetovnih problemov na različnih zemljepisnih dolžinah in širinah. Toda če gre za odnos Jugoslavije in Indije do mednarodne politične situacije nasploh, tedaj ni razlike v stališčih: obe državi sta za politiko mednarodnega sodelovanja, ki je bila od nekdanj čitj vseh nevrščenih držav na svetu.

Bilateralni odnosi med Jugoslavijo in Indijo so poglavje zase. Visoka stopnja sodelovanja v tem okviru je že ustvarjena. Jugoslavija je na osnovi sklepa o tristranskem sodelovanju, sklenjenem ob srečanju Tita — Naser — Indira Gandhi, že začela širiti zveze z Indijo na vseh področjih družbene dejavnosti.

Gost iz prijateljske Indije

Pomembni rezultati so doseženi v trgovinski izmenjavi, posebno pa na področju industrijske kooperacije. Iskra na primer aktivno sodeluje pri izgradnji indijske elektronske industrije. Obe državi sta že prešli fazo dogovorov in priprav; zdaj že skupaj nastopata na tretjem tržišču z izdelki industrijske kooperacije. Obe državi na tem področju posebno fosisirata tržišča svojih partnerjev iz nevrščenih držav. Po podpisu kulturne konvencije je prišlo do cele vrste medsebojnih stikov kulturnih delavcev, folklornih skupin, umetnikov, pisateljev in drugih. Zaključimo lahko, da je za nami dolga pot v razvoju prijateljskih odnosov, potj pa, ki so zdaj pred nami, pomenijo vizijo bodočnosti, zasnovano na bogati tradiciji dobrih in prijateljskih zvez.

V sredo zvečer je Indira Gandhi v zdravici poudarila: »To, da se nadaljuje sedanje stanje v zahodni Aziji, ogroža mir. Agresiji v tem delu sveta je treba napraviti konec. Samo na tej podlagi se je mogoče lotiti urejanja problema narodov na tem področju. Druge probleme, go-

spodarske kakor tudi človeške, je mogoče obravnavati posebej...

Veseli nas dejstvo, da je v tem trenutku velike nacionalne krize naš prijatelj in kolega predsednik Naser prebrodil vihar z veliko modrostjo in pogumom. Pošiljamo mu naše izraze solidarnosti. Trdno sem prepričan, da se bo veliko in zgodovinsko gibanje arabskega ljudstva še naprej razvijalo po poti krepiteve, enotnosti in uresničevanja njegovih progresivnih sinovrov. Plime arabskega nacionalizma ni mogoče zaustaviti. Državniška modrost je v tem, da uvidimo vrednost in vitalnost tega velikega gibanja arabskega ljudstva k nacionalni afirmaciji.«

Sedanje srečanje Tita in Indire Gandhi bo nedvomno pomemben prispevek k nadaljnji krepitevi vezi med narodi Jugoslavije in Indije. In čeprav tokrat ni nič spektakularnega v obisku indijske predsednice v Jugoslaviji, je to kljub temu važen tradicionalni delovni sestanek državnikov dveh prijateljskih in nevrščenih držav.

in dogodki

Gorenjci v oktobrski revoluciji Zastave so vihrale — revolucija je zmagala

Pot udeležencev oktobrske revolucije, vsaj kar se državljanov nekdajne Avstro-Ogrske tiče, si je v nečem podobna. Vsi so po pravilu (razen redkih izjem) startali z istega mesta, v enakih uniformah v isto smer. Lahko bi dejal takole: od doma v kasarne, od tam pa v avstrijskih vojaških uniformah na rusko fronto.

Jakob Vidic s Sela pri Zirovnicah je bil septembra 1914. leta poklican v vojsko. Služil je v 17. nato pa v 27. pešpolku v Ljubljani. Spomlad 1915. leta je bil s sedmimi bataljonom 27. pešpolka poslan na rusko fronto v Karpate. Bataljon se ni boril kot vojna enota, temveč so vojake razdelili po drugih polkih, ki so se tod že dlje borili. Prišli so, da bi zamenjali mrtve in ranjene vojake. Že prvi dan zvečer jih je več kot polovica padla. Na bojnem polju so ležali mrtvi vojaki v novih uniformah; nove uniforme pa so imeli samo novinci na fronti.

Cez mesec dni so Rusi pri kraju Pšelmicev v Karpatih zajeli več tisoč avstrijskih vojakov, med njimi je bil tudi Jakob. 18 dni so nato pešali do Lenberga. Če je bil v spremstvu kozak na konju, so morali ujetniki prehoditi 30 km na dan, če pa je bil v spremstvu ruski pešak, pa od 20 do 30 km. Hrano so jim delili samo enkrat na dan, in sicer zvečer.

Od Lenberga do Kijeva so

potovali z vlakom. Tam so ujetnike pregledali in jim odvzeli vse, kar so imeli pri sebi. Sledilo je zopet mučno potovanje z vlakom.

V vasi Abašova v Tambovski guberniji je Jakob delal pri nekem grofu, ki je imel tovarno alkoholnih pišca. Kasneje so ga poslali v mesto Naročat v Penzanski guberniji, ki je jugovzhodno od Moskve. Grof, pri katerem je delal Jakob in drugi ujetniki, je imel dve graščini, oddaljeni 25 km in vsa zemlja na tem območju je bila njegova. Grof je imel čin majorja cesarjeve vojske in je poveljeval kozakom, ki so pretepali ujetnike.

Nekoga jesenskega dne 1917. leta, ko so nastopili mrzli dnevi, je grof poslal Jakoba s konjem v Naročat po državnega žrebca. Se preden je prišel do mesta, je Jakob slišal vpitje. Konja je privezal za neko drevo ter se napotil peš v mesto gledat, kaj se dogaja.

»Živela revolucija«, »Živel delavski narod!« »Živel Lenin!« je vzklikala množica, vmes pa so vihrale rdeče zastave in številni transparenti, ki so oznanjali zmago socialistične revolucije.

V Naročatu tega dne ni bilo nobene žrve, ker so sovražniki že prej pobegnili neznanokam. Ko je po manifestacijah Jakob vprašal za žrebca, so mu dejali: »Reci baronu, da so vse boljševiski

zabrali« (zaplenili). Jakob se je vrnil brez konja in poročal baronu o vsem, kar je videl v Penzi. »Hitro vpreži dva konja,« je ukazal baron. Od takrat naprej ujetniki niso več videli grofa in njegovih ukazov. Na posestvu je ostala njegova mati, ki ni razumela, kaj se dogaja. »Plemenito« plemkinjo so boljševiski odpejali v Naročat, ji dali v roke metlo in je pristihli, da je čistila mestne ulice. Ko je revolucija zmagala, so bili ujetniki prosti. Razporedili so jih na nova delovna mesta. Jakob je vozil s konjem vodo za bolnišnico. To pa ni dolgo trajalo. Poveljnik mesta Kuzmič ga je kmalu dodelil v mestno tiskarno. V mestu ni bilo električne energije, zato so ujetniki in delavci poganjali tiskarske stroje ročno. V tiskarni so tiskali časopise, letake, brošure ipd. V mestu ni bilo vojaške enote, ampak samo delavska milica in politični organi. Glavni politični komisar in poveljnik je bil Vorošilov, ki pa je kmalu odšel na novo službeno mesto. Pri odhodu je Jakob s konji v kočiji peljal Vorošilova na železniško postajo Samojefka. Menda je takrat Vorošilov šel na neki kongres ali partijsko posvetovanje.

V bližini mesta so se večkrat bili ogorčeni boji, toda belogardistom nikdar ni uspelo priti v Naročat. V mesto so sicer pošiljali vohune in ubijalce, ki so ponoči morili

po mestu. Tako so nekemu mesarju pobili ženo in otrokce. Če pa jih je rdeča milica ujela, se jim ni dobro godilo. Obesenci po mestnih ulicah ali parku niso bili nobena redkost. Bila je pač revolucija, ki je zahtevala svoje žrtve. V nekaterih krajih več, v drugih manj.

Novembra 1918. leta se je Jakob Vidic vrnil domov. Hotel je proti domu, da bi materi in očetu povedal, kaj vse je videl v Rusiji in drugod po svetu.

Toda prišel je prepozno. Dan pred prihodom je mati umrla. Veselje zaradi srečne vrnitve je zamenjala žalost.

Jože Vidic

Jakob Vidic

Kmetovalci, nabavite si traktor na kredit!

Podjetje AGROTEHNIKA export — import,
Ljubljana, Titova 38

vam nudi traktor znamke ZETOR 2011 s priključki

Dobava takoj ali v zelo kratkem času!

Kreditni pogoji:

- Polovico vrednosti plačate takoj ob podpisu pogodbe, ostanek pa najpozneje do 1. 4. 1969 v enem ali dveh obrokih po dogovoru, obrestna mera 8% letno.
- Kot jamstvo izročite Agrotehniko bianco-solo me-nico, potrdilo pristojne občinske skupščine o višini katastrskega dohodka in potrdilo Zavarovalnice o vinkulaciji traktorja v korist Agrotehniko.

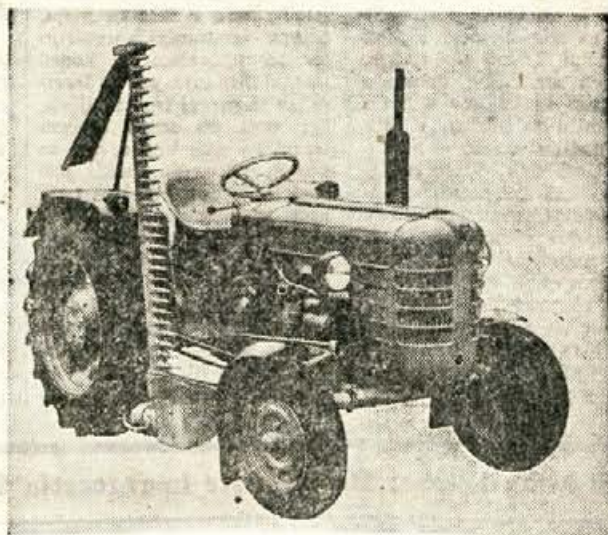
ZAHTEVAJTE PONUDBE
IN NAVODILA pri

Agrotehnika Ljubljana

Titova št. 38

TER POSLOVALNICAH:

Celje, Aškerčeva 19, Maribor Meljska c. 5
ter Murska Sobota in Ljutomer

Razprava v občinski skupščini Jesenice

O urbanističnem načrtu za Mojstrano in Dovje

— Knjiga vtisov in pripomb je ostala prazna — Mojstrana bo še nadalje ostala vas — Vaščani, družbenopolitične organizacije in odborniki za dovoljni s predloženim načrtom —

Občinska skupščina Jesenice je pri urbanističnem inštitutu naročila izdelavo ureditvenega načrta za območje naselja Mojstrana—Dovje. Nosi-telec naloge je bil Mirja Jernejc, dipl. inž. arh. Obravnavani predlog ureditvenega načrta je bil javno razgrnjen s sklepom sveta za urbanizem, gradnje in komunalne zadeve, razstava pa je bila organizirana junija in julija v sejni dvorani SZDL na Jesenicah ter v prostorih naravnega zdravilišča Triglav v Mojstrani. Na otvoritvi je projektant izčrpno obrazložil naloge glede načrta, predstavnik družbenopolitičnih organizacij, krajevnih skupnosti ter zainteresirani občani s področja Mojstrane in Dovja pa so projektanta seznanili s svojimi predlogi in mnenji. Prav zato, ker je bilo tesno sodelovanje zainteresiranih krajevnih činiteljev in projektanta, ni v nobenem predloženem osnutku prišlo do nesoglasij. Urbanistični načrt Mojstrane z Dovjem zajema naselji Mojstrana in Dovje, urbanistični program širšega

območja pa še Belca ter Julijske doline Vrata, Kot, del Krme in Zgornjo Radovno. Program ureditve teh dolin podrobneje ni obdelan.

Urbanistični načrt upošteva traso hitre ceste in njenih priključkov po idejnem projektu ter ceste skozi Zgornjesavsko dolino. Projekt ceste še ni potrjen, predvidoma pa bo trasa bodoče hitre ceste, razen nekaterih ovinkov, izpeljana po trasi nekdanje železnice. Predlog urbanističnega načrta je zelo skrbno pripravljen in izdelan ter zajema in obravnava številna področja, ki so vplivala in so se tudi morala upoštevati pri izdelavi načrta, kot npr.: prebivalstvo in razvoj naselij; gospodarstvo, stanje in možnosti za razvoj turizma; vrednotenje in zaščita pokrajine, naselij in arhitektura.

Razvoj naselij Mojstrana, Dovje in Belca so v veliki meri odvisni od razvoja Jesenic, saj je večji del aktivnega prebivalstva zaposlen na Jesenicah. V prihodnjih desetletjih ni pričakovati potrebe po znatnejšem povečanju delovne sile, spremenila se bo verjetno le sestava.

Industrija se bo v Mojstrani razvijala v manjši meri, torej ni pričakovati, da bo bistveno vplivala na sestavo

prebivalstva. Se največji vpliv na razvoj naselja bo imela izgradnja triglavskih žičnic in turistični razvoj dolin.

Število prebivalcev na matičnem območju Mojstrane je v povojnem obdobju v zastoju. Po predvidevanjih se bo število prebivalcev matičnega okoliša Mojstrane zvišalo od 1939 v letu 1961 na 2350 prebivalcev v letu 1991.

Razvoj gospodarstva
Pogoji za poljedelstvo so precej neugodni. Območje je neprimerno za intenzivno kmetijsko proizvodnjo. Obdelovalnih površin je malo, pa še ta sestava se menja v korist gozda. Večji kompleks njiv je le na prisojnem pobočju Dovjega in nekaj v okolici Mojstrane.

Čeprav zavzema gozd v širšem območju Mojstrane največji del površin in predstavlja gospodarstvo razmeroma pomemben gospodarski činitelj, je edini strnjeni gozdni kompleks Belca.

Na širšem območju Mojstrane sta dva pomembna industrijska obrata, in sicer Lesno industrijsko podjetje Bled z žago v Belci in predelovalnim obratom v Mojstrani. V obeh obratih je zaposleno okrog 55 ljudi. Žaga v Belci naj bi po perspektivnem gospodarskem planu predelala ves letni gozdni posek

zgornjesavskega območja od Rateč do Jesenic. S tem bi se predvidoma povečal tudi obrat LIP za končno obdelavo lesa v Mojstrani.

V obratu kovinske galanterije v Mojstrani (ZINOS) pa bi se po načrtu število zaposlenih povečalo od 96 na 400 oseb. Druge gospodarske panoge (obr. gradbeništvo in promet) nimajo pomembne vloge.

Možnosti za razvoj turizma imajo doline Vrata, Kot, Krma in Zgornja Radovna v povezavi s triglavskim območjem. Naselje Mojstrana bo postala vozlišče, kjer se bodo križale poti med zgornjesavskim, triglavskim in blejskim turističnim območjem. Turistično se bo najmočnejše razvijala Krma glede na razvoj zimskega turizma zaradi triglavskih žičnic.

Zaščita pokrajine
Zavod za spomeniško varstvo SRS je predlagal za zaščito nekatera področja in naravne objekte: slap Peričnik kot naravni spomenik in dolino Vrata kot pokrajinski rezervat. Pozneje sta bili predlagani za zavarovanje še dolini Kot in Vrata. Tu načrt zajema še Julijski narodni park. Meje le-tega še niso dokončno določene. Meje Julijskega narodnega parka bi segale do Save, vendar bi bilo izvzeto naselje Mojstrana.

Stanovanjska gradnja
Urbanistični načrt predvideva tri površine predvidene

za stanovanjsko gradnjo. Predvidena je gradnja enodružinskih hišic, ostalo so tri etažni stanovanjski bloki. Prosta površina za nove gradnje znaša 8,47 ha. Vse centralne vzgojno-varstvene, kulturno-prosvetne in družbenopolitične dejavnosti naj se v bodoče združijo v Mojstrani, in to na območju, kjer stoji šola. V Mojstrani je za trgovine in lokale izbrano območje ob robu starega naselja med Bistrico in cesto v Vrata. Površina za nove bodoče turistične in gostinske objekte znaša prek osem hektarjev zemlje.

Ob Savi v Mojstrani predvideva načrt ureditev večjega centralnega prostora za rekreacijo in šport (zelenice, športno igrišče ipd.).

Načrt zajema tudi kopališče na Dovjem in rezervat za postajo žičnice na Vrtaško planino.

Poleg naštetih objektov, ki jih zajema urbanistični načrt, naj omenimo še oskrbo z električno energijo, telefonski promet, kanalizacijsko omrežje, oskrbo z vodo in prometne žile.

O vsem tem so razpravljali odborniki na seji občinske skupščine. Zal, bodo o tem še enkrat sklepali, in sicer zbor delovnih skupnosti, ki ni bil sklepčen. O tem je razpravljala samo občinski zbor skupščine, ki je predlog urbanističnega načrta brez pripomb sprejel.

Jože Vidic

Varčevanje za gradnjo stanovanj na Gorenjskem

»...kamen do kamna — palača«

Vse večje zanimanje delovnih organizacij in posameznikov za varčevanje prek banke — Konec septembra je bilo pri GORENJSKI KREDITNI BANKI vplačano 2.314.000.000 S din za varčevanje za stanovanjsko gradnjo — Po 14 mesecih (do 5 let) dobivajo delovne organizacije posojila v višini od 50 do 180 odstotkov od vročenega zneska, posamezniki pa posojila po 14 mesecih (do 10 let) v višini od 80 do 300 odstotkov privarčevanega zneska — Za varčevalce za stanovanja, ki bodo do konca letošnjega leta prihranili najmanj 300.000 S din, je razpisano nagradno žrebanje z lepimi nagradami

Tudi Slovenci imamo pregovore, ki v prispevkih ter v kratki in jedrnatih oblikah pripovedujejo o starih, večnih resnicah in o vrtilinah, ki naj jih imajo ljudje. Eden izmed takih govori o varčevanju: »Zrno do zrna — pogača, kamen do kamna — palača.« Z vztrajnim varčevanjem, z vlaganjem dinarja na dinar, se počasi nabere lep kupček denarja. Med kmečkimi ljudmi sem že večkrat slišal tudi drugo resnico, ki sicer ni vključena v lakoničen besedni zaklad pregovorov, ki pa jo vseeno lahko zapišemo s tem v zvezi. Tako le pravijo ljudje: »Nikoli ne moreš toliko zaslužiti, da ne bi mogel vsega zapraviti, in nikoli tako malo, da ne bi mogel nekaj prihraniti.«

Menda lahko — povsem brez greha — kot eno izmed značilnosti našega povojnega razvoja zapišemo, da so se ljudje z dobrimi plačami, z dobrimi osebnimi dohodki in na dobrih položajih odvadili varčevati, da pa tega ni mogoče tako zadržano trditi za ljudi s povprečnimi ali podpoprečnimi osebnimi dohodki. Odštetimo vikende in vile, ki so v zadnjih letih res postale merilo za življenjski standard, vendar so še vedno domena manjšega kroga izbrancev. Pa se vprašajmo, kdo je v letih po vojni zidal hišo? Kdo si je moral postaviti svojo hišo, če je hotel imeti človeku primerno stanovanje? So bili to ljudje z visokimi plačami ali tisti s povprečnimi ali celo manjšimi osebnimi dohodki? Vse statistike in analize kažejo, da so bili to ti drugi, da so bili to ljudje, ki jim ne bi mogli očitati bogastva ali potratnosti. (Da pa izjeme potrjujejo pravilo, smo se naučili že v gimnaziji!)

Sistem, ki je prejšnje življenjske norme močno spremenil (omejujem se samo na odnos delovnih ljudi — ne bogatašev, kapitalistov itd. — do denarja in materialnih dobrin) pa se je začel bistveno spreminjati z začetkom ureditve naše gospodarske reforme ali pa že kakšno leto ali dve prej. Stanovanje postaja element osebne potrebe, ki ga je treba plačati. Pravim postaja, zakaj ne moremo še trditi, da je proces pri kraju. Stanovanj še vedno ne plačujemo po ekonomski ceni. Se vedno so ljudje, ki so prepričani, da stanovanje

morajo dobiti, od države ali občine ali delovne organizacije ali pač od nekoga, ki je nad njimi. Vendar se z ureditvijo gospodarske reforme in z uvajanjem ekonomskih, tržnih zakonitosti v naše gospodarske in družbene odnose taksa praksa ukinja, čeprav je treba zapisati, da je bila v določenem obdobju našega povojnega razvoja nujna. Počasneje kot pogoji za pridobitev stanovanja po starem pa se spreminja miselnost naših ljudi.

Pa tudi ta se spreminja. Podatki o varčevanju za gradnjo stanovanj, ki smo jih dobili na GORENJSKI KREDITNI BANKI V KRANJU, so zelo zgovorni. Kažejo, da reforma ni zgolj gospodarski ampak tudi (ali povsem) družbeni proces. Ljudje, ki so tako ali drugače, po lastni presoji ali pač zato, ker so videli, da drugače do strehe nad glavo ne bodo prišli, so začeli varčevati. GORENJSKA KREDITNA BANKA jim omogoča, da s prihranki iz meseca v mesec povečujejo možnost, da pridejo do svojega stanovanja. Tudi gospodarske organizacije so prispevale na pomoč — seveda ne tako kot prej, ko je njihov delavec stanovanje preprosto dobil in se vselil vanj, ampak delavcu z denarjem le pomagajo, da se privarčevana vsota poveča. GORENJSKA KREDITNA BANKA je združila interese delavcev in delovnih organizacij v posebno obliko varčevanja, namenjeno zgolj za gradnjo stanovanj, k temu pa je pristavila tudi svoj lonček: ko varče-

valci izpolnijo določene pogoje, jim banka odobri posojilo. Privarčevani denar, prispevek gospodarske organizacije, posojilo GORENJSKE KREDITNE BANKE — to pa je že stanovanje v bloku ali hišica, stanovanje, ki je last delavca, ki ga je delno že plačal, delno pa ga bo odplačeval v prihodnjih letih. Človek ve, da je stanovanje njegovo, da zanj daje kar precejšen del svojega mesečnega zaslužka, ve, da je to materialna dobrina, ki jo je treba plačati kot kosilo ali zimski plašč ali čevlje. To pa je sila pomembno — predvsem dotlej, dokler ne bo vsakemu prešlo v meso in kri, da mu ne kosila in ne zimskega plašča in ne čevljev in ne stanovanja ne bo podaril nekdo »od zgoraj«, neka izmišljena država ali bogve kdo.

Nov sistem financiranja stanovanjske gradnje se je začel po ukinitvi nekdanjih stanovanjskih skladov v začetku leta 1966. Nosilci sredstev so zdaj postale banke, ki so prevzele prejšnje stanovanjske sklade, delovne organizacije s stanovanjskimi prispevki od osebnih dohodkov in stanovanjska podjetja, ki presežni del najemnine za stanovanja vlagajo v razširjeno reprodukcijo, se pravi, za gradnjo novih stanovanj. V začetek preteklega leta moramo postaviti tudi povsem nov način namenskega varčevanja za stanovanjsko gradnjo. Tudi GORENJSKA KREDITNA BANKA je v tem času začela zbirati sredstva na poslovni in prostovoljni osnovi, namenjena za gradnjo stanovanj. V ta sistem namenskega varčevanja za stanovanjsko gradnjo so se vključila podjetja (s stanovanjskim prispevkom od osebnih dohodkov) in posamezniki. Sprva ni kazalo najboljše, potem pa je število pogodb z banko hitro naraslo. Do konca lanskega leta je banka sklenila z delovnimi organizacijami 65 pogodb za pogodbeni znesek 943.000.000 S din, z občani pa 232 pogodb za znesek 279.000.000 S din. Pogodbeni zneski se plačujejo postopoma. Do konca lanskega leta so delovne organizacije vplačale banki že 811

milijonov S din, občani pa 188 milijonov S din kot namenska sredstva za gradnjo stanovanj — občani zase, delovne organizacije pa za svoje delavce.

Tako lani. Letos pa je stanje bistveno drugačno. Do konca septembra se je število pogodb delovnih organizacij o varčevanju za stanovanjsko gradnjo povečalo za 96 (skupno število pogodb je torej že 161), pogodbeni znesek za 1.537.000.000 S din, vplačale pa so delovne organizacije že milijardo 817 milijonov S din. Se bolj razveseljivo je povečanje števila občanov — posameznikov, ki so se odločili za to namensko varčevanje. Število pogodb občanov se je povečalo za 345 (skupno jih je že 577), pogodbeni znesek za 418 milijonov S din (skupno 697 milijonov S din), vplačali pa so občani do konca septembra že 497 milijonov S din za stanovanjsko varčevanje. To je razveseljiv napredek; GORENJSKA KREDITNA BANKA ima zdaj že za 3 milijarde 177 milijonov S din pogodb za namensko varčevanje za stanovanjsko gradnjo, od tega pa so delovne organizacije in občani vplačali do konca septembra že 2 milijardi 314 milijonov S din.

GORENJSKA KREDITNA BANKA želi zvedeti, za kaj se odločajo varčevalci: za nakup stanovanj v organizirani gradnji ali za samostojno gradnjo. Doslej se je 64 delovnih organizacij in 196 občanov odločilo za nakup stanovanj, 14 delovnih organizacij in 301 občan za samostojno gradnjo, neopredeljenih pa je 83 delovnih organizacij in 80 občanov. Na banki namreč samo želijo zvedeti podrobnejši namen varčevanja, to pa seveda nikogar ne obvezuje, da bi se odločil že ob začetku varčevanja.

Vsi varčevalci po posebnem pravilniku GORENJSKE KREDITNE BANKE, ki ureja varčevanje za stanovanjsko gradnjo, lahko dobijo posojila, ko izpolnijo določene pogoje. Delovne organizacije dobivajo kredite lahko po 14 mesecih do 5 let od dneva vročitve denarja; višina posojila je zanje od 50 do 180 odstotkov od vročenega zneska. Ugodnejši so pogoji za občane. Ti lahko dobijo posojilo od 14 mesecev do 10 let od dneva, ko so začeli varčevati, in sicer v višini od 80 do 300 odstotkov od privarčevanega zneska. Občanom — delavcem upošteva banka pri odmeritvi posojil tudi sredstva, pridobljena od delovnih organizacij in za njih naložena pri banki. Za odplačevanje tako pridobljenih posojil je GORENJSKA KREDITNA BANKA sprejela olajšave, ki omogočajo tistim, ki vzamejo posojilo, lažje odplačevanje.

GORENJSKA KREDITNA BANKA je doslej, do konca septembra, sprostil v pogodbenem roku sredstva delov-

nih organizacij po 15 pogodbah v višini 390 milijonov S din in odobrila dolgoročna posojila v višini 231 milijonov S din. Občanom pa je sprostil sredstva po 48 pogodbah v višini 52 milijonov S din in odobrila posojila v višini 25 milijonov S din. Torej delovne organizacije in občani, ki so začeli varčevati po novem sistemu med prvimi, zdaj s privarčevanim denarjem in posojilom GORENJSKE KREDITNE BANKE že gradijo stanovanja ali pa so jih že kupili. Prvi rezultati so pred nami, ljudje dobivajo zaupanje v tak način varčevanja, ugotavljajo, da tako mnogo lažje pridejo do strehe nad glavo, zato se število varčevalcev tudi iz dneva v dan veča. GORENJSKA KREDITNA BANKA tudi stimulira ta način varčevanja; za stanovanjske varčevalce, ki bodo do konca letošnjega leta prihranili najmanj 300.000 S din, je razpisala nagradno žrebanje z naslednjimi nagradami: 5 nagrad za nakup gradbenega materiala ali opreme v skupni vrednosti 340.000 S din in 5 transistorjev.

Občani in delovne organizacije dobivajo zaupanje v varčevanje za stanovanjsko gradnjo pri GORENJSKI KREDITNI BANKI. Seveda pa so od denarja, deponiranega pri banki za nakup ali gradnjo stanovanj, tudi druge, s širšega družbenega stališča pomembne koristi. GORENJSKA KREDITNA BANKA namreč s sredstvi ukinjenih stanovanjskih skladov in z deponiranimi sredstvi kupcev ali graditeljev stanovanj podpira organizirano stanovanjsko gradnjo. Letos so odobrili za gradnjo stanovanj za trg posojilo v znesku milijarde 296 milijonov S din, in sicer na področju vseh gorenjskih občin. Od tega denarja je porabljenega že 830 milijonov S din. Za prihodnje leto je za iste namene že odobren prvi obrok 500 milijonov S din, predvidevajo pa že zdaj, da bo od GORENJSKE KREDITNE BANKE za organizirano stanovanjsko gradnjo za trg v prihodnjem letu na razpolago okrog dve milijardi S din. S sredstvi kupcev, stanovalcev in banke bo do konca tega leta dokončno zgrajenih na Gorenjskem 633 stanovanj.

Isti viri pa služijo tudi za kreditiranje komunalnih objektov. Predvsem kreditirajo gradnjo vodovodov in kanalizacije. Za te namene so odobrili za 334 milijonov S din posojil, in sicer za gradnjo vodovodov v Škofji Loki, Kropi in Naklem pa za čistilne naprave v Radovljici.

»Kamen do kamna — palača.« Da, s pomočjo GORENJSKE KREDITNE BANKE. Ne sicer palača, saj nismo v kapitalizmu ali celo fevdalizmu ampak stanovanje, človeku primerno in sodobnim razmeram usrežajoče stanovanje. Kdo pa si tega ne želi?!

A. Triler

Sportna plašča, primerna za dijakinje in študentke. Za levl plašč je značilen ribji vzorec, ki naredi plašč mladosten, dopolnjuje pa ga okusna čepica. Drugi plašč je izrazito športen, posebnost pa sta ovrtnik in čepica iz karo blaga

Ženska v letu 2000

Po mnenju ameriških znanstvenikov bodo žene v letu 2000 zelo mišičaste in inteligentne. Medtem ko bodo moški nenehno fizično propadali, se bodo ženske razvijale fizično in duševno.

Po izračunih, ki jih je pokazala ameriška statistika, bodo ženske v letu 2000 številčno v premoči: leta 2000 bo 5,4 milijarde ljudi, od tega bo tri milijarde žensk.

Leta 2000 bo povprečna Američanka visoka 1,80 in bo imela atletske mišice. Za leto 2300 pa predvidevajo ameriški znanstveniki ženo, ki bo višja od dveh metrov in bo doživela starost 110 do 120 let.

Ze današnje ameriške statistike dokazujejo, da bodo moški začeli propadati. Znanstvenike je že začelo skrbeti, ali se bodo čez 35 let še mogli razmnoževati. Ugotavljajo, da bo po vsej verjetnosti edini izhod — dojenček iz epruvete!

Kuhinja v Delfinu zopet odprta!
Sporočamo, da smo odprli preurejeno kuhinjo v gostilni Delfin (za trgovino Delikatosa v Kranju). Okusne in poceni malice. Po naročilu dostavljamo malice tudi kolektivom.

Kolektiv

Pedagog svetuje Tudi vaš otrok prvič v šolo

Ta članek smo namenili staršem, katerih otroci so letos prvič prestopili šolski prag. Pogosto se namreč zgodi, da starši ne znajo pravilno vrednotiti spremembe, ki jo povzročijo šola pri otroku. Nekateri starši to jemljejo prelahko, drugi preveč tragično. Nekaterim je žal otroka, ko vidijo spremembe, ki jih je povzročila šola, ki seveda ni samo zabava za učenca, ampak mu nalaga tudi vrsto dolžnosti.

Da bi otrok ta prehod čim lažje prenesel in se navadil na novo stanje morajo starši z njim veliko govoriti o šoli, o njegovih vrstnikih in o učiteljih. Otroku morajo dopovedati, da je šola koristna in ga navaditi, da bo ob prihodu iz šole povedal vse, kar se je tisti dan zgodilo. Seveda je treba takrat otrokovemu pripovedovanju posvetiti kar največ pozornosti. Tako se bo navadil, da bo povedal vse po pravici.

Nespametno je otroku pretiti, da ne bo dobil igrač ali slaščic, če ne bo v šoli pri-

den. Vedeti namreč moramo, da otrok ne more biti vedno samo priden in da je porednost normalen pojav.

Če se otrok šole boji in misli, da ne bo zmogel nalog, ki jih zahteva šola, ga morajo starši pomiriti in ohrabriti. Reči mu morajo, da so se tudi oni sprva šole ball, vendar so se znebili strahu in z veseljem hodili z vrstniki v šolo, pa tudi učitelji so se jim priljubili. Če pa to ne pomaga, potem se je potrebno posvetovati z učiteljem, zdravnikom ali psihiatrom.

Pomembno je tudi, da se

otrok čimprej navadi reda in delovnih navad. Svojo obleko, knjige in mesto, kjer se uči, mora sam vzdrževati. Prav tako mora otrok imeti utrjen dnevni urnik.

Seveda pa pri vsem tem ne smemo pozabiti, da otrok potrebuje tudi igro. Delo in igra se morata pravilno dopolnjevati. Nikakor ne sme biti otrok samo zaprt v hiši, od časa do časa se mora tudi razvedriti. Prav tako je treba otroku določiti čas za gledanje televizije in biti pri tem dosleden. Prvošolec naj ne bo pokonci dlje kot do devete ure.

Krojenje in šivanje

Centralni zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani je te dni izdal knjigo: Krojenje in šivanje, ki jo je napisala Emmi Zimmermann.

Kratek naslov Krojenje in šivanje pa ne pove vsega, kar lahko najdemo v tej knjigi. Knjiga namreč celotno obravnava temo, ki jo kratko imenujemo oblačenje. Tako celo vrsto poglavij ne govori samo o krojenju in šivanju, temveč tudi o tem, kakšna naj bo obleka za posamezno priložnost in starost, o vrstah blaga, modnih dodatkih itd.

Prav zaradi tega bo knjiga prišla prav tudi tistim, ki ne žele same šivati, pa bi bile radi poučene o pravilnem oblačenju.

Tisti del knjige, ki je namenjen krojenju in šivanju, je zelo metodično in skrbno obdelan, napisan pa razumljivo za vsakogar.

Knjiga krojenje in šivanje je brez dvoma nekaj novega v tej zvrsti slovenskih knjig. Upamo, da bodo žene pridno segale po njej in da se s pomočjo nje ne bodo naučile samo dobro šivati, ampak tudi okusno oblačiti.

Mlade matere, pozor!

● Ne govorite s svojimi otroki kriče in jezno! Izgubili boste ugled... Če ste še tako utrujeni in živčni, se premagajte in zberite. Zaprite se za nekaj minut v posebno sobo in se pomirite!

● Nikoli ne imenujte svojega otroka kradljivec ali lažnivec. Take besede se morejo globoko urezati v otrokovo duševnost. Otrok, ki vam včasih zataji nekaj dinarjev, ni kradljivec. Mnogo bolj učinkovito bo, če boste otroku razložili, da je ravnal na-

pak, potem pa — če otrok tega ne počne več — nikoli več ne omenite pogovora!

● Ne prepovedujte otroku, če vam hoče karkoli razložiti ali pojasniti! Ugotovite, če ima prav, koliko je kritičen, in poudarite njegov občutek za pravico, resnico in zaupanje v vas. Z vašo pomočjo bo otrok lažje oblikoval svojo osebnost in se bo naučil svobodne presoje.

Sveža zelenjava Grah

Grah v zrnju hranimo v plastični vrečki ali skatli, ki ju lahko denemo za 12 ur v hladilnik. Po tem času grah ne bo več dober.

Grah v zrnju denemo v vrelo in osoljeno vodo, ki smo ji dodali tudi 1-2 kocki sladkorja, in ga kuhamo približno pol ure.

Stročji fižol

Pred kuhanjem ga dobro operemo, mu odrežemo vršičke in odstranimo nitke. Najbolje je to vrsto zelenjave takoj skuhati. Denemo jo v vrelo in osoljeno vodo in kuhamo približno 20 minut.

Stročji fižol je lahko prebavljiv, v 100 gramih pa je 23 kalorij.

Kad ali prha?

Kopanje v kopalni kadi, zlasti v vroči vodi, ni priporočljivo za prebolevalnike po hujši bolezni, za srčne bolnike, za ljudi z visokim krvnim pritiskom in občutljivim krvnim obtokom.

Prhe naj se izogibljajo hudo živčni ljudje.

Prhanje v zaprtih kabinah je lahko tudi nevarno: zrak se napolni s paro in pljuča nimajo več dovolj kisika.

Opozorite svojega moža, brata ali sina, naj se ne brije v kadi z električnim brivskim aparatom.

Ne pozabite: v kopalnice ne smete nikoli postaviti električne pečice!

Pranje sintetičnih zaves

Kadar so vaše zavese iz sintetičnih vlaken, pri nas jih poznamo pod imenom diolen, že sive in prašne, jih je treba sneti in oprati. Nedvomno terjajo sintetična blaga mnogo manj dela in skrbi pri pranju, predvsem pa pri likanju, a vendar...

Ko pričnete prati takšne zaves, predtem ste jih — seveda — dobro tresle — ne štedite z milnico, ker boste v nasprotnem primeru opazili na zavesah gube. Perite v veliki količini vode, izpirajte pa jih tako, da dobesedno plavajo v vodi, vse dotle, dokler voda ne bo bistra.

Če perete zaves v pralnem stroju, naj zavzamejo v njem le eno tretjino do ene polovice prostornine drugega perila.

Da ali ne — za vodo

Ali moramo dnevno popiti 6 do 8 kozarcev vode?

Količina je odvisna od vaše dejavnosti, toplote zraka in količine drugih tekočin, ki ste jih — ali še boste — popili tistega dne. Se pravi, da je treba popiti toliko vode, kolikor ste žejni.

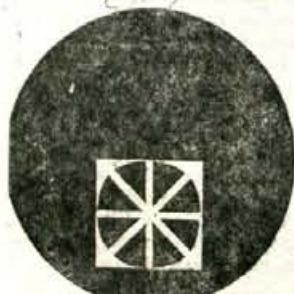
Boste shujšali, če ne pijete dosti vode?

Nikar se tolažiti s tem »dejstvom«. Če ne pijete, izgublja vaše telo samo tekočino, ne pa tudi odvočne kalorije.

Ali si kvarite tek, če pijete vodo med obedom?

Sploh ne! Voda nima kalorij in ne more vplivati na hrano.

Oblečeni boste po najnoviji modi, če boste kupovali naše izdelke. Zato potrošniki, detajlisti in grosisti, izkoristite priložnost in si oglejte naše izdelke na sejmu MODA U SVETU od 14. — 22. 10. v Beogradu.

**TEKSTIL
INDUS
KRANJ**

Na zagrebškem velesejmu

Zagrebski velesejem, ki ga prirejajo vsako leto, je največji velesejem pri nas. Na njem sodelujejo mnoge države iz Evrope, Azije, Afrike in obeh Amerik.

Letošnji zagrebški velesejem sem si ogledal tudi jaz, skupaj z drugimi učenci osmih razredov osnovne šole Simon Jenko. Na velesejem sem šel prvič, zato je bil zame to velik dogodek. V torek, 12. septembra, smo se že ob 5.30 zbrali na železniški postaji v Kranju, od koder smo potovali v Zagreb z vlakom. Na velesejem smo prišli ob devetih, nakar smo si začeli ogledovati velesejmski prostor. To je velik prostor z mnogimi stavbami, zidanimi v različnih stilih, v katerih razstavljajo posamezne države. Vse skupaj pa povezuje majhen velesejmski vlak. V sedmih urah, kolikor smo imeli časa, smo si ogledali precejšen del velesejma, se navozili z velesejmsko železnico, se napili z vodo zalite pepsi-cole in se najedli domačih sendvičev, ki smo

jih imeli s seboj. Z Mirom sva se pošteno najedla tudi ameriškega sladoleada.

Večino časa smo hodili po paviljonih. V paviljonu NDR so bili najbolj zanimivi avtomobili mercedesj in opelni, v paviljonu ZDA pa buicki in shevroleti. V tem paviljonu je zbudil našo pozornost nekdo, ki je pisal na steno s čopičem in tušem reklamni napis. S popolnoma mirno roko je pisal na steno črko za črko, kot bi jih tiskal z modelom.

Obiskali smo tudi dva naša paviljona, od tujih pa avstrijskega, poljskega, češkega, romunskega, bolgarskega, zahodnonemškega in še druge. Najboljši od vseh se mi je zdel ruski paviljon. Tu so mi bile najbolj všeč makete najnovejših sovjetskih letal in helikopterjev. Neko letalo je imelo 120 sedežev, za pogon pa štiri reaktivne motorje. Na ogromnem zidu se je premikal svetel pas besed z rumenimi črkami. V tem paviljonu so bile tudi makete znanih ruskih parkov in deli večjih mest, ki so predstavljali sodobno sovjetsko arhitekturo.

Na zagrebškem velesejmu je bilo še veliko lepega in zanimivega, kar pa se v kratkem spisu ne da napisati.

Marjan Hribar, 8.b
osnovna šola
Simon Jenko

Potoček

Izpod skale sive
potoček se vije,
potoček žubori
sonca se veseli.

Sonce nanj sije,
da žarke si umije,
potoček se oddahne,
ko v zemljo usahne.

Ko spet dan vidi,
se mu nikamor ne mudi,
le pod vejo zeleno
se spet razveseli.

Ptiček na veji
prepeva lepo,
potoček naprej odpravi
se hitro.

Ivan Skrjanc, 7.b
osnovna šola Senčur

V gozdu

Bil je lep sončen dan. Z očetom smo šli v gozd nabirati gobe. Med potjo smo videli srnico, ki je skočila iz grmovja in stekla po bregu v gozd. Bila je majhna in plašna. Pod hrastom sem zagledala dva jurčka. Z veseljem sem jih odrgala. Šli smo naprej po gozdni poti. Čez pot je tekel potoček, na drugi strani v grapi pa je bilo veliko listič. Vsi smo jih trgali in jih dajali v cekar. Bili smo utrujeni in se usedli vsak na svoj štor. Kmalu smo odšli naprej. Srečali smo gobarja, ki je imel že veliko gob.

Po gozdni poti smo se vračali. Pod grmovjem je bilo veliko brezovk. Odrkali smo jih in po travniku odšli do-

mov. Doma nam je mamica naredila pohane gobe. S slastjo smo jih jedli.

Najlepše je v gozdu jeseni.
Jovita Eržen, 4.c
osnovna šola
Lucijan Seljak

Vam v pouk

Zagreb je glavno mesto Hrvatske s 350.000 prebivalci. Je lepo zgrajen. Znamenite so: gotška katedrala s stolpi in cerkev sv. Marka, gledališče, vseučiliške knjižnice, lepi trgi in parki. Kulturno središče hrvatskega naroda: Jugoslovanska akademija, vseučilišče z 9 fakultetami, umetniška, glasbena in gledališka akademija, bogati muzeji, arhivi in tri gledališča. Je najmočnejše industrijsko središče v republiki in važno železniško križišče z največjim prometom v državi.

Na počitnicah

Bilo je sredi počitnic. Z mamo in sestro smo se odpravljali na Primorsko. Tam imam strica, teto in sestrično Heleno, ki ima šele leto dni. Vsak dan sem jo vozila v vozičku, ko pa je zaspala, sem se šla igrati. S sestro Mojco sva skakali po travniku, včasih pa sva šli k prijateljicam. Morala pa sem tudi delati: pomivati posodo, pospravljati, grabiti in obračati seno ter opravljati še druga dela. Tudi prijateljice so mi pomagale. Ko sem vse opravila, sem se šla kopat in sončit.

Kmalu je bilo veselja konec. Teden je bil naokoli in vrnila sem se na svoj dom.

Vesna Božič, 4.c
osnovna šola
Lucijan Seljak

Pogovor dveh triletnih

Boris: Nadka, as že vstava?

Nadka: Ja, koga pa devaš, Borči?

Boris: Fjžou pucam z nožam.

Nadka: A z nožam?

Boris: Ja z nožam, ksm že vejk.

Nadka: Jest tudi.

Boris: Pa nis, kna pucaš fjžova z nožam.

Sšolskih Sklopi

ŠIŠKA
HLAČKO
BANA NA
DA O PSU
TIGRU
NITI NE
GOVORIMO

KMALU SO SE NAŠI FANTJE SPUSTILI V ŽIVAHEN POGOVOR.

MES VEJRAVALGOP NIS. EJSTOG AGEJOM ATEČO ETS. REK ETS IM ILIŠER EJNEJLVIZ ETS AZ ONDEV IVOGEJN IJLETAJIRP.

KO BI GA ČLOVEK RAZUMEL!

ŠIŠKA, POVEJ FANTU, DA BI ŠLA RADA JAZ IN TI GER V LADJO SPAT.

EJTNAF, ALAVH MAV, AT ŽON JAN SAV AJNIMOPS AN OJOM STONŽELAVH.

AKŠIŠ, ILA EM ŠEMUZAR?

ZMEŠALO SE MU JE!

KAJ TI PA JE?

BERI BESEDE NAZAJ, PA BOŠ RAZUMEL ČRNCE!

IN RES...

ŠIRAVOT RAVALGOP, ALAVH AZ ESV! JAS ETS VOKČED ATA, ILA EN?

ADEVES! EMI UM EJ UMBA.

HLAČKO, SILA SI!

V nekaj stavkih

● **BOHINJSKA BISTRICA** — Preteklo nedeljo se je zbralo na ozki stezici v skalah Komarče, ob izviru Savice, prek 100 ljubiteljev planin, ki so počastili spomin pred letom dni tu tragično preminulega gorskega reševalca Janeza Hodnika iz Stare Fužine. Postaja GRS Bohinj je v spomin reševalcu in tajniku postaje odkrila spominsko ploščo na mestu, kjer se je zgodila nesreča. Odkritja spominskega obeležja sta se poleg številnih reševalcev in domačinov udeležila tudi zastopnika GRS z Jesenic in Planinske zveze Slovenije. Govorniki so v kratkih besedah orisali pokojnikovo delo za razvoj planinstva, predvsem pa za razvoj gorske reševalne službe, recitator Franc Mlakar pa je recitiral verz, ki jih je napisal pokojnemu v spomin njegov rojak in prijatelj Franc Urbanc iz Češnjice. Pevski zbor je po žalostinki zapel še pokojnikovo najljubšo pesem Oj, Triglav, moj dom.

● **RADOVLJICA** — V Grajskem dvoru v Radovljici je prve dni septembra začela z delom šola za strokovnjake, ki so, ali pa bodo zaposleni pri IBM elektronskih računskih strojih širom po Jugoslaviji. Šola bo trajala do konca maja prihodnje leto. Vsak teden so tečaji s po 30 do 40 udeleženci. Šola je organiziral Intertrade, podjetje za mednarodno trgovino v Ljubljani, ki posreduje tovrstne stroje našim kupcem. Šola je vezana na središče IBM na Dunaju, kjer je zastopstvo za vzhodnonemške države.

● **KRANJ** — V Gorenjskem muzeju v Kranju je odprta stalna muzejska zbirka s področja arheologije, kulturne zgodovine in ljudske umetnosti, galerijska zbirka akademskega kiparja Lojzeta Dolinarja in občasna razstava del absolventov Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. V galeriji v Prešernovi hiši razstavlja akademski slikar Drago Hrvacki in akademski kipar Dušan Tršar. Občasne razstave so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 19. ure. Stalne zbirke pa ob nedeljah, ponedeljkah, sredo in sobotah ob istem času.

● **RADOVLJICA** — V hotelu Grajski dvor v Radovljici, kjer trenutno montirajo novo hišno telefonsko centralo, bodo v kratkem vključili v promet tudi teleprinter. To bo prvi hotel na Gorenjskem, ki bo imel tovrstno napravo. Trenutno bo teleprinter služil predvsem potrebam šole za IBM sistem, ki bo delovala v tem hotelu do konca maja prihodnjega leta. Uporabljali pa ga bodo lahko tudi hotelski gostje in morebitni drugi koristniki.

● **PREDDVOR** — V Preddvoru že nekaj časa preurejajo lokal tamkajšnje trgovine. Po načrtih veletrgovine Zivila Kranj bodo iz dosedanje klasične trgovine napravili lokal za sodobno samopostrežno trgovino, ki bo nudila potrošniku vse, kar bo potreboval. Nov sodoben lokal bo precej večji od dosedanjega, saj bo zasedel tudi prostore nekdanje pošte. Pošta v Preddvoru se je namreč pred kratkim preselila v prostore stare šole. Če bo šlo vse po sreči, bo trgovina obnovljena že za državni praznik, 29. november.

● **PREDOSLJE** — Člani strelske družine Mrak Franc iz Predoselj so letošnjo trinajsto obletnico razvitja prapora počastili s strelskim dvobojem, na katerega so povabili strelce strelske družine Stanko Mlakar iz Senčurja. Tekmovali so z malokalibrskimi puškami, zmagali pa so strelci iz Predoselj.

● **KOKRICA** — Svet krajevne skupnosti Kokrica je na svoji zadnji seji obširno obravnaval, kako preprečiti poplavljanje severnega dela vasi Kokrica, ki ga ob večjih nalivih ogroža potok Rupaščica. Pomoč jim je obljubila Vodna skupnost Gorenjske, ki bo preklopala strugo tega potoka in voda tako ne bo več prestopila brega.

● **PREDOSLJE** — Kulturno-umetniško društvo Predoslje bo letošnjo 100-letnico slovenskega narodnega gledališča praznovalo z dramskim delom Rokovnjači. Računajo, da bodo igro uprizorili prihodnji mesec. Dramska sekcija pa ima za letošnjo zimsko sezono v programu še več nastopov in dramskih del.

● **JESENICE** — V jeseniški občini je sedem popolnih osemletk, gimnazija, industrijska in srednjetehtnična šola, šola za zdravstvene delavce, gospodinjstva ter nižja glasbena šola. Osemletke so imele v preteklem šolskem letu pet podružničnih šol, v tem šolskem letu pa so le še štiri, ker je bila šola v Planini pod Golico zaradi premajhnega števila otrok ukinjena.

● **TRZIC** — Na temo agresija v Izraelu in njene posledice je pričel z delom mladinski OZN klub na Ravnah v Trzicu. V programu imajo proslavo ob dnevu OZN, 24. oktobra bodo pripravili proslavo za šole v občini in več predavanj o okto-brski revoluciji.

Turistična dejavnost v Žirovnici

Razvoj turistične dejavnosti v Žirovnici je zelo pospešila ustanovitve turističnega društva leta 1963. Receptija ob glavni cesti Jesenice—Ljubljana je s svojo dejavnostjo precej pripomogla celotnemu delu turističnega društva.

V avgustu je letovalo tu 181 tujih gostov z 259 prenočitvami in le 39 domačih gostov s 140 prenočitvami. Med tujimi gosti so prevladovali Zahodni Nemci, Holandci in Angleži. Turistično društvo ima 30 ležišč, nameravajo pa povečati število ležišč najmanj na 100.

Tuji gosti so se najbolj navduševali nad naravnimi lepotami kraja: menili pa so, da vse preveč propagiramo velika znana letovišča, na manjše kraje pa pozabljamo. Pritoževali so se tudi nad slabimi cestami in pomanjkljivo označenimi znamenitostmi.

Turistično društvo se trudi pridobiti prostor za avtokamp v Završnici, saj turisti nimajo kje spravljati svojih avtomobilov.

D. B.

Na Krvavcu nova kočja GRS

Krvavec postaja iz dneva v dan bolj pomemben športni in rekreacijski center, ne samo letni, pač pa tudi zimski, tako za gorenjsko kot tudi za ljubljansko področje. Zaradi številnih nesreč, zlasti pri zimskem športu, je GRS Kranj začela urejati na Krvavcu svoje prostore. Blizu doma na Krvavcu so gorski reševalci iz Kranja in drugi planinci začeli graditi na temeljih stare barake lep in prijeten bivač — zavetišče, ki bo imelo v dveh sobah in skupnem ležišču kar 35 ležišč. Koča bo predvsem služila GRS pa tudi za drugo dejavnost kranjskih planincev, predvsem mladinskega odseka, alpinističnega in drugih.

Koča-bivač v gorskem stilu bo nared na državni praznik, 29. novembra. Omenimo naj, da so do minule nedelje opravili nad dva tisoč prostovoljnih delovnih ur. Pri gradnji jim pomagajo tudi nekatera podjetja: RTV Ljubljana, Letališče Brnaki, Elektro Kranj, GG Kranj, Plutal Ljubljana, Sava Kranj, Avtopromet Gorenjska, SAP Ljubljana, sindikalna podružnica Projektiivnega podjetja Kranj in drugi.

V. C.

Ob delovnem in življenjskem jubileju Črtomira Zorca

Te dni praznuje kustos Prešernovega muzeja v Kranju — Črtomir Zorec šestdesetletnico.

Rodil se je v Stični na Dolenjskem. Ze zgodaj je odkril v sobi nagnjenje do umetnosti. V Pragi je v zelo težkih razmerah študiral kiparstvo na Akademiji upodablajočih umetnosti. Vendar ga je življenjska pot privela v tekstilno stroko. Dolgo vrsto let je poučeval na Tekstilni šoli in bil njen ravnatelj. Sele z upokojitvijo se je lahko ves posvetil literarnemu udejstvanju, ki mu je bilo veskoti pri sreči, posebno še z iskanjem vseh še neodkritih resnic o Prešernovem življenju.

nju. Na njegovo pobudo so l. 1952 v Kranju tudi postavili spomenik Francetu Prešernu, prav tako se je tudi zavzel, da je Prešernova hiša v Kranju postala družbena last.

Prešeren je, kot sam pravi, njegova mladostna ljubezen. Na stenah njegove majhne pisarne v Gorenjskem muzeju vise originalni Prešernovi portreti, kot so ga upodobil slikarji Grohar, Smrekar, Jakac in drugi. Najljubši mu je Goldensteinov miniaturni pesnikov portret iz leta 1851. Od leta 1963 dalje se podrobnije ukvarja z zbiranjem zelo redkih in dragocenih podatkov o pesniku samem, o Ribičevi družini in prijateljih. Sam pravi tem zapisom, da so to le kramljanja o pesnikovem življenju. Vendar je prav v teh kramljanjih ugotovil nekaj dejstev, ki so bila v prejšernoslovju še neznanca. To so podatki o bivanju Julije Primčeve na Turnu pri Pred-dvoru, osvetljeni sta podobi dveh pesnikovih simpatij patra Benvenuta Crobatia. Zorca za sluzga je tudi, da je kranjski muzej dobil številne pesnikove pravne spise iz njegove advokatske pisarne.

S svojim raziskovanjem Prešernovega življenja je nedvomno močno približal pesnika kot človeka vsem gorenjskim ljudem. Zapisov se je nabralo že za celo knjigo, vendar sam pravi, da vse skupaj še ni zrelo za samostojno izdajo.

Tekmovanje za bralne značke

Mladi iščejo vzore v književnosti

Po vseh gorenjskih šolah so že začeli z letošnjim tekmovanjem za bralne značke — na Jesenicah ter v Radovljici za Finžgarjevo, v Kranju ter v ostalih občinah pa za Prešernovo bralno značko. Letos so tako prvokrat uskladjili akcijo — tako da bo zaključek tekmovanja na celotnem območju Gorenjske na kulturni praznik 8. februarja.

Tekmovanje za bralne značke je za mlade zelo spodbudno in koristno. V treh letih lahko vsak tekmovalac dobi tri značke: bronasto, srebrno in zlato. Seveda pa mora prebrati doberšen del izbrane slovenske literature. Pa ne samo to: svoje znanje o prebranem čitvu mora tudi preskusiti pred posebno komisijo na izbirnem srečanju. Sele po uspešni preizkušnji lahko prejme značke.

Mladi se za branje v obliki tekmovanja prav radi odločajo, saj je zanimanje na po-

sameznih šolah zelo veliko. Akcija je vsekakor vzgojna, saj širi med mladino veselje do knjige, posebej pa omogoča branje takšnega čtiva, ki je za mladino posebno koristno, poučno in vzgojno. S tem se hkrati preganja nezabeleto in slabo čtivo, ki mladini bolj škoduje kot koristi. — Programi za bralne akcije so dobro izbrani in pretehtani, saj so jih sestavljali slavisti in drugi strokovni delavci. Zaradi vedno novih del iz vrstne literature program iz leta v leto izpopolnjujejo.

Casa za priprave na izbirna tekmovanja, ki bodo večinoma le v januarju ali v prvih dneh februarja, je še dovolj, ker so šole većinoma šele začele delati. Na kulturni praznik, 8. februarja, bo akcija končana. Na posebni kulturni prireditvi bodo najboljšim učencem podelili priznanja.

J. B.

Huda nesreča sodelavcev Hidromontaže iz Maribora

Na pobočju planine Stol, 23 km od Bora v vzhodni Srbiji, se je v sredo, 10. oktobra, razbilo dvomotorno letalo AN 14, last podjetja Elektroindustrije in splošne montaže iz Maribora. Pri nesreči je izgubilo življenje vseh sedem potnikov in pilot.

Letalo je bilo namenjeno na beograjsko letališče, vendar je iz do sedaj še neznanih vzrokov kmalu po vzletu z zasilnega letališča pri Kladovu, strmoglavilo na težko dostopna pobočja planine Stol. Pristojni organi so takoj začeli preiskovati vzroke hude nesreče.

Sodelavci Hidromontaže so se vračali s sestanka s predstavniki Hidroelektrarne v Izgradnji. V nesreči so izgubili življenje Vili Tomašič, pilot ponesrečenega letala, ing. Lojze Križaj, komercialni direktor Hidromontaže, šef konstruktorskega oddelka ing. Božo Tomše, vodja gradbišča Hidromontaže na Djerdapu ing. Djuro Bogdanović, šef predstavništva EM v Beogradu inž. Franjo Reberšak, vodja varilnega oddelka Hidromontaže Ciril Verle, komercialist Aleš Tičar in urednik glasila TAM

Drago Gajzer. Podjetju Hidromontaža in svojem ponesrečenih so poslali številne sožalne brzojavke, med njimi član sveta federacije Edvard Kardelj, predsednik Izvršnega sveta skupščine Slovenije Stane Kavčič ter kolektiv ter posamezniki iz Slovenije in Srbije.

Nepreviden traktorist

Na cesti II. reda Kranj-Mengeš pri vasi Nasovče, je v četrtek, 12. oktobra dopoldne nepreviden traktorist povzročil hujšo prometno nesrečo. Voznik traktorja LJ-246-14 Rade Sukuzma se pri prehodu s poljske poti na cesto II. reda ni prepričal, če je pot prosta. Z vozilom je zaprl pot osebnemu avtomobilu LJ-641-95, ki ga je vozil Franjo Skof. Avtomobil je trčil v prednje levo kolo traktorja, nato pa ga je zaneslo na levo stran ceste. Vtem je pripeljal osebni avtomobil LJ-245-27, ki ga je vozila Marija Štefe, in trčil v zadnji del Škofovega avtomobila. Pri nesreči ni bil nihče ranjen. Škode na vozilih je za 3550 N din. L. M.

Vlomil je v osebni avtomobil

Ponoči okrog ene ure so v sredo, 11. oktobra, na dvorišču hotela Jelen opazili nekoga, ki je vlamjal v osebni avtomobil ST-35-83. Na telefonski poziv so miličniki v bližini hotela Jelen prijeli Jakova Matica, rojenega 1945, brezposelnega delavca. Pri Jakovu so našli vitrih in posebne klešče za odpiranje avtomobilskih vrat. L. M.

Nesreča motorista

V Savski Loki v Kranju se je pripetila 9. 10. ob 9. uri zvečer huda nesreča. Motorist Ciril Lavrič, rojen 1938, iz Kranja je peljal od tovarne Iskra proti tovarni Planika. Pri srečanju z neznanim vozilom je trčil v Jelko Jenko, rojeno 1952, ki je hodila po desni strani ceste. Pri nesreči je bila Jenkova hujše ranjena, motorist pa laže. L. M.

Vžgal se je bencin

V Elektroservisu Jesenice se je v četrtek okoli 11. ure pripetila huda obratna nesreča. Po malomarnosti delavca niso odstranili posode z bencinom, ki ga rabijo za čiščenje strojev. Med delom se je posoda prevrnila, iskra varilnega aparata pa je povzročila požar. Pri tem je dobil hude opekline delavec Pavel Brglez, rojen 1941. leta. Odpeljali so ga v jeseniško bolnišnico. L. M.

Z mopedom v pešca

Na cesti III. reda v Gorenji vasi je v četrtek ob 16.35 prišlo do lažje prometne nesreče. Milena Stremfelj, rojena 1959, iz Zirovskega vrha je, ne da bi se prepričala, če je pot prosta, prečkala cesto. V tem trenutku je pripeljal mopedist Vinko Šturm, rojen 1934, ki je Stremfeljevo zadel z desnim delom krmila, da je padla po cesti. Pri nesreči je bila laže ranjena. L. M.

Nezasenčene luči

Na cesti II. reda Kranj-Skofja Loka v vasi Grenc se je 12. oktobra ob 19. uri pripetila huda prometna nesreča. Mopedist Janez Cegnar, rojen 1950, je vozil v smeri proti Skofji Loki. V isti smeri sta peljala ročni voz naložen s travo Marjan Kovač, rojen 1954 in njegov oče. Ob srečanju z neznanim vozilom, ki ni zasenčilo luči, je mopedist trčil v ročni voz in padel. Ob nesreči sta bila hudo ranjena mopedist Janez Cegnar in Marjan Kovač. L. M.

Najnižji osebni dohodki

Občinska skupščina je na zadnji seji sprejela odlok o najnižjem osebnem dohodku delavcev, zaposlenih pri zasebnih delodajalcih. V zakonu o delovnih razmerjih delavcev, ki delajo pri zasebnih delodajalcih, je v drugem odstavku 19. člena namreč določeno, da občinska skupščina po potrebi določi najnižji osebni dohodek za dela in poklice, kjer ni mogoče ugotoviti povprečnega osebnega dohodka, ki ga za enako ali podobno delo poprečno prejmejo delavci v delovnih skupnostih. Z odlokom se torej določajo najnižji osebni dohodki za dela in poklice, ki se ne opravljajo v delovnih skupnostih, ki delajo z družbenimi sredstvi in zato ni mogoče ugotoviti njihovega poprečja. Poprečne osebnega dohodka pa ugotavlja za delo pristojni občinski upravni organ, ki bo o tem izdal posebno (ugotovitevno) odločbo.

Tako je v kranjski občini sedaj določeno, kolikšen naj bo minimalni osebni dohodek za polkvalificirana in kvalificirana dela posameznih poklicev. Pri tem je tudi upoštevano, da se za opravljanje določenega poklica oziroma dejavnosti ne zahteva več visoka kvalifikacija, ampak le strokovna izobrazba. Določeni niso le najnižji osebni dohodki za nekvalificirana dela. Vsa nekvalificirana dela, ki pridejo v poštev za določitev najnižjega osebnega dohodka, se namreč opravljajo v delovnih skupnostih.

Vendar pa v odloku ni določen osebni dohodek tudi za nekatera kvalificirana dela, ker se dejavnost ne more primerjati z obrtjo, temveč je ta samo podobna obrtni. Za opravljanje te dejavnosti pa tudi ni potrebna strokovna izobrazba.

Tako je najnižji osebni dohodek za izdelovanje drobnih kovinskih predmetov za polkvalificirana dela sedaj 620 N din na mesec, za kovaštvo za polkvalificirana dela 580 in za kvalificirana dela 700, za žično plotarstvo in sitarstvo 600 (730), urarstvo (700), zlatarstvo (750), kovinsko pasarstvo (800), mehanika koles 600 (700), izdelovanje predmetov iz plastičnih mas in umetnih smol 600 (650), izdelovanje čistilnih sredstev 550, kolarstvo

570 (700), lesno strugarstvo 620 (750), sodarstvo 620 (750), mizarstvo 620 (750), izdelovanje košar — pletarstvo 550, žaganje drv 500, cementnarstvo 550 (650), izdelovanje predmetov iz gline 500 (600), izdelovanje kemičnih okrasnih predmetov 500 (600), krojaštvo moških oblek (700), krojaštvo ženskih oblek (650), klobučarstvo (650), pletilstvo (trikotaja) 550 (650), krznarstvo (750), jermenarstvo in sedlarstvo 550 (650), čevljarstvo 550 (650), izdelovanje copat 500 (600), izdelovanje kovčkov in torbic 500 (600), sodavičarstvo 500 (650), izdelovanje kisa 500 (650), mletje žita 550, izdelovanje turističnih spominkov 550, ščetarstvo 550, žimarstvo 550, dežnikarstvo (600), vozno ličarstvo (800), izdelovanje papirne konfekcije 550, izdelovanje in popraviljanje nalivnih peres in patentnih svinčnikov (700), tiskanje tkanin (650), izdelovanje metel in ščetk 500 (600), fotografiranje (650), prepiranje in gašenje živali (600) in za gospodinjstvo pomočnice 500. (Zneski v oklepajih so za kvalificirana dela.)

Pri določanju višine osebnega dohodka je v odloku upoštevano razmerje med proizvodno in storitveno obrtjo. Namen tega odloka je torej, zavarovanje delavca, zaposlenega pri zasebnem delodajalcu. Hkrati pa je sedaj zavarovan tudi obrtnik in razvoj same obrti. Delavcu je tako sedaj zagotovljen najnižji osebni dohodek, ki mu ga mora plačati delodajalec, po drugi strani pa mora delodajalec plačati ustrezni prispevek za delavčev socialno zavarovanje po njegovem zaslužku. A. Zalar

Tržni pregled

V KRANJU

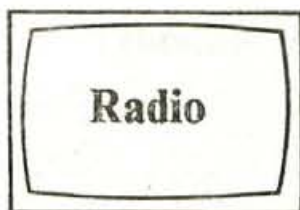
Krompir 0,60 do 0,70 N din, solata 2 do 2,40 N din, kumare 0,60 do 0,80 N din, kumarice za vlaganje 2 do 2,50 N din, rdeča pesa 1,20 do 1,40 N din, korenček 1,20 do 1,40 N din, zelje v glavah 0,70 do 0,80 N din, kislje zelje 2 N din, kislja repa 2 N din, cvetača 2,50 do 3 N din, paprika 1,30 do 1,60, jabolka 1 N din, hruške 1 do 3 N din, čebula 1,50 do 2 N din, surovo maslo 13 do 18 N din, med 12 do 13 N din, skuta 4 do 5 N din, živa perutnina 7 do 8 N din, orehova jedra 25 N din, grozdje 2,50 do 3 N din, fige 2 N din, gobe-jurčki 10 do 12 N din za kg, kaša 3 do 4 N din, ješprenj 1,60 do 1,80 N din, ajdova moka 3 do 4 N din, koruzna moka 1,60 do 1,80 N din, oves 0,60 do 0,70 N din, pšenica 1 do 1,20 N din, proso 2 do 2,80 N din, fižol 3 do 3,50 N din, lisičke 2 N din, kostanj 1,50 N din za liter; jajca 0,58 do 0,70 N din.

Zadel rob pločnika

V četrtek, 12. oktobra, ob 11.30 se je zgodila huda nesreča na Kidričevi cesti v Kranju. Mopedist Jožef Gostan, rojen 1910, je vozil po Kidričevi cesti proti Primskovemu. Na križišču pri ulici Moše Pijade ni opazil, da se je preveč približal desnemu robu cestišča, pri tem je zadel ob rob pločnika in padel. Hudo ranjenega so odpeljali v bolnišnico. L. M.

Cestna signalizacija se je zadnja leta sicer precej izboljšala, čeprav vse še ni v redu, npr. v Kranju, kjer je tabla podložena kar z granitnimi bloki — Foto F. Peršič

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. In 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. In 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 14. oktobra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Dvajset minut z orkestrom Werner Müller — 9.45 Iz albuma skladb za mladino — 10.15 Plesni ritmi na današnjih koncertnih odrih — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.20 Narodne in domače melodije — 12.10 Schumannove melodije — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pri belem konjčku — prerez skozi opereto — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Igramo za prijetno razvedrilo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Kapelnik — kratka opera —

16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Igramo beat — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Domače pesmi in napevi — 18.50 S knjižnega trga — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Lahko noč, otroci — 20.10 Dvajset minut z velikim orkestrom Bavarskega radia — 20.30 Zabavna radijska igra — 21.30 Mozaik zabavne glasbe — 22.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Zaprte site z nami

NEDELJA — 15. oktobra

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.50 Skladbe za mladino

— 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Se pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Nedeljski mozaik lepih melodij — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.15 Melodije, ki jih radi poslušate — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.00 Popoldne ob lahki glasi — 14.30 Humoreska tega tedna — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Znamenite arije s slavimi pevci — 17.30 Radijska igra — 18.47 Chopin na ljubljanskih koncertih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nokturmo

PONEDELJEK

16. oktobra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedneže — 9.10 Iz jugoslovanskih studiov — ansambli in orkestri zabavne glasbe — 9.45 Mla-

dinski pevski festival 1967 — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Igramo za razvedrilo — 12.10 Drobne skladbe iz madžarske klavirske in violinske literature — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne poje Marcel Ostaševski — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Razpoložljiva glasba — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Zbor Slava Klavara poje pesmi iz južnih krajev — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Oporni koncert slavni solistov — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 »Signal« — 18.35 Mladinska oddaja »Interna 469« — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Koncert orkestra Slovenske filharmonije — 22.10 Radi ste jih poslušali — 23.05 Literarni nokturmo

TOREK — 17. oktobra

8.05 Operna matineja —

8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Vaška suita — 9.40 Cicibanov svet in pesmi za najmlajše — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Zvoki za dobro voljo — 12.10 Odmevi z baletnih odrov — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Pet minut za novo pesmico — 14.25 Od preludija do nokturna — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 V torek na svidenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Zborovske skladbe — 18.45 Pota sodobne medicine — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Radijska igra — 21.45 Zabavna glasba — 22.10 Glasbena medigra — 22.15 Skupni program JRT — studio Zagreb — 23.05 Literarni nokturmo

SOBOTA — 14. oktobra

9.40 TV v šoli, 14.50 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.40 Vsako soboto, 17.55 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.15 Mladinska igra (RTV Beograd) — 19.15 Sprehod skozi čas, 19.40 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.40 Ljubezen, oh, ljubezen (RTV Beograd) — 21.40 Nekaj novega, nekaj starega (RTV Zagreb) — 21.55 Ping-pong — film, 22.25 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.55 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.15 Mladinska igra, 19.15 Sprehod skozi čas (RTV Beograd) — 19.40 TV prospekt (RTV Zagreb) — 19.54 Lahko noč, otroci, 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) 21.00 Spored italijanske TV — **Ostale oddaje:** 17.40 Narodna glasba (RTV Beograd) — 20.30 Propagandna oddaja, 21.55 Izgubljeni v vesolju — film, 22.45 Informativne oddaje (RTV Zagreb)

NEDELJA — 15. oktobra

9.20 Poročila, 9.25 Neznani kraji (RTV Ljubljana) — 9.55 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Jesenski intermezzo z Jožetom Privškom, 11.10 Kaleidoskop, 11.30 Film za otroke (RTV Ljubljana) — 14.25 Avstrija: SZ nogomet (Evrovizija),

15.15 Propagandna oddaja (RTV Ljubljana) — 15.30 Nadaljevanje prenosa nogometa z Dunaja (Evrovizija) 16.15 Sahovsko svetovno consko prvenstvo v Tunisu (RTV Zagreb) — 19.10 Dolgo, vroče poletje — film (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.45 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.50 Finsko zabavno glasbena oddaja (RTV Beograd) — 21.50 Struški večeri (RTV Skopje) — 22.05 TV dnevnik (RTV Beograd)

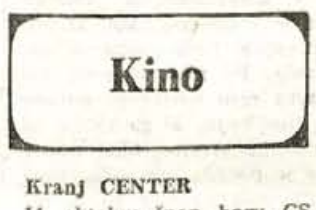
PONEDELJEK

— 16. oktobra

9.40 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.40 TV v šoli (RTV Ljubljana) — 16.10 Angleščina (RTV Beograd) — 16.55 Poročila, 17.00 Mali svet (RTV Zagreb) — 17.25 Risanke, 17.40 Kje je, kaj je (RTV Beograd) — 17.55 TV obzornik, 18.15 Zlogovna rast jezika, 18.45 Če otrok v šoli ne uspeva, 19.00 Organizacija naselij, (RTV Ljubljana) — 19.15 Tedenski športni pregled (RTV Beograd) — 19.40 S kamero po svetu (RTV Ljubljana) 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.40 Jegor Buličov — TV drama, 21.40 Tema z varijacijami, 22.10 TV dnevnik (RTV Beograd)

TOREK — 17. oktobra

9.40 TV v šoli, 10.40 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 18.40 Film za otroke, 19.00 Svet na zaslону, 19.30 TV obzornik, 20.00 Cik cak, 20.10 Vnecordi — italijanski film, 22.10 Kulturna panorama ali tribuna, 22.40 Zadnja poročila (RTV Ljubljana)

Kranj CENTER

14. oktobra špan. barv. CS film POSLEDNJI MOHIKA-NEC ob 16., 18. in 20. uri, premiera franc. barv. CS filma LUKSUZNA RESTAVRACIJA ob 22. uri

15. oktobra franc. barv. CS film LUKSUZNA RESTAVRACIJA ob 13. uri, špan. barv. CS film POSLEDNJI MOHIKANEC ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. CS filma LJUBEZEN NA PESKU ob 21. uri

16. oktobra franc. barv. CS film LUKSUZNA RESTAVRACIJA ob 16., 18. in 20. uri

17. oktobra franc. barv. CS film LUKSUZNA RESTAVRACIJA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIC

14. oktobra amer. barv. VV film VESELA DEKLETA ob 16. in 18. uri, jug. film HASANAGINICA ob 20. uri

15. oktobra amer. barv. VV film VESELA DEKLETA ob 14., 18. in 20. uri, jug. film HASANAGINICA ob 18. uri

16. oktobra jug. barv. film MARS NA DRINI ob 16. in 18. uri, jug. film HASANAGINICA ob 20. uri

17. oktobra amer. barv. VV film PAST ZA STARSE ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče SVOBODA

14. oktobra amer. barv. VV film VESELA DEKLETA ob 20. uri

15. oktobra amer. barv. VV film VESELA DEKLETA ob 16. uri

Cerklje KRVAVEC

14. oktobra amer. barv. CS film GOLI IN MRTVI ob 20. uri

15. oktobra amer. barv. CS film GOLI IN MRTVI ob 15. in 17.30

Kropa

14. oktobra špan. nemški barv. CS film TRIJE NEUSMILJENI ob 20. uri

15. oktobra amer. barv. CS film SPARTAK ob 15. in 19. uri

Naklo

14. oktobra amer. barv. CS film LJUBEZEN NA PESKU ob 19.30

15. oktobra amer. barv. CS film LJUBEZEN NA PESKU ob 16. uri

Jesenice RADIO

14. do 15. oktobra franc. ital. barv. CS film ANGELIKA, CUDOVITA LJUBIMKA

16. oktobra franc. ital. barv. CS film NEUMNOSTI PARDAILLANA

17. oktobra nem. jugs. film KOMISAR X

Jesenice PLAVZ

14. do 15. oktobra nem. jug. film KOMISAR X

16. do 17. oktobra franc. ital. barv. CS film ANGELIKA, CUDOVITA LJUBIMKA

Dovje-Mojstrana

14. oktobra francoski film MOSKO-ZENSKI SPOL

15. oktobra amer. angl. film GORA POGUBLJENIH

Kranjska gora

14. oktobra amer. barv. CS film BANDITI ARIZONE

15. oktobra angl. franc. film VESELI MUSKETIR

Skofja Loka SORA

14. oktobra amer. barv. VV

film VISOKA DRUŽBA ob 18. in 20. uri

15. oktobra amer. barv. VV film VISOKA DRUŽBA ob 17. in 20. uri

17. oktobra nemški film OVADUH ob 20. uri

Kamnik DOM

14. oktobra amer. barv. film BRAVADOS ob 20. uri

15. oktobra amer. barv. film BRAVADOS ob 17. in 20. uri

16. oktobra amer. barv. film BRAVADOS ob 20. uri

Velika hiša za vsakogar

Radio Schmidt

Klagenfurt — Celovec
Bahnhofstrasse 22

Elektrodelavnice

Ing. Dullnig

Celovec — Klagenfurt,
Pischeldorferstrasse 4
8 Maistrasse 33

Električni stroji, orodja,
naprave, surovine, žice,
kabl.

Dobava — popravilnica
poceni in hitro

Loterija

Poročilo o žrebanju srečk 4. kola, ki je bilo dne 12. 10. 1967.

Srečke s končnicami	so zadele dobitek N din
30	6
60	6
42310	600
53410	1000
94480	400
0031630	8006
0193520	100.000
11	8
61	8
05121	400
37271	400
0965001	8000
02	8
92	6
59362	400
99962	600
0100842	8000
0340002	10.008
1086712	30.000
43	10
19683	600
26923	1000
38993	400
0115523	50.000
14	20
284	100
0904	200
19514	620
0713874	8000
5	4
66865	604
68895	604
84515	404
1099545	8004
6	4
17566	604
22016	1004
25426	1004
31865	404
76936	404
37	8
47	6
55117	400
56897	2000
0712267	8000
48	10
98	6
368	80
12998	606
2988	400
0688	8000
29	6
099	40
19119	600
83979	600
0037769	10.000
0547069	8000

Vsako soboto od 19. do 23. ure ples za mladino v plesni hali, vhod nasproti avtobusne postaje, v nedeljah pa od 16. do 20. ure v delavskem domu, vhod 6.

Plesni tečajji za začetnike vsako nedeljo od 9.—12. ure. Prijave še sprejemamo! Ugodna prilika za tiste dijake, ki se med tednom vračajo iz kole pozno zvečer oziroma za vse tiste, ki nimajo časa obiskovati naših tečajev ob delovnikih.

Oskarji za embalažo 1967

za tri gorenjska podjetja

Zagreb, 13. oktobra — V Zagrebu so danes podelili najvišje priznanje na področju embalaže — jugoslovanske oskarje za embalažo 1967. Od 136 podjetij, kolikor jih je sodelovalo v razpisu, je komisija podelila 30 oskarjev, in sicer 23 podjetjem iz Slovenije, 6 iz Hrvaške in enega podjetju iz Srbije. Oskarje je podelil generalni sekretar zvezne gospodarske zbornice

Risto Bajarski. Razpis za jugoslovanski oskar za embalažo 1967 sta razpisala zvezna gospodarska zbornica in Center za napredek trgovine in embalaže iz Ljubljane.

Razveseljivo je, da so oskarja za embalažo prejela tudi vsa tri podjetja z Gorenjske, ki so sodelovala v razpisu. Iskra Kranj, ZLIT Tržišče in Invalid Skofja Loka. Podjetje ZLIT Tržišče je kon-

kuriralo z dvema lepima izdelavama prevoznih zabojev za Iskrine telefonske centrale, Invalid Skofja Loka pa s transportnimi in reklamnimi škatlami za različne Iskrine izdelke. Za ta gorenjska podjetja je to nedvomno lep uspeh. Embalaža postaja namreč z uresničevanjem reforme vse pomembnejši element pri prodaji različnih izdelkov.

- at

Kako je z učnim kadrom na osnovnih šolah jeseniške občine?

V jeseniški občini je šest osnovnih šol in posebna osnovna šola na Jesenicah, ki jih obiskuje okrog 3450 otrok. Razvrščeni so v 66 oddelkih nižje stopnje in 68 oddelkih višje stopnje. Na tem mestu ni potrebno posebej poudariti vloge šole pri vzgoji novih rodov. Na vsak način je to temeljna in odgovorna dolžnost zlasti šolskih kolektivov pa tudi ostalih činiteljev, ki z njimi vred odgovarjajo za nemoten razvoj in delovanje šol.

Ena izmed najpomembnejših nalog, ki bi ji zlasti šolski kolektivi morali posvečati več skrbi, je izpopolnjevanje delovnih mest s kadri, ki imajo za to ustrezno izobrazbo. Po podatkih, ki jih je zbral upravni organ občinske skupščine in o katerih bo kmalu razpravljali tudi svet za šolstvo in prosveto, je moč sklepati, da to ni tako. Po zakonu o osnovnih šolah so kolektivi dolžni vsako leto razpisati prosta delovna mesta, toliko let, da so leta zasedena z ljudmi, ki imajo zahtevano izobrazbo. Verjetno bi na podobne ugotovitve nateleli na skoraj vseh šolah v Sloveniji. Ostanimo pri konkretnih razmerah na Jesenicah.

Če so razmere na nižji stopnji dosti v redu, pa tega ne moremo trditi za višjo stopnjo osnovne šole. Na 68 oddelkih višje stopnje dela 88 oseb. Razen rednih ur, opravijo tedensko tudi 381 nadur. To pa pomeni, če bi se dala zadeva idealno rešiti, da bi lahko zaposlili novih 17 učiteljev. Tudi to bi bilo v precejšnji meri izvedljivo, če bi seveda šole našle skupne interese. V nekaterih primerih so šli v to, da sta dve šoli, kot je primer osnovne šole Tone Čufar na Jesenicah in na Koroški Beli, da sta zaposlili skupaj enega učitelja za glasbeni pouk.

Večji problem je v tem, da skoraj polovico delovnih mest zasedajo učitelji z neustrezno izobrazbo, v glavnem taki, ki še niso dokončali študija, ali pa še niso diplomirali. Od 88 zaposlenih je kar 41 takih primerov. Veliko je takih, ki nadaljujejo s študijem in tudi takih, ki so se obvezali da bodo diplomirali že do decembra 1966, toda od tega se je bore malo izpolnilo. Z neustrezno izobrazbo je zasedenih 9 delovnih mest za matematiko in fiziko, 6 za tehnični pouk, 5 za angleščino,

4 za zgodovino in zemljepis itd. Nekatere šole so sicer opravile razpis, in sicer za 15 delovnih mest, 29 delovnih mest pa je ostalo nerazpisanih. Zanimivo pri tem je, da je za nekatere predmete dovolj in celo preveč ustreznih kadrov, za nekatere pa premalo, zlasti pa jih manjka za matematiko in fiziko. Za zgodovino in zemljepis ter biologijo in kemijo se je prijavilo kar po 8 kandidatov za po eno delovno mesto. Za razredni pouk se je za 3 razpisana mesta prijavilo kar 32 kandidatov.

Iz podatkov je torej razvidno, da je za vsa učna mesta, razen za matematiko in fiziko, dovolj kadra z ustrezno izobrazbo, da pa je še 29 delovnih mest, ki jih zasedajo učitelji z neustrezno izobrazbo.

Pečeni kostanj v Kranju

Z jesenjo se v Kranju, Ljubljani in drugih večjih mestih začasno naselijo prodajalci pečenega kostanja. V Kranju se je prvi pojavil v začetku tega tedna, zdaj pa jih je že več. »Vruči maroni, vruči maroni...« Marsikdo za 100 dinarjev kupi merico pečenega vročega kostanja. Zgodi pa se tudi — in ne tako redko — da je polovica kostanja zanič. Torej: 50 din, vrženih proč. Sicer pa imajo kostanjevalci navadno kar dosti obiskovalcev — Foto: F. Perdan

Gradišče nad Pivko

(Nadalj. z 9. strani)

Kustos za arheologijo Gorenjskega muzeja Andrej Valič kaže z roko luknjo v ostankih zidu (nasipa). Luknja je ostala od nekdanjih kolov ali hlobov, ki se seveda niso ohranili — Foto Triler

»To je na Gorenjskem prvi, skromni, toda kljub temu veličastni prispevek k raziskovanju gradišč. Na Gorenjskem je gradišče veliko, vendar je gradišče nad Pivko prvo, ki smo ga kolikor toliko sistematično raziskali. Če bomo hoteli zvedeti več o njih, o takratnem obdobju, ljudeh, življenju, jih bomo morali raziskati še precej. Sele primerjalno gradivo in temeljitše vsestranske raziskave bodo lahko povedale več o življenju na našem ozemlju pred naselitvijo Slovanov.« Andrej Valič pa je kljub temu zadovoljen z letošnjim izkopavanjem, saj so odkrili v 6 kot so se nadejali, preden so z deli pričeli. Kljub temu pa kar naprej — kot znanstvenik, ki gradi zgolj na dejstvih in pušča fantazijo ob strani — poudarja, da je to malo, zelo malo, da bi lahko rekli kaj več, kot mi je povedal. »Po nekaj kosih razbitih rimskih nagrobnikov še ne morem sklepati, da je bil to rimski tempelj!« je malce karikirano pristavil. »In po dvanajstih puščicah prav tako ne morem zaključiti, da je rimska legija napadla starejše utrdbo. Za take sodbe so dokazi preskromni.«

A. Triler

Mopedisti

Mopedisti, ki svojih mopedov še niso registrirali, jih lahko v sredo, 18. 10. 1967, od 8. do 12. ure in od 14. do 18. ure.

AMD Kranj

Nagrobne spomenike
po izbiri in naročilu ter
vsa kamnoseška dela
opravlja **UDOVČ BORIS**
Kamnoseštvo, Naklo 41,
telefon 21 058

Prodaj

Prodaj dve zazidljivi **PARCELI**, voda in elektrika na mestu. Vprašati gostilna Jurček, Kovor-Križe 4879

Prodaj **ZASTAVO 750** in **PRALNI STROJ** ribar. Cerne, Kranj, Skalica 9/a 4895

Prodaj **PARCELO** na Primorskem in suha **DRVA**. Lahovče 65, Cerklje 4899

Prodaj dobro ohranjen **SIVALNI STROJ** z okroglim čolničkom ali zamenjam za stroj z dolgim čolničkom. Ogled v nedeljo, 15. 10. 67. Naslov v oglasnem oddelku 4900

Prodaj **AVTO** simka-1100, letnik 1960. Mlaka 49, Kranj 4901

Prodaj nov **OPEL-KARAVAN**, Naklo 3 4902

PEC, lončeno, rjavo, za 55 m², primerno tudi za kamin; malo rabljeno, ugodno prodaj. Rupnik Jože, Stražišče, Solska 5 4903

Prodaj **JAZZ TROBENTO**,

KADAR VOZIS,
NE BERI!
KADAR BERES, BERI
PAVLIHO!

športno **KOLO** diamant in **PSA** foxterja. Sr. Bela 8, Preddvor 4904

Prodaj **KRAVO** v devetem mesecu brejosti in **TELICO**, 8 mesecev brejo. Franc Golmajer, Radovljica, Ljubljanska 21 (Katež) 4905

Prodaj **STEDILNIK** gorenje na drva. Jarc Jože, Vaše 5, Medvode 4906

Prodaj **AVTO** renault R-10, letnik 1965, ter oddam za nedoločen čas garažo. Ponudbe poslati pod »Kranj« 4907

Prodaj ali zamenjam 7 let starega **KONJA** za dobro **KRAVO**. Košnik, Kranj, Jezerska c. 65 4908

Prodaj lepega **ZREBETA**, 5 mesecev starega ali zamenjam za **KRAVO**, Trboje 37, Smednik 4909

Prodaj zelo dobro ohranjeno **SPALNICO** — orehov furnir. Ponudbe poslati pod »100.000 S din« 4910

Ugodno prodaj **SIVALNI STROJ** bagat, Stanovšek, Kidričeva 30, Kranj 4911

Prodaj dva **PRASIČA** za rejo, težka od 80—100 kg. Lahovče 13, Cerklje 4912

Prodaj kompletna **OKNA** 125 x 140 z roletami in **STEDILNIK** — vzdiljiv — desni. Kolman, Stirnova 9, Kranj 4913

Poceni prodaj 4 **AVTOGUME** 560 x 13 in usnjeno **OBLEKO** ZA MOTOR. Kolman, Stirnova 9, Kranj 4914

Prodaj večjo količino zimskih **JABOLK**. Voklo 44, Senčur 4915

Na lepem kraju v Kranju prodaj enostanovanjsko **HISO**, takoj vseljivo. Naslov v oglasnem oddelku 4916

Prodaj 50 m **KABLA** — 2,5 mm. Dvorje 83, Cerklje 4917

Ugodno prodaj **UKW TRANSISTOR** ingelen I—V, zelo dobro ohranjen. Telefon 21-257 Kranj ali naslov v oglasnem oddelku 4918

Prodaj **POSTELJO** z vložkom, **KAVC** in nov **MOPEL**. Kranj, Jezerska c. 136 4919

SENIK, dobro ohranjen, z novo strešno opeko, ugodno prodaj v Senčurju. Poizve se pri Verbič, Kranj — Cirče, Smedniška 11 4920

Prodaj polavtomatični **PRALNI STROJ** ribar s centrifugo. Fock, Tavčarjeva 31/II 4921

Prodaj **KONJA**, starega 11 let, 500 kg težkega. Zg. Besnica 6 4922

Prodaj **DKW, F-11** (dvo-barvni), letnik 1962. Ogled v nedeljo od 8. — 12. ure. Naslov v oglasnem oddelku 4923

Prodaj **MOPEL T-12** s prevoženimi 9000 km. Kranj, Britof 124 4924

Prodaj delovnega **VOLA**, 670 kg težkega in zimska **JABOLKA** po ugodni ceni. Bodešče 13, Bled 4925

Prodaj **ZAZIDLJIVO PARCELO** (920 m²) v Stražišču. Poizve se Šmarjetna gora 1, Kranj pri Marnu 4926

Prodaj zimska **JABOLKA** po ugodni ceni in **MOSTARICE**. Praproše 1, Podnart 4927

Prodaj dobro ohranjen kombiniran italijanski **OTROSKI VOZICEK**. Novak, Zl. polje 4, Kranj 4928

Prodaj žlindre **BLOKE** (20 x 30 x 40) in rabljeno strešno **OPEKO** »fole«. Naslov v oglasnem oddelku 4929

Prodaj emajlirano kopalno **KAD** 160 cm in mali **STEDILNIK** gorenje. M. Pijade 7, stanovanje 1, Kranj 4930

Prodaj **KRAVO**, 7 mesecev brejo, dobro mlekarico. Bukovica 4, Vodice nad Ljubljano 4931

Prodaj motorno **SLAMOREZNIKO**. Naslov v oglasnem oddelku 4932

Prodaj 200 kosov monta **OPEKE** — 12 in 10 klešč za ostrešje. Prebačovo 40, Kranj 4933

Zelite povsem **NEMOTENO** praznovati obletnico mature, fantovščino ali kako drugo slavo. Imeniton prostor za to je **VITESKA DVORANA** s staro kuhinjo v Gorenjskem muzeju v Kranju. Organizacijo in gostinske stoffite nudi **HOTEL EUROPA KRANJ**.

Prodaj večjo količino zimskih **JABOLK**. Velesovo 25, Cerklje 4934

Prodaj **HRUSKE** moštariče. Voklo 16, Senčur 4935

Kromatično **HARMONIKO** (140 basno) v dobrem stanju, prodaj. Kranj, Planina 31, vhod 2 4936

Prodaj nov **ROČNI VOZICEK** (derca). Breg 8, Križe 4937

Prodaj večjo količino prvovrstnih **BUTAR**. Apno 1, Cerklje 4938

NOVO! 9 kosov na m²

UGODNOSTI:

krije do 23% — 9 kosov na m²
— v različnih barvah — najcenejše kritje — hitra dobava
vam nudi

Likoazar Marjan

— **CEMENTNI IZDELKI**,
Bebedikova 18 (Stražišče), Kranj

Prodaj **VOLČJAKA**, 7 mesecev starega, svetle barve. Dober čuvaj. VAUHNIK Vito, Titova 36, Jesenice 4959

Poceni prodaj **RADIO**. Sp. Duplje 74 4960

Prodaj zimska **JABOLKA** po 0,65 Ndin. Zaplotnik Marjan, Letence 6, Golnik 4961

Prodaj plemenskega **VOLA** in **KRAVO** po izbiri. Trstenik 25, Golnik 4962

Prodaj **KRAVO** s teličkom, **BIKCA**, 200 kg težkega, **VOLICA**, 300kg, dva **IZRUVACA**, **KOSILNICO** bautz, **GUMI VOZ** (16 col). Zapogje 11, Vodice nad Ljubljano 4963

Prodaj desni vzdiljiv **STEDILNIK** s kotličem. Ladja 25, Medvode 4964

Prodaj **KRAVO** s teletom ali po izbiri. Struževo 5, Kranj 4965

Prodaj renault-4, star eno leto, prevoženih 25.000 km ali zamenjam za večjega po dogovoru. Petrovič, Nazorjova 12, Kranj, telefon 21-891 4967

Prodaj **KRAVO** s teletom. Kajdiž Julka, Zirovnica 54 4968

Prodaj suha bukova **DRVA**. C. St. Zagarja 40, Krive, Kranj 4969

Prodaj skoraj nov italijanski globok **OTROSKI VOZICEK**. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Valjavec Vinko, Bistrica 93, Tržič 4970

Prodaj **FIAT 1300** — Zepič Mirko, Zl. polje 5, Kranj 4971

Prodaj **OSEBNI AVTO** **FIAT 1400** s prikolico ter 4 m² smrekovih **PLOHOV**. Ogled vsak dan popoldan in nedeljo dopoldan. Kranj, C. JLA 1 4972

Prodaj dodatni **STEDILNIK** na drva. Zepič, Zl. polje 5, Kranj 4973

Ugodno prodaj prašiče po 40 kg težke. Rozman Janko, Gorica 10, Radovljica 4966

Ugodno prodaj leseno **HISICO**, primerno za vikend. Sr. Bela 44 pri Preddvoru 4974

Prodaj novejši moped, registriran. Kranj, C. na Klancu 27 4975

Prodaj rabljeno **SPALNICO** in železna vrtna **VRATA**. Praše 25, Kranj 4976

Opozorjam vsakogar, če bi se vseli v hišo **DREMLJA AVGUSTA**, Hotemože 46, Preddvor za čas moje odsotnosti, da bo sodno preganjan, ker sva z ženo še v **LOCITVENEM POSTOPKU**. 4944

MIZARSKEGA POMOČNIKA in vajenca za stavbena dela sprejemam takoj. Plača po dogovoru. Stanovanje in hrana. Peternelj Jože, strojno mizarstvo, Skofja Loka 4941

POZOR! Obveščam lastnike RTV aparatov, da opravljam vsa popravila, hitro, solidno in po najnižjih konkurenčnih cenah. **RTV SERVIS**, Oselj Alojz, Kranj, Koroska cesta 33 4942

Iščemo honorarno **SNAZILKO**. Nastop službe in osebni dohodki po dogovoru. Gorenjski muzej, Kranj 4940

FRIZERSKO POMOČNIKO, dobro moč, z nekaj let prakse, sprejme takoj Franc Pirc, Kranj, Cankarjeva 8 4947

ROLETE — **LESENE**, plastične, platnene, struženje in lakiranje **PARKETA** naročite pri Lojzetu **SPILERJU**, Radovljica, Gradnikova 9, telefon 70-046 4945

Našel sem poni **KOLO**. Dobi se Hrastje 2, Kranj 4946

Iščem **SOBO** v mestu Kranj s posebnim vhomom. Plačam dobro. Naslov v oglasnem oddelku 4948

Nujno potrebujem žensko pomoč, najraje mlajšo upokojenko za varstvo dveletne hčerke v dopoldanskem času. Plačilo in ostalo po dogovoru. Pošljite ponudbe ali osebno od 15. ure dalje pri **KOBI**, C. 1. maja 53, Kranj 4949

INSTRUIRAM angleščino in francoščino za vse razrede osemletke in gimnazije. Naslov v oglasnem oddelku 4950

Vzamem v varstvo dva **OTROKA** do 3 let v dopoldanskem času. Naslov v oglasnem oddelku 4952

Iščem žensko za **VARSTVO** otroka v dopoldanskem času, vsakih 14 dni. Galičič, Kranj, Valjavčeva 4 4953

Našla sem moško **KOLO**. Dobi se: C. St. Zagarja 6 v delavnici, Kranj 4988

Za pomoč pri gospodinjstvu nudim mlajši osebi opremljen kabinet. Naslov v oglasnem oddelku 4989

Starejšo **HISO** v okolici Sk. Loke vzamem v najem, v letu 1968 odkupim. Ponudbe poslati pod »Vseljivo« 4990

Prosim najditelja **STATORJA** od motorja na cesti Zg. Brnik, da se javi na oglasni oddelk proti nagradi 5000 S din 4991

Kupim

Kupim **VW 1200**, letnik 60-67. Ponudbe poslati pod »Gotovina« 4982

Kupim **MLATILNICO** s tresili in reto. Vrhovnik Franc, Apno 11, Cerklje 4983

Kupim **OTROSKO POSTELJICO**. Naslov v oglasnem oddelku 4984

Kupim dobro ohranjeno motorno **SLAMOREZNIKO** s puhalnikom. Trboje 65, Smednik 4985

Kupim rabljeno **ODEJO**. Naslov v oglasnem oddelku 4986

Ostalo

Takoj sprejem dimnikarskega **POMOČNIKA** za Celovec. Naslov v oglasnem oddelku 4991

Kvalificiranega **KUHARJICO** z večletno prakso sprejemam takoj v stalno zaposlitev restavracija **DETELJICA**, Bistrica pri Tržiču 4339

Izjavljam, da nisem plačnik dolgov DUSANA MIHELICA. Terezija Mihelič, Stožičeva 6, Kranj 4987

Oddam OPREMLJENO SOBNO s toplo in mrzlo vodo solidnemu gospodu. Ponudbe poslati pod »Center« Kranj« 4992

KUD Ivan Cankar, sv. Duh Škofja Loka, razpisuje mesto hišnika. Prednost imajo mlajši upokojenci ali interesi, ki imajo veselje do kulturne dejavnosti in do samostojnega upravljanja doma.

Dvosobno stanovanje s pritliklinami zagotovljeno v domu. Resni interesi, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje, naj pošljejo pismene ponudbe na gornji naslov z opisom dosedanjega dela in življenja, do 18. oktobra t.l. 4943

Našel sem URO na vlaku. Ambrožič Maks, Koritno 40, Bled 4951

Upokojenka dobi takoj vseživno enosobno stanovanje na območju Lesce-Bled. Naslov v oglasnem oddelku 4993

Oddam OPREMLJENO SOBNO poštenemu dekletu, ki dela na dve izmeni, za pomoč v gospodinjstvu k eni osebi. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 4994

Prireditve

Obiščite naš BIFE na križišču cest Ljubljana-Jesenice-Bled v Lescah, v katerem vam med drugim nudimo tudi odlična jedila na žaru in pristne pijače. Pričajte se o naši solidni postrežbi! Zadovoljni boste! Trgovsko podjetje MURKA-LESCE 4954

Gostilna pri MILHARJU v Smartnem prireja zabavo v soboto in nedeljo. V soboto vas bo zabaval KVARTET STEGEN, v nedeljo pa kvintet RUDIJA JEVSKA. Vabljeni! 4954

Gostilna ZARJA v Trbojah vas vabi na plesno zabavo v nedeljo ob 16. uri. Igrali bodo VESELI VANDROVČKI. Vabljeni! 4955

VELIKI MLADINSKI PLES v domu JLA v Kranju dne 15. 10. 1967 ob 17. uri do 21. ure. Igra ansambel SYM-KOPE. Na sporedu vsi moderni in družabni plesi. Vljudno vabljeni! 4956

GOSTILNA ZG. OTOK vabi na otvoritev dne 14. 10. 1967 ob 18. uri. Vabljeni! 4957

GOSTILNA pri Jančetu priredi v nedeljo, 15. 10. 1967 zabavo s plesom. Igra SEN-CURSKI sekstet. Vabljeni! 4958

KOMPAS

poslovalnica
K r a n j

vas vabi vsako soboto na celodnevni izlet

v Trbiž - Udine - Gorico

po ugodni izvensezonski ceni

Prijave v poslovalnici KOMPAS v Kranju

Kam in kdaj?

v Trst

enodnevni izlet
14. oktobra in 11. novembra

v Trbiž

enodnevni izlet
28. oktobra in 25. novembra

kako?

samo s sodobnimi turističnimi avtobusi podjetja

Avtopromet Gorenjska
Kranj

zakaj?

- vožnja je nadvse udobna, varna in hitra
- postopki prijav so poenostavljeni
- cena je konkurenčna in dostopna vsakomur. Za Trst 35 N din, Trbiž 25 N din

Prijave in informacije:

V Kranju: poslovalnica Turist, Cesta JLA 1 telefon 21-563 in v turističnem oddelku podjetja, Trg revolucije 4, telefon 21-081

V Trbižu: poslovalnica podjetja, Cesta JLA 2, telefon 71-268

TOMOS

Tomos prodaja svoje izdelke tudi na kredit

Kreditna banka v Kopru omogočila Tovarni motornih vozil TOMOS Koper, da je v svojih trgovinah v Kopru in v Ljubljani začela prodajati nekatere izdelke tudi na potrošniški kredit.

V TOMOSOVIH trgovinah v Kopru in v Ljubljani si torej interesi brez posebnih formalnosti in brez porokov lahko nabavijo na kredit, ki ga je treba odplačati v dveh letih, pri čemer TOMOSOVE mopede, colibri, krmne motorje LAMO in motorne črpalke.

Vse formalnosti za najete kredite lahko opravite in uredite kar v omenjenih trgovinah. Treba je le vplačati obvezno zavarovanje kredita in predložiti izpolnjene in od delovne organizacije potrjene ustrezne obrazce.

Podrobnejše informacije lahko dobite v TOMOSOVIH trgovinah v Kopru, Nazorjev trg 5, telefon 21-523 in v Ljubljani, Dalmatinova 4, telefon 310-071.

Tovarna TOMOS je torej s prodajo na kredit omogočila tudi interesentom z manjšimi osebnimi dohodki ugoden nakup svojih izdelkov, čeprav za zdaj le v omejenih količinah.

Veletrgovina

Živila Kranj

objavlja

prodajo osebnega avtomobila

Fiat 1300

letnik 1964

Začetna cena je 15.000,00 N din in se pod to ceno osebni avto ne bo prodal.

Interesi naj pošljejo ponudbe v zaprtih pismih najkasneje do 20. 10. 1967 na naslov podjetja. Osebni avto bo prodan najboljšemu ponudniku. Pri nakupu ima prednost družbeni sektor.

Interesi si lahko ogledajo avtomobil vsak dan od 7.-12. ure v garažah podjetja na Savski cesti 28. Stroške pogodbe plača kupec, stroške prometnega davka pa prodajalec.

Veletrgovina Živila Kranj

Od 1. 10. dalje
Industrija konfekcije

razprodaja Modna oblačila Ljubljana

- Vam nudi ugoden nakup ženske, moške in otroške konfekcije
- Vsak kupec, ki kupi za 1300.— N din, dobi brezplačno praktično darilo — volneno odejo
- **OBISČITE NAŠE PRODAJALNE**
v Ljubljani, v Kranju, Cesta JLA 2, v Celju, Zalcu, Žireh in Slovenskih Konjicah

V NOVO JESEN V NOVEM OBLACILU

Modni kroji in barve bodo vaše zadovoljstvo in naš ponos

MODNA OBLACILA

Dobra metoda vzgoje mladih skakalcev — potrebna večje pozornosti

Pogovor s sekretarjem planiškega komiteja dr. Franjom Pavlinom

Planiški komite, organizator vsakoletnih prireditev v Planici, opravlja v vedno večji meri tudi drugo funkcijo — skrb za vzgojo mladih skakalcev. Čemu bi koristila naša velikanka, ki smo jo začeli graditi letos v Planici, če ne bi hkrati skrbeli tudi za vzgojo naših skakalcev, ki bodo sposobni poleteti prek mostička naše nove velikanke — 160 m skakalnice.

Kot vse kaže, bo nova naprava za polete v dolini pod Poncamj že v letošnji zimi prestala svoj krst. Preizkusili bodo sicer samo naši skakalci v marcu, ko bo v Planici tradicionalno tekmovanje najboljših skakalcev srednje Evrope za pokal Kongsberg. Pred dnevi smo se pogovarjali s sekretarjem planiškega komiteja dr. Franjom Pavlinom, ki opravlja tudi pomembno funkcijo pri vzgoji mladih skakalcev. Dr. Pavlin je namreč tudi predsednik odbora planiških skakalnih šol.

»Čemu bodo služile skakalnice v Planici, če ne bomo imeli lastnih kvalitetnih skakalcev. Zato smo se v komiteju odločili, da bomo kar največ skrbeli za vzgojo mladih skakalcev, predvsem bomo finančno podprli priprave tako članov kakor tudi mladincev, še posebej pa bomo skrbeli tudi za področje planiške skakalne šole,« nam je začel pripovedovati eden izmed najbolj zaslužnih športnih delavcev planiškega komiteja.

»Za zdaj sicer intenzivno delata šole dve šoli, in sicer s centrom v Kranju oziroma

v Logatecu. Na zadnjem sestanku v Ljubljani pa smo se dogovorili tudi s predstavniki ostalih področij. Tako upam, da bodo v kratkem zaživele najmanj še tri nove področne šole planiškega komiteja. Vodstvo šole za zgornjesavski center je prevzel znani smučarski delavec Vinko Kavalar iz Rateč. Šole pa bodo začele predvidoma delati še v Ljubljani, Velenju, Crni na Koroškem in v Cerkljah.

● Kdo bo finančno vzdrževal te šole?

»Težiče bo morale biti na občinskih zvezah za telesno kulturo, del sredstev pa naj bi prispevale tudi delovne organizacije. Finančno pa bo seveda pomagal planiški komite, seveda le, če bodo tudi posamezne občinske zveze pokazale razumevanje pri delnem sofinanciranju. To delo se ne sme istovetiti z dejavnostjo posameznega kluba, pač pa gre tu za še bolj razširjeno dejavnost, predvsem pa za načrtno vzgojo mladih tekmovalcev skozi vse leto. Leta pa je več ali manj v posameznih klubih na nizki ravni. Le redki klubi so namreč v Sloveniji, ki skrbijo

za načrtno vzgojo naraščajočih skozi vse leto.

● Kako ocenjujete delo oddelka planiške šole v Kranju?

»Mislim, da je delo tega centra poleg Logateca, ki enako prizadevno dela, vse pohvalno vredno. V Kranju so zgrabili za delo s pravim posluhom in sadovi dela se bodo pokazali v še večji meri, kot so se že sedaj. V šoli je združenih 24 mladih skakalcev iz treh občin (Kranja, Tržiča in Škofje Loke). Treninji so potekali za novo sezono dokaj dobro (od 1. julija dalje) in v teh jesenskih mesecih prehajajo v zaključno fazo. Zaradi velikega števila mladih skakalcev so seveda tudi finančne potrebe precejšnje in bi bilo prav, da bi vsaj kranjska občinska zveza, iz katere je največ mladih skakalcev, tudi finančno podprla delo te šole.

Delo področnih planiških skakalnih šol je torej steklo in sadovi dela se bodo nedvomno pokazali v prihodnjih letih, iz množice mladih skakalcev pa se bo slej ko prej izluščila lahko precej številna mlada kvalitetna skupina bodočih Erzenov, Pečarjev, Zajcev itd. Zato je odločitev planiškega komiteja pohvale vredna in bi bilo prav, da bi tudi posamezne občinske zveze vsaj polovico toliko pozornosti posvetile kot ustanovitelj šol — planiški komite, saj gre tu nedvomno za zelo koristno naložbo sredstev v telesni kulturi.

J. Javornik

Jutrišnja športna nedelja na Gorenjskem

To nedeljo bo na Gorenjskem cela kopicica tekmovalcev, največ seveda v Kranju. Ljubitelji športa bodo imeli dovolj priložnosti za obisk najrazličnejših športnih prireditev. V naslednjem navajamo najvažnejše:

Kranj — nogomet SNL — Triglav : Rudar (že danes ob 15. uri)

rokomet SRL — Kranj : Storžič ob 10. uri

odbojka SOL — Triglav : Ljubljana ob 10. uri

atletika — državno ekipno mladinsko prvenstvo ob 9. uri

namizni tenis: I. republiški turnir za člane in članice (v soboto od 17. ure dalje v avli skupščine, v nedeljo od 8. ure dalje na osnovni šoli Simon Jenko)

JESENICE — odbojka SOL

— Jesenice : Kanal ob 10. uri

TRŽIČ — rokomet SRL — Tržič : Celje ob 10. uri

Tržič B v vodstvu

V potem kolu II. gorenjske lige so bili doseženi v glavnem pričakovani rezultati. Največjo zmago so zabeležili Veterani. Na lestvici pa po potem kolu vodi Tržič B brez poraza.

REZULTATI: Selca B : Tržič B 6:32 (3:17), Veterani : Besnica 38:13 (21:5), Storžič : Duplje B 24:19 (14:8).

Vrstni red: 1. Tržič B 8, 2. Storžič 6, 3. Veterani 4, 4. Duplje B 4, 5. Besnica 4, 6. Zabnica B 1, 7. Selca B 1.

P.D.

Tekme v gorenjskih ligah:

NOGOMET — Ločan : Tržič, Železniki : Svoboda, Lešce : Naklo

KOSARKA — Trhile veje : Radovljica, Kroj : Radovljica 67, Jesenice I. : Medvode ml., Triglav : Medvode st.

ROKOMET I. liga: Radovljica : Sk. Loka, Kranj B : Kranjska gora, Krvavec : Kamnik, Krize B : Jesenice, Zabnica : Selca.

II. liga: Tržič B : Duplje B, Zabnica B : Storžič, Selca B : Veterani.

Gorenjsko srečanje za Kranj

V sedmem kolu ljubljanske conske rokometne lige sta se v gorenjskem srečanju v Kranju srečala oba novinceva v ligi Kranj in Duplje. Po ostri in razburjivi igri so zmagali Kranjčani z 22:19. Najboljši pri Dupljah je bil vratar M. Rakovec, pri Kranju pa Krampelj, ki je dosegel 10 golov. Največ zadetkov za Duplje pa je zabeležil Marušek (7 golov).

Tretji predstavnik gorenjske v tej ligi (Krize) je slavil prvo zmago. Kljub vsemu pa je še vedno na zadnjem mestu in se bo moral zelo potruditi, če hoče ostati tudi v novi sezoni v tej konkurenci. Pri Krizah je bil v tekmi proti Hrastniku največkrat uspešen Hladnik s 6 zadetki.

REZULTATI: Kranj : Duplje 22:19 (11:8), Krize : Hrastnik 17:12 (9:5), Radeče : Medvode 10:14 (4:11), St. Vid : Krško 21:16 (8:5), Slovan B : Novo mesto 26:22 (10:10).

Lestvica:

Medvode	7	6	1	0	137:81	13
Kranj	7	4	1	2	143:114	9
Novo mesto	7	4	1	2	140:125	9
Duplje	7	4	0	3	229:109	8
Radeče	7	4	0	3	95:85	8
Krško	7	4	0	3	144:139	8
Slovan B	7	3	1	3	157:131	6
Grosuplje	6	3	0	3	106:99	6
Hrastnik	7	1	2	4	101:117	4
Krmelj	6	2	0	4	99:125	4
St. Vid	7	2	0	5	78:141	4
Krize	7	1	0	6	92:136	2

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tiske, Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma looglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0,40 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 20% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Tudi Klemen Kobal (Triglav), član mladinske državne reprezentance se pridno pripravlja na novo sezono